

DOK HOLIDEJ

broj
30

LEGENDA O USAMILJENOM

CENA 5 DINARA

Frenk Larami

LEGENDA O USAMLJENOM

Naslov originala:
FRENK LARAMI —
„LEGEND OF A LONER”

Copyright 1974 by Universum press

SVA PRAVA PRIDRŽANA

Izdaje i štampa NIP „FORUM” Novi Sad, Vojvode Mišića 1.

Odgovorni urednik: Svetozar TOMIĆ

Oslobođeno osnovnog poreza na promet mišljenjem Pokrajinskog
sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine.

broj: 413—279/73 od 10. maja 1973. godine.

— Nebesa! — povikao je Len Marej, razrogačenih očiju od straha.

Zatim se uplašio sopstvenog kri-ka, stavio šaku na usta i zagnjurio glavu u slamu.

Kada se malo zatim ponovo pridigao, jahači na ulici već su bili sasvim blizu pukotine kroz koju ih je ugledao.

Slama kraj njega je zašuštala i raščupana, duga plava kosa Džuli Houp izronila je kao iz vode.

— Šta se...

— Umukni! — učutka je Marej. Topot konja odjekivao je na tvrdoj ulici Gan Hila, četrdeset milja zapadno od Saline, država Kanzas.

Pet mračnih, neobrijanih i ćutljivih tipova ujahalo je u rano jutro u Gan Hil. Kao zlokobni oblak natkrili su senkama svojih konja prašnavu ulicu.

Bili su naoružani do zuba, s puškama o sedlu, tvrdog izraza u očima.

Benton Armus je jahao u sredini.

Len Marej se sećao požutele slike sa poternice u Grenajt Sitiju i skoro se pokajao što je taj komad papira uopšte i pogledao!

U ta vremena najbolje je bilo ništa ne znati, ničega se ne sećati. Pogotovu ako je u pitanju čovek kao Marej, bednik koga su se i gradski psi klonili na ulici.

Sada se nalazio u Enkramovoj konjušnici sa Džuli Houp. Bila je to luda noć, puna mesečine i šuškanja. Međutim, čim je slučajno bacio pogled kroz pukotine dasaka na ulicu i ugledao pet divljih lica na sedlima, zaboravio je i na Džuli i na njena topla leđa.

— Ko je to? — šaputala je devojka, sklanjajući pramenove kose s očiju.

— Čuti!

Len Marej je bio mršavo, koščato stvorenje s kosom zaraslom preko ušiju i na potiljku. Imao je na sebi neke rite, iznošene i isprane pantalone čija su se kolena svetlela kao najtanji papir, i košulju s prljavom kragom i rukavima koje su makaze sasekle pri anu. Bio je bos, peta skorelih od prijavštine i ožiljaka od rana. Bila su to stopala koja nisu mogla da se udenu ni u kakve čizme. Najveća stopala u pokrajani!

Lice rošavo, izduženo, s isturenim jagodicama i prćavim nosom punim pega i bubuljica. Velike uši skrivala je unekoliko neoprana, neuredna kosa, dok su mu kestenjaste oči i osmejak činile lice simpatičnim i vedrim.

Len Marej nije imao nikoga osim Džuli.

Radio je najgore poslove u Gan Hilu, čistio štale, prao sudove, ribao podove, oslobađao korale od balege i ostataka sena, služio za viceve, bio mamac za pse i dečje smicalice... Nije se libio nikakvog posla i niko ga nikad nije mogao optužiti da je lopov.

Istina, bio je malo aljkav, smrdeo je usled nedostatka želje za kupanjem, no Džuli je uspela za kratko vreme da ga oslobodi nekih navika. Len Marej je taman počinjao da liči na čoveka, kada je ta nagla promena napravila pravu eksploziju podsmeha među građanima Gan Hila, i on se neko vreme krijući sastajao sa Džuli.

— Ono je Armus — hrapavim glasom je Marej pokazao u pravcu jahača.

— Koji? — pitala je devojka i prislonila oko na dasku.

U tom času, ko zna zbog čega, jahač u sredini se okrenuo prema njoj.

Nije mogao da je opazi, ali njoj se učinilo da je prostrelio tačno u zenicu.

S uzvikom se trgla natrag.

Marej je ščepa i zapuši usta.

— Pogledao me je! — s užasom je jeknula Džuli. — Ima otrovan pogled!

Mladić je klimnuo glavom, proveravajući nije li se Armus zaista zaustavio zbog njih?

Ne, jahači su mirno nastavili put ulicom.

— Ne brbljaj! — zapretio je Marej devojci i oslobodio je svog iznenadnog stiska.

— Ko je to Armus? — pitala je ona.

— Ubica — slegnuo je Marej ramenima. — Tako je bar pisalo.

— Šta on traži ovde?

— Možda tebe, a?

Džuli Houp se iskezi na svojstven način, kriveći glavu u stranu. Ručke je obavila oko Mareja, spremna na još jedno maženje.

Ali on nije bio raspoložen za igru.

— Ala će se šerif iznenaditi — promrmljao je Marej s nekom radošću u glasu.

Džuli je nekoliko puta klimnula glavom, sličnog izraza na licu.

Ni prljava, masna kosa, ni obrazi umazani garežom i nakvašenom prašinom, ni haljina koju je iskopala iz neke korpe za otpatke kod gospođe Makintoš, ništa nije moglo da izbriše đavolski sjaj u plavim devojčinih očima i liniju vrata koja se pela prema ovalnom, lepuškastom licu.

Džuli Houp je bila sudopera u „Desnoj potkovici“, najgorem salunu u Gan Hilu.

Pre toga je, kažu, pobegla iz sirotišta u Hačimsonu. Bila je prilično divlja, nije se nikome ulagivala i mogla je danima da trpi gladna, a da ne zamoli za komad hleba.

Vlasnik „Desne potkovice“, Brek

Hadžiš, dao joj je posao za pet dolara mesečno, postelju i dva puta dnevno hranu.

Surovi momci sa okolnih rančeva pokušali su da od devojke izmame neki minut zadovoljstva, ali im je uvek natrijala nos!

Neki su bili spremni da joj plate celu mesečnu zaradu da bi videli šta se sve krije ispod tih prnja. Naslućivali su da nije sve tako jedno kako izgleda spolja.

Drugi su nameravali silom da je obuzdaju, ali nokti Džuli Houp i krikovi koji su se čuli do Kanzas Sitija; brzo bi im ugušili želju za rvanjem.

Džuli je neko vreme bila ostavljena na miru, praćena podsmesima i dobacivanjem.

A kad se upoznala s nespretnim Lenom Marejem, shvatila je da pred sobom ima jedino pošteno i uljudno stvorenje u Gan Hilu.

I umesto da bude obratno, devojka je bila ta koja je osvojila koščatog momka na prepad. Jasno mu je stavila do znanja da joj se dopada i da on nema više kud!

Otvoreno govoreći, Mareju je to i prijalo.

Sad je grad mogao umesto jednom, da se sprda sa pravim zaljubljenim parom.

Džuli Houp je namestila haljinu, zakopčala dugmad na potiljku i poravnala nabore rukava. Zatim je snuždeno pogledala oko sebe.

— Ova slama mi je dosadila — rekla je tužnim glasom. — Zar nikad nećemo imati sobu?

— Možda jednoga dana — rekao je Marelj odsutno prateći jahače

koji su mu već bili okrenuti leđima.

— Kad bi mi rekao kad je to jednoga dana?

— Kad budem našao dobar posao...

Devojka je odmahнула glavom.

— To slušam mesecima... — rekla je.

Len Marej se okrenu prema njoj.

— Šta te muči? — pitao je veselim glasom. — Ova slama je topla, nemamo suseda, odayde vidimo zvezde i jutarnje sunce... Zar postoji nešto lepše od toga?

— Postoji — odgovorila je ona ozbiljno.

— Šta to? — isceri se on, pogađajući unapred.

— Venčanje! — doviknula mu je ona, isplazivši se.

Momak pljesnu rukama.

— Zaista? — uzviknuo je. — A šta ćemo onda udvoje?

— Isto što i sada, samo...

— Pa, zašto bih se onda venčavao, do vraga?

Njeme oči sevnuše. Spremala se da pođe.

— Hej, sačekaj — umiri je on. — Šalio sam se. Nisam mislio da ti je stalo do toga...

— A tebi?

— Pa... kako da ti kažem? Mislio sam da nađem dobar posao i da se malo obučemo, skućimo, sredimo, pa onda da iziđemo pred oca Lorensa.

— To je samo izgovor, Lene Mareju! — pripretila mu je prstom.

— Možda i nije — ljutnuo se on. — Kako zamišljaš taj dan? Samo ti i ja? Ko će da nam bude svedok?

Svi bi se skupili da nam se smeju i pokazuju prstom na nas. O tome nisi razmišljala?

— Nisam — priznade ona — ali mene briga za sve!

— I mene — složi se mladić — ali ako nameravaš da ovde osnujemo dom, onda ne možeš protiv celog sveta, iz inata...

Zatim su oboje začutali.

Ona se lagano spusti na leđa, stavljajući šake pod glavu.

— Što ne opljačkaš neku banku, Leni? — predlagala mu je.

Marej stavi vlat slame u usta i poče nervozno da je gricka.

— Nije mi do šale — reče.

— Što da ne? — nastavljala je Džuli svoju misao, prateći je smehom. — Gan Hil je pun bogataša! Bankar Kol Harden pliva u dolarima, Raf Klejburn ima rudnik zlata, udovica Manfred je nasledila najbolji hotel? Da pomenem još neke?

— Zaveži, Džuli — odmahnuo je Marej rukom.

— Ti ćeš pre zavezati — opomenu ga ona — ako nastaviš da doručkuješ slamu!

Mladić mršteći se ispljunu vlat.

— Ja bih da se ipak venčamo — rekla je.

— Kako hoćeš. — pomirio se Marej s njenom mišlju. Ona se uspravila, sva ozarena.

— Stvarno misliš? — upita ga.

— Što da ne? — čudio se momak. — Ja sam ipak samo jedan klippan, a ti si cura i po! Hoćeš su-tra?

Umesto odgovora, devojka ga zgrabi za vrat i obori pored sebe.

*
* *

Sunce je pozlatilo Smoki Hil i provuklo se kroz sandučare Gan Hila na široku glavnu ulicu.

Udaralo je u oči jahačima, pa su zbog toga sva petorica mahinalno navukli svoje povrnute šešire na čelo.

Benton Armus je među njima bio najviši i najodeveniji.

Ovo drugo je značilo da se od ostalih razlikuje i po odelu i po ponašanju.

Svi drugi su imali obične košulje i prsluke na sebi, pohabane pantalone i čizme kratkih sara. Vratne marame bile su im natopljene znojem i prašinom, lica ogrezla u sumornost i mrzovolju. Jahali su lako opušteni u sedlima, sa rukama niz bokove.

Za razliku od njih, Armus je na sebi imao kaput svetlozelenkaste boje mladog kaktusa. Maramu je nosio uvučenu u crnu košulju, a šešir ravnog oboda izgledao mu je kao pre nekoliko časova iz kutije izvađen.

Na licu su mu najizražajniji bili kukasti nos i dve vertikalne bore na uglovima ustiju, duboko urezane u kožu. Dok su mirovale, lice je imalo hladan, ubilački odraz. Kad su se kretale, ispoljavalo je demonski podsmech i prezir.

Benton Armus je retko kad ski-

dao šešir. Bio je osjetljiv na svoju kosu, jer je naglo nestajala sa temena. Zbog toga mu se čelo isticalo kao dobro očišćen i izglaćan tiganj. Ono malo kose što mu je ostalo pustio je da mu nesmetano raste iza ušiju.

Imao je preko četrdeset godina, ali je jahao pravo i umeo je da se služi i pesnicama i koltom.

Prošli su pored saluna „Desna potkovica” i ne osvrnuvši se na njegova širom otvorena vrata.

Kraj njihovog puta bio je „Solomon” hotel.

Pripadao je Manfredovoj udovici, Alisi. Edi Manfred je naprasno umro od izliva krvi u mozak, u noći između šestog i sedmog februara. Njegova žena ga je žalila nekoliko dana, a onda se bacila na posao.

Hotel „Solomon” je ubrzo promenio i izgled i navike.

Zamenjene su velike zavese, napravljena pozorišna bina za muziku i ples, izbačen jelovnik za kauboje i samo se točio viski.

Velikim stepeništem sve su se češće pele i silazile devojke golih ramena.

Na maloj pozornici, uz treštanje klavira, četiri plesačice golih nogu u tamnim, mrežastim čarapama ispunjavale su širom otvorene oči gostiju.

Jahač Armusove desne strane radoznalo je preleteo pogledom preko sveže okrečenih zidova hotela na dva sprata. Nad ulazom se nalazila šarena, platnena „kapa” pod kojom je u svako doba bio hlad.

— Odavde ćemo da počnemo, Bene? — upitao je.

— To ću ja da odlučim — odgovorio je Armus. — Zar nije tako, Meldone?

Riki Meldon je klimnuo glavom.

On je u neku ruku bio prvi do vođe. Zamenjivao ga je u odsutnosti, prenosio njegova naređenja, čitao mu i skrivene misli.

Pod zgužvanim šeširom nosio je surovo lice žućkastih očiju i tankih ustiju. Četvrtaste vilice prekrivala je dvonedeljna, riđa bradica. U levom kraju usta bila mu je uglavljen ugašeni opušak debele cigare.

Benton Armus potera konja preko ulice u pravcu „Solomona”.

Meldon je sa neskrivenim smeškom iščekivao trenutak kada će njihov vođa posegnuti rukom prema beloj, vratnoj marami i namestiti je da što bolje pristoji uz tamnu boju košulje.

Armus je to učinio tek kad je sjahao.

Po običaju, kaput je raskopčao, tako da mu se desni kraj nađe iza žute, uglačane drške kolta.

Ostali su učinili isto.

Riki Meldon je počeo ispred Stiva Kendena, Džemsa Eliota i Horka Big Ida.

Prva dvojica su imala nešto zajedničkog među sobom, rast, oblik lica, hod. Bili su neki bliži rođaci, prljavi i zapušteni, okoreli, nadmeni i nervozni kad miruju. Treći, Hork Big Li važio je za najmanjeg, ali najsnažnijeg. Između brade i ramena kao da nije imao ništa, ni ko-

mad vrata. Sve ostalo bili su mišići i poneki sloj sala.

Riki Meldon je, u poverenju, govorio Kendanu i Eliotu da Big Li brije celu glavu samo da bi Armusu olakšao kompleks ćelavosti.

Tako su šale mogle da padaju na njegov, a ne na gazdin račun.

Naravno, Big Li se zbog toga nije uzbuđivao mnogo. On je imao odličnu kosu, ali je uvrteo sebi u glavu da će brijanjem da doprinese Bentonu Armusu da zaboravi na svoje visoko, usijano čelo...

Kad su zakoračili na verandu, njihove senke kao da su se prosule po daskama sve do ivice.

Pet novih gostiju, u rano jutro, bilo je malo iznenađenje za barmena Pola Dipija.

Ruka kojom je brisao ploču zastala je.

Nijedno lice pridošlica nije mu se dopalo. Ali, to nije bio njegov posao da procenjuje goste.

U prostoriji se nalazilo nekoliko ranoranilaca i jedan gost koji nije napuštao stolicu od sinoć. Sada je sa glavom na stolu blaženo spavao.

Barmen Dipi bio je poreklom Francuz. Imao je upadljivo uzano lice, mršavo telo, duge ruke, ali vrlo hitre i spretne pokrete. Bela kecelja napred prosto je smetala očima.

Četvorica iz Armusove pratnje odmah zauzeše najbliži sto.

Peti, za koga je barmen odmah zaključio da je vođa, uputio se prema njemu.

Imao je neprijatne oči i zamrznut osmeh oko usta.

Pol Dipi je sačekao Armusa kao hipnotisan.

— Viski? — uspeo je da iscedi svoju uobičajenu ponudu.

— Ti si gazda? — oslovi ga čovek u zelenkastom kaputu, ni sam ne verujući u potvrđan odgovor.

— Ne... — odgovorio je barmen. — Ovo je Alisino... mislim, udovice Manfred.

— Udovice? — izbi neka veselost u uglovima Bentonovih očiju. — Pozovi je!

— Ona spava — odvrati Dipi i uvređeno se uspravi.

— Tako? — samo je kazao došljak i istrgao flašu iz barmenovih šaka.

Nekoliko časaka buljio je u Dipija kao da će ga progutati. Zatim se okrenuo prema stolu za kojim su sedeli njegovi pratioci.

Pili su iz flaše, dodajući je redom.

Hork Big Li je završio drugu turu isпивši je do dna. Pri tome je gledao u svoga gazdu, iščekujući njegov pokret kojim bi skidao šešir. Ovog puta, vođa je izgleda zaboravio na to.

Sala u hotelu „Solomon” bila je „skrojena” u više uglova i separea. To su bila posebna odeljenja u koja se mogao smestiti samo jedan sto. Imalo ih je četiri. To je značilo četiri okrugla kockarska stola, presvučena zelenom čojom. Na svakome se nalazila specijalna kutija u kojoj se nalazilo tri neraspakovana špila karata.

Trenutno, svi su bili prazni.

Pet došljaka u Gan Hilu su ćut-

ke popili piće i tupo gledali pred sebe.

Benton Armus je naizgled odsutno pipkao obod svog šešira, dvoumeći se da li da ga skine ili ostavi na glavi.

Riki Meldon je, s vremena na vreme, prebacivao patrljak ugašene cigare sa desne na levu stranu. I glupavo se cerio nekim svojim mislima.

Stip Kenden je zabačene glave zurio u strop. On je bio među njima najmlađi, ali se trudio da ni u čemu ne izostane od ostalih. Isticao je svoje koltove u svakoj prilici, jedini je imao dva o pojasu. Naravno, levim se skoro nikad nije služio, no mislio je da je utisak važniji.

Džems Eliot je bezobzirno rezbario džepnim nožićem po ivici stola. I on i Kenden nosili su košulje drečavocrvene boje i žute vratne marame. Eliot je na pantalonama imao kožni uložak, između nogu, što mu je olakšavalo dugo dreždanje u sedlu.

Hork Big Li je skinuo šešir i njegova obrijana glava bljesnula je kao bilijska kugla. Snishodljivo je okrznuo pogledom svog gazdu, srećan što je on, a ne Armus privukao pažnju golim temenom.

Nečujno, rani gosti u „Solomonu“ napustili su svoje stolice, predosećajući neku nevolju.

Barmen Pol Dipi tako je ostao sam sa strancima.

Od udovice nije mogao da traži pomoć. Nije mu padao nikakav dobar izgovor da ode na sprat, a ona

je, opet, silazila dole tek oko deset časova.

Uostalom, razmišljao je barmen, došljaci imaju mrka lica ali nisu na pravili ništa što bi potvrdilo njegove sumnje.

Ali, to i jeste ono što je Dipija zabrinjavalo.

Ta čudna, neobična ukočenost njihovih tela.

Čak ga više nisu udostojili ni pogledom.

Kao da su čekali nekog. Ili nešto.

Barmenove strepnje priveo je kraju Benton Armus.

Pružio je ruku prema njemu i pozvao ga prstom da priđe.

Pol Dipi je krenuo oklevajući.

Riki Meldon je pogledom dotakao barmena kao da mu je prišlo neko ulično pseto. Međutim, Armus je napravio izuzetno ljubazno lice, a to se, opet, ovome nikako nije sviđalo.

— Želite? — pitao je Dipi, uz naklon.

— Ne savijaj mnogo kičmu — odmahnuo je vođa rukom. — Ko je šerif u Gan Hilu?

— Piter Logan — odgovorio je barmen, ne mogavši da nasluti zašto se tipovi kao ova petorica interesuju za zakon u Gan Hilu.

— Ko je bankar? — nastavio je Armus da ispituje

Dipi je oklevao pre nego što je odgovorio.

— Kol Harden — rekao je. — Zbog čega vas to interesuje?

— Samo ti odgovaraj — opomenu ga Riki Meldon, ne dižući pogled sa vrhova svojih čizama.

— To je sve? — upitao je Armus,

s izrazom nezadovoljstva. — Zar nema zlata u Gan Hilu? Zlata?

Barmen je slegnuo ramenima.

Izenada, Armusovo lice se izmjeni.

Bore oko usana mu se duboko usekoše i plamen mu izbi u zenicama.

Dograbio je nesrećnog Dipija za kecelju i snažno povukao k sebi. Barmen je prosto legao na sto.

— A... Raf Klejburn? To ne znaš?

Barmen je dobro znao, ali je iznenada dobio želju da o tome ne govori.

Međutim, lice Bentona Armusa podsetilo ga je na smrt!

— Klejburn... — zastenjao je Dipi. — Ima nekakav rudnik u blizini...

— Bogat?

— Ne znam... On stalno tvrdi da jedva sastavlja kraj s krajem i da će ga uskoro prodati.

Vođa petorke odgurnu barmena od sebe. Pol Dipi se sruči na pod.

Riki Meldon se nasmeja tiho.

Hork Big Li provuče dlanom preko svog glatkog temena, kao da je time želeo da podseti ostale da je vreme da se našale na njegov račun. Jer, upravo tog časa Benton Armus je skinuo svoj crni šešir i položio na sto.

Bilo je to već drugo lice, staračko, ružno, prosto tuđe.

Armus izazivački pogleda u ostale. Ali nikome nije padalo na pamet da mu se podsmehe.

Svako je odjednom bio zauzet nečim.

Barmen je uspeo da se pridigne i

odšunja prema šanku. Sve njegove sumnje počele su da se obistinjuju, ovo su bili obični razbojnici!

Armus je neko vreme čutao, a onda ponovo stavio šešir na glavu.

S ulice, kao uhode, sunčevi zraci su prešli drveni prag i prodrli ispod ulaznih vrata u prostoriju.

— Ti... mršavko! — obratio se Armus barmenu. — Pozovi udovicu.

— Ona... ona spava! — jogunio se Dipi. Znao je da će dobiti otkaz ako probudi vlasnicu hotela pre deset časova.

Benton Armus se osmehnuo, a zatim izvadio svoj kolt.

Pol Dipi pretrnu.

Vođa pritisnu obarač i jedan luster se raspršte u stotine komadića.

— Sad će verovatno sići! — zaključujući, stavljajući oružje za pojas.

Barmen nije imao ništa tome da doda.

Već je mogao da zamisli vlasnicu „Solomona“ kako se pojavljuje ogrnuta svojim prozirnim ogrtačem, razbarušene kose, tamnih podočnjaka. Između obrva usečena tanka, ali svadljiva bora, usta puna, gornja podvučena pod donju, prsa za čitav lakat ispred ostalih delova tela...

Benton Armus dade Stipu Kendenu znak i on zauze mesto pored izlaza.

Pogleda prikovanog na ulicu proveo je sve vreme do dolaska Alise Manfred.

A došla je onako kako je Pol Dipi pretpostavljao.

Nebesa!

Kako su se stepenice zaljuljale pod njenim nogama!

Hork Big Li se zablenuo u tu pojavu kao da je ugledao nebeskog anđela! Po formatu, po građi, bila je to ženska za njega. Sva obla i sva vatrena!

— Pole! — povikala je udovica sa stepeništa. — Ko je to pucao?

Barmen je samo pokretom glave pokazao na ljude oko stola.

Riki Meldon radoznalo odmeri ženu.

Bila je punačka, videlo se da joj vreme nije uništilo sve tragove lepote. Šminkom je varala sopstvene godine, a goličenjem ramena stvarala oko sebe iluziju očuvanosti.

Uostalom, Alisa Manfred je bila dovoljno bogata da bi imala oko sebe zasluženu pažnju imućnijih udovaca i neženja.

Debeli sloj nekih masti na licu činio joj je kožu sjajnom poput porculana. Visoko izdignute obrve nad zelenim očima i mali, fini nos učinili su utisak na svakoga ko bi je prvi video.

Samo ne na Armusove partnere!

Čak je i Big Li skrivao svoje oduševljenje pred mrkim pogledom svog vođe.

Udovica je počela da silazi, ne primećujući barmenove očajničke znakove.

Bila je ljuta.

Prva pomisao bila je da ove izgrednike propisno izribe, a onda pozove šerifa Logana da im pokaže put iz Gan Hila!

Na ulazu, Stip Kenden je samo za kratko okrenuo glavu. Zatim je nastavio da posmatra ulicu.

Benton Armus je čuo žustre korače iza sebe i ustao. Bio je visok,

za čitavu glavu je nadvisio plavo ofarbanu kosu udovice Manfred.

Žena je zastala, videći to mrko, neobrijano lice iznad sebe. I njen bes kao da naglo splasnu. Pogledala je i ostale, i ništa bolje nije našla ni na njima.

Pravi buket kaktusa, pomislila je, sanjiva i razdražena.

— Šta znači ovo pucanje u mom hotelu? — upitala je isprsviši se. — Ko ste vi?

Na opšte čuđenje svojih pajtaša, Benton Armus se kavaljerski pokloni i dotače prstom obod svog šešira.

— Ja sam Armus, Benton Armus. Vama na usluzi! — rekao je ne bez otvorene sprdnje u glasu.

— Možete vi da budete ko god hoćete — nastavila je žena, ne primećujući prizvuk ironije kod svog sagovornika — ali nemate pravo da ovde...

— De, zaveži malo, veštice! — blago je prekide Armus.

Alisa Manfred preblede.

Da li je dobro čula: veštice? To je rekao njoj?

— Ko ste vi? — pitala je, predosećajući nevolju. Odjednom se osetila bespomoćnom. Pol Dipi nije mogao da joj bude od koristi, a od gostiju se nije mogla nadati da joj budu pri ruci, jer su skoro svi otišli rano na voz.

— Šta hoćete? — pitala je, ustuknuvši natrag.

Svi su bili poustajali i gledali je bez trunke poštovanja.

— Mi smo vaša zaštita, gospodo — rekao je Armus. — Časna, oprobana zaštita.

— Zaštita... Od čega?

— Od raznih nezgoda, napasnika, palikuća, siledžija, ubica. Mi smo došli da vas štitimo. Neće vas mnogo koštati svega desetak hiljada dolara.

Žena je razrogačila oči. Ponešto je shvatala, ali ne sasvim.

— Vi ste poludeli! — nasmejala se nervozno. — Kakvih deset hiljada dolara? O čemu govorite?

— Ona je malo tvrda na ušima — primeti Meldon, cereći se.

Armus klimnu glavom.

— Primetio sam da se dopada našem Big Liju — reče potom. — Možda će je on omekšati?

Pol Dipi je nameravao koristeći gužvu, da se iskrade na ulaz u kuhinju, a odatle iza zgrade. Tako bi mogao neopažen da otrči do Logana i obavesti ga o napasnicima u „Solomonu”,

Međutim, Džems Eliot je razvejavao sve njegove nade.

Prasnulo je hitac i zrno se zabolo u samu ivicu velike police sa boca-ma, kraj Dipijeve glave.

— Ni makac, mršavko — dobacio mu je on. — Po šerifa ćemo mi otići... ali malo kasnije.

Barmen se vratio natrag, srećan što je prošao dobro. Metak je mogao za koji santimetar i da sklizne, i zbogom plavo kanzaško nebol!

— Ne shvatam — bunila se žena — ko bi mogao da mi zapali hotel? Ili da ubija ovde, pred ljudima? Toga nije bilo...

— Ali može da bude! — upozoravao je Armus.

— Ne verujem! — uzvratila žena,

već malo ohrabrena. Bio je dan, neko će morati za koji trenutak da svrati za šank, Piter Logan mora biti obavešten o svemu ovom.

Benton Armus je pogledao u Big Lija i Meldona.

Oni su shvatili taj pogled i krenuli na razne strane.

Big Li je dograbio veliki sto, podigao uvis, a onda bacio na prozor! Prasnulo je kao grom.

Pol Dipi se instinktivno sagao, kao da je iščekivao da će sto poleteti na njega.

Udovica je bila toliko iznenađena da je stajala skamenjena, širom otvorenih usta i zenica.

Riki Meldon dohvati lampu sa stuba, razbi staklo i prosu gas po podu. Zatim mirno kresnu palidrvce o pantalone.

Žena se tek tada prenu.

— Ne! — povikala je. — Šta to radite?

— Pokazujemo kako će to izgledati ako budete bez zaštite — odgovorio je Armus.

Hork Big Li podiže drugi sto i okrenu ga prema šanku. Ciljao je na boce s pićem.

Pol Dipi se ispreči, raširenih ruku.

— Ne! — viknula je Alisa Manfred i zgrabila Armusa za ruku. — Recite mu da ostavi...

— Malo je naglavl! — slegnuo je ovaj bespomoćno ramenima.

Tada je tresnulo!

Na desetine boca i praznih čaša palo je za šankom. Miris viskija ispunio je prostoriju munjevitom brzinom. Veliko ogledalo skliznulo je

niz zid i završilo među grlicima flaša.

Pol Dipi je uspeo da umakne razornom „hicu“ velikog stola, ali ne i komadićima stakla. Jedan je zalutao na čelo i oblio ga krvlju.

Žena je prekrila lice rukama, tresući ramenima.

— Nemam toliko novaca — cvilela je — moram da skupim.

— Koliko imate? — pitao je Armus neumoljivo.

— Možda šest hiljada...

— Donesite! — preseče je on. — Ostatak očekujem popodne. I još nešto: odsad smo ortaci. Vi radite i dalje, ali sedamnaest posto pripada meni!

Ona je sklonila šake sa lica, zureći u Armusa kao u avet.

— Sedamdeset... posto...

Vođa petorke dade znak Big Liju.

On se uputi prema trećem stolu.

— Donesite novac ili od ovog hotela neće ostati ništa! — zapretio je.

Žena je kao mesečarka krenula uz stepenište.

— Hej, Big Lil — prodera se Armus. — Ostavi taj sto i otprati udovicu do njene sobe. Gledaj da ne umakne kroz prozor...

— Ovako mršava? — iskezi se Meldon.

Big Li se uputi za ženom, ustiju razvučenih u zadovoljan smešak.

S ulaza, Stip Keneden je dozvao Armusa.

— Neko trči ovamo!

— Znam otprilike koje — reče ovaj i ponovo zauze svoje mesto za

stolom kraj šanka. — Možda će hteti da popije nešto sa nama?

Pucnji u rano jutro nisu mogli da ostanu nezapaženi u Gan Hilu.

Bar ne kod šerifa Pitera Logana.

Čuvar zakona taman se spremao da krene na stanicu da po svom običaju sačeka voz i proveri nema li sumnjivih tipova ili neke specijalne poruke, kad ga je prvi pucanj zatekao dok je pritezao svoj široki opasač.

Nije mogao da odredi sa koje strane je dolazio.

Izišao je na trem svoje kancelarije. Ulica je bila pusta, izuzetno tog jutra, kao da se život sklopčao iza zidova i tamo se spremao da dobar deo dana ostane.

A napolju je bilo vedro, toplo, u vazduhu se osećao zvuk udaljenih ptica.

Piter Logan je osluškivao, ne bi li ga ponovljeni pucanj odveo na pravo mesto.

U Gan Hilu se pucalo obično s večeri. Najviše u „Desnoj potkovici“. Međutim, jutra su bila pošteđena toga, bar dosada.

Šerif je bio na granici pedesete godine, srednjeg rasta, opuštenih ramena i dugih ruku. Tako se i kretao, malo poguren i, naizgled, stalno napregnut za skok ili povlačenje kolta.

Imao je uzano lice uvelih obraza i čelo ispresecano borama. Spletovi modrih vena bili su mu na slepoočnicama i rukama, ali ostalo je i

dosta snage i hitrine koje je nasleđio od burne prošlosti.

Zuckalo se da je Logan, nekada davno, bio s one strane zakona, ali niko to nije mogao sa sigurnošću da potvrdi.

U Gan Hilu je dobro obavljao svoj posao, s obzirom da ga je počeo u teškim danima po grad.

Bilo je to pod terorom braće Vernon. Nedelju dana oni su harali Gan Hilom, pljačkali šta su mogli i stigli, držali ljude iza zidova kao pacove i orgijali u salonima. Upali su poput vihora jednog prazničnog dana, s isukanim revolverima, divljih lica i usijanih očiju.

Ko zna dokle bi oni uživali „gostoripmstvo” zaplašanih građana da nije, nedelju dana kasnije, u Gan Hil ujahao savezni maršal Arti Meloun, sa svojim pomoćnikom Loganom.

Bio je to dan kada je trebalo da se na izborima pronađe pravi čovek za metalnu zvezdu.

Braća Vernon nisu imali nameru da se suočavaju sa saveznom zakonom. Ali, isto tako, nisu hteli da se povuku podvijena repa. Bilo je puškaranja s obe strane, palo je i krvi, no sve se dobro završilo: Piter Logan je dobio malu ogrebotinu na mišici, a Bud Vernon, najstariji od braće zaglavio je čeliju!

Izbori za čuvara zakona nisu ni održani. Piter Logan je ostao u Gan Hilu da ga sprovodi.

Savezni maršal, inače, mogao je da svrati jednom godišnje u taj grad, ali mogao je i da to ne učini. Sada je tu bio Logan, miran, staložen, odmeren i neustrašljiv.

Ljudi su počeli da dišu lakše.

I da zaboravljaju na crnu nedelju braće Vernon.

Prošlo je otada punih devet meseci.

U međuvremenu, Raf Klejburn je na svom imanju otkrio zlatnu žicu i počeo da je kopa. Uglavnom je radio bez mnogo buke, lično nadgledao radove i obično izbegavao direktne odgovore o količini zlata. Međutim, o tome se raspredalo sva šta.

Kao dokaz, bila je nova Klejburnova kuća na kraju grada, sa divnom terasom i potkrovljem, okružena drvećem i visokom ogradom.

I česta putovanja u Salinu i Kanzas Siti s oružanom pratnjom.

To je moglo jedino da znači da je Klejburn zlato nosio na sigurnije mesto, u sigurnije trezore nego što je bila banka Kola Hardena.

To je bio razlog da njih dvojica ne govore.

Harden je širio glasine o Klejburnovom zlatu, misleći da će time navući avanturiste i desperadose da mu smrse konce. Sa svoje strane, Klejburn je svakome tvrdio da se bankarove kase mogu otvoriti nohtom sa malog prsta i da tu nije sigurno čuvati ni običnu mačku!

Ali to već nije bio Loganov problem.

Drugi pucanj koji se čuo bio mu je siguran putokaz da vodi do hotela „Solomon”!

Sinoć je tu bilo veselo i bučno, možda je neki gost ostao nepredviđeno duže i sad pucnjima izmamljuje od Pola Dipija jedno piće?

Sedlar Majk Loford preprečio je šerifu put, usplahirena pogleda.

— Šta se to čuje, šerife? — upitao je.

Logan ga odgurnu u stranu.

— Ostanite ovde — preporuči mu — i ne galamite.

Loford je progundao nešto i vratio se u svoju malu sedlarsku radionicu. Tamo je, ipak, ostao na ulazu da posmatra šerifov odlazak prema hotelu.

Sluteći nevolje, Piter Logan je potrčao preko ulice...

Za trenutak mu se učini da s ulaza nestaje nečije lice.

Godine su Pitera Logana ispunile iskustvom. Zato je izvikao svoj šerifski kolt kratke cevi i odgurnuo pokretna vratanca.

Ugledao je za stolom tri stranca.

Izgledalo je da nema više nikoga. Ili je to samo prividno?

Pol Dipi je stajao za šankom, bled, oborenih očiju.

Pogled mu je pao na cinično lice Bentona Armusa i odnekud mu se činilo poznatim.

Logan nije želeo da napravi grešku i odmah pride.

— Ko je pucao? — zapitao je s vrata. Imao je celu prostoriju na oku, svaki ugao, pa i stepenište.

Zatim je video oboreni sto, parčad stakla iza šanka i osetio otužan miris viskija. Kroz provaljeni prozor uvlačilo se sunce kupeći uz put krajeve prašnjave zavese sa poda.

Nema sumnje, ovde se desilo nešto više od njegovih pretpostavki.

— Dipi? — obratio se barmenu, ne ispuštajući iz vida strance. — Ko je pucao? Šta se desilo?

Benton Armus se okrenu prema čuvaru zakona.

— Mnogo pitanja u rano jutro, šerife — rekao je otegnuto. — Ovaj mršavko sigurno nije. Znači, ovde smo samo nas trojica.

Piter Logan ih odmeri, redom, jednog po jednog.

Tada se začu škripa poda na spratu.

On malo pomeri cev svog oružja naviše.

Stepenicama je silazio Hork Big Li, razdrižen, zajapuren ali dobro raspoložen. Oči su mu caklile, a usta razvlačila u srećan osmeh. Uz put je zakopčavao opasač i nije odmah primetio Logana.

— Malo se nećkala — dobacio je iscerenom Meldonu — ali me je na kraju zavolela!

Piter Logan odmah zaključio da je u pitanju udovica Manfred.

— Tebi niko ne može da odoli, Big Li! — uveravao ga je Armus.

— Ti koga pomiluješ, taj odmah leže — kikotao se Meldon.

Izgledalo je da na šerifovo prisustvo ne daju ni pet para.

Tek kada prostorijom prostruja zvuk oroza, Hork Big Li skupi usta i zastade. Nije izgledao oduševljen metalnom zvezdom kraj ulaznih vrata.

— Uhapšeni ste! — zagrme Logan.

Ali to na strance nije ostavilo naročiti utisak.

— Da vidimo kako ćete to izvesti, šerife? — podsmevao mu se Meldon.

Prokletu su sigurni u sebe, sinulo je Loganu kroz mozak.

Samo, suviše kasno!

Šum iza njegovih leđa stavio mu je do znanja da je jeftino naseo.

Stip Kenden je prislonio cev svog oružja šerifu u leđa.

— Ne pravite se heroj, šerife! — opomenu ga Kenden. — Ove igračke lako trzaju...

Logan je još uvek držao svoj revolver u šaci. Oklevajući je moglo samo da mu naškodi.

— Opasno je posegnuti na zakon...

Benton Armus se podiže sa stolice.

Stao je pred Logana i otvoreno mu se rugao u lice.

Zatim je pružio ruku i strgao mu zvezdu sa košulje.

— Sad više nisi zakon — rekao je.

A onda ga snažno lupi po ruci. Šerifovi prsti su se olabavili i kolt je skliznuo prema podu.

Onda su ga odgurnuli u stranu.

Lice Pitera Logana postalo je pepeljastosivo.

Pol Dipi je shvatio šta sve oseća u tom trenutku čuvar zakona u Gan Hilu.

Kako je mogao da mu pomogne?

Hork Big Li je izvukao iz košulje svežanj krupnih zelenih novčanica i stavio pred Bentona Armusa.

— Prebroj! — naredi ovaj Meldonu.

Za to vreme, šerif se prisećao Armusovog lika. Bila je to požutela, izbledela slika sa plakata u Topeki. Živ ili mrtav — tako je otprilike glasio tekst!

Očigledno, bio je živ!

A tamo gde se lice sa poternice

pojavi, nikada se dobro ne ostavlja. Gan Hil se prisećao braće Vernon, a sada je Benton Armus došao sa nekom sličnom namerom.

Logan je pogledao u Dipi. Barman mu je davao neke znakove očima, ali ga šerif nije shvatao.

Riki Meldon je prebrojao novac i pružio Armusu.

— Ima šest hiljada — reče.

— Čiji je to novac? — oštro upita šerif.

— Naš — odgovori mu Armus. — Mi smo zaštita ovog hotela i ovo je akontacija za ortakluk.

— Ortakluk?

— Baš tako šerife — klimnu glavom vođa. — Imate li nešto protiv?

Logan je krvnički odmerio bezobraznika.

— Nećete daleko stići s tim — reče. — Ljudi će se...

— Kakvi ljudi, šerife? — upita ironično Armus. — Ovo je, kako sam obavešten, grad kukavica.

Ali Logana to nije potreslo mnogo.

— Šta si učinio s udovicom? — ustremi se potom na Big Lija.

Međutim, njegovo lice nije pokazivalo ništa drugo osim lake ošamućenosti i blaženstva.

— Ništa — rekao je — samo smo se voleli. Bila je tako dobra! Pravi anđeo!

I rukavom dotače vrat, po kome su se ocrtavali sveži tragovi noktiju.

Šerif ne izdrža već nasrnu na zdepastog lupeža.

Međutim, ovaj jednostavno ispruži ruku i odalami Logana preko

grudi tako da je jeknuo i pao na pod kao sa tavana da je bačen.

Riki Meldon se nasmeja grohotom. Bila je to zaista groteskna scena: šerif Gan Hila pao je kao pokošen, s čizmama uvis.

Ali nije dugo ostao na zemlji.

Ustao je, spreman da prihvati tuču. Međutim, protiv pet koltova njegove šanse bile su ravne nuli.

Pol Dipi je za šankom lagano savijao leđa, s rukom ispod ploče.

Tu se nalazila puška.

Barmen nije bio ni junak ni borac. Ali, znao je da mora izboriti slobodu i za sebe i za šerifa. Ako je neko u Gan Hilu imao snage i nerava da se upusti u borbu s lupežima, onda je to bio Piter Logan.

Samo, ovako razoružani bespomoćan, nije imao priliku da se pokaže.

Osim toga, gore, u sobi, njegova gazdarica bila je sabijena uza zid pred siledžijom obrijane glave. Uspele su da od nje izvuku sav novac i da je napastvuju. Bez obzira što se Alisa Manfred olako upuštala u avanture sa svim strancima na koje bi bacila oko, ovaj način bio je nedostojan po jednu ženu.

Ruka je obuhvatila ohlađeni kundak.

Šerif Piter Logan je uhvatio barmenov pokret. Po njegovom mišljenju, to je bilo ravno samoubistvu!

Barmen nije bio tako vičan oružju kao petorica napasnika u „Solomonu”.

— Ne... — prigušeno je povikao.

Taj krik izleteo mu je skoro nehotice.

Ali, bila je to smrtna presuda za barmena Pola Dipija...

Riki Meldon je uhvatio šerifov uzvik i istovremeno barmenov pokret.

Dipi je već bio izvukao pušku. Samo toliko.

Meldon je s prezrivosnim izrazom opalio u pravcu ratobornog barmena. Nije ciljao naročito tačno, niti se trudio da ga onesposobi.

Pol Dipi je ispustio oružje i glava mu je klonula o šank.

Zatim se srozao na pod.

Logan polete prema njemu, ali Kenden zabode oba svoja kolta u njegov stomak.

— Nismo ti još olabavili lanac, šerife — dobacio mu je iscerena lica.

— Možda je ranjen? — kipteo je Logan od besa.

Kenden odmahnu glavom.

— Kad Meldon puca, nema ranjenih — reče.

Logan nije shvatio značenje tih reči. Zurio je u bandita desetak sekundi kao opčinjen.

— Hoćeš da kažeš...

— Baš to — potvrdi momak. — Mrta je!

Ne hajući na uperene cevi, čuvar zakona iz Gan Hila je odgurnuo uobraženog mladića od sebe i na taj način mu lice oblio crvenim pečatima mržnje i poniženja.

Benton Armus je opazio ubilački sjaj u Kendenovim očima, ali nije stigao da ga spreči. Momak je malo savio kolena i počeo da sipa olovo u pravcu šerifovih leđa!

Tek tada ga je pogodila Armusova pesnica u zatiljak.

Pao je, ispalivši dva zrna u pod, kraj sebe.

Piter Logan je ležao sa nekoliko krvavih krugova na svojoj košulji.

Veća petorke opkorači šerifovo mrtvo telo i nekoliko trenutaka ostade zamišljen nad njim.

Džems Eliot pomože Kenedenu da ustane. Šerifov ubica se dizao s bolnom grimasom na licu, trljajući vrat. Kao da se budio iz nekog ružnog sna.

Meldon stade uz Armusa.

— Što je bilo, beše — promrm-ljao je ravnodušno.

— Briga me za njega — slegnu ramenima Armus — ali kad je u pitanju mrtav šerif, to nešto znači.

— Šta to?

— Skraćuje naš boravak ovde — iskezi se Armus — i povećava cenu za naše glave. Moju pogotovu.

Riki Meldon prebaci svoj ugašeni ostatak cigare u levi ugao usta.

— Ne vidim mnogo svedoka — reče.

Benton Armus klimnu glavom.

— Stipe! — povikao je. — Pazi na vrata! Eliot i Big Li neka iznesu šerifa napolje i pokopaju.

— A barmen? — doseti se da upita Big Li u prolazu.

— Stavi ga udovici u krevet — nasmeja se Meldon cinički.

Benton Armus stade uz Kenedena na ulaz.

Ulica je počela da se ispunjava ljudima. Sva lica okretala su se prema „Solomonu“, ali niko nije hteo da prvi pođe. I dok su Big Li i Eliot vukli mlitavo Loganovo telo preko poda za šank, a odatle na mali ulaz u kuhinju, Benton Armus se smejučio.

Gan Hil je bio obična rulja, koja je mogla da korača samo iza šerifa.

Kad njega nije bilo u blizini, bile su to ovce zbijene u gomilu. Stadio koje će jedan oštar lavež da rastera na sve četiri strane sveta!

Zapamtiće oni Bentona Armusa!

*
*
*

Sedlar Majk Loford bio je poslednji koji je video šerifa Pitera Logana da odlazi prema „Solomonu“. To je svima i rekao. — Čuvar zakona je otišao tamo čim je čuo sumnjive pucnje iz hotela.

Sada se nalazio na čelu gomile koja se korak po korak približavala nepoznatom strancu na verandi.

Loford je bio suvonjav, pogrbljen starac, sa dugom belom kosom koja mu je lepršala sa strane poput ratnih zastava. Njegove mršave, koštunjave ruke pratile su pokretima svaku drugu izgovorenu reč, podvlačeći im značaj.

Benton Armus ih je ravnodušno čekao, oslonjen o stub.

Žamor se gubio sve više. Sa svakim novim korakom prema „Solomonu“.

Sedlar je raširio ruke i ljudi su na taj znak zastali.

Strančevo lice nije im ulivalo nikakvo olakšanje. Mnogi od njih bi se najradije povukli, ali radoznalost je bila prevelika za njih.

— Ko ste vi? — upitao je Loford. — Ko je pucao? Gde je šerif?

Armus je prvo lagano zaokružio

gomilom, pre nego što je otvorio usta.

— Barmen — rekao je polako, iskrenuivši za trenutak rame prema prostoriji iza sebe — nije hteo da nas usluži pićem. Pa smo se poslužili sami.

— Gde je šerif? — upita Forni Enkram, vlasnik konjušnice.

— Šerif? — začudio se Armus. — Zar vi imate šerifa?

— Imamo, Pitera Logana — istupi korak napred sedlar. — Video sam da je ušao ovde.

— Zar nije izišao? — kreveljio se Armus.

— Ne!

— Onda nije ni ušao.

Ljudi zanemeše.

— Ko ste vi? — zadrhta Lofordu brada. — I gde je udovica Manfred?...

Benton Armus se smeškao kao na zabavi priređenoj u njegovu čast. Prstima leve ruke poravnavao je nabore svoje bele marame, uvučene u crnu košulju.

— Moj ortak se trenutno odmara — rekao je sa dosadom u glasu. — Inače, sve će biti i dalje O. K. Pozivam vas na veliku zabavu i besplatno piće večeras.

— Vi ste ortak...? — procedio je Enkram.

— Da, od jutros. A sada se razide, potreban mi je čist vazduh.

Istog časa, iza Armusa se rastvoriše vratanaca i Meldon, Big Li, Keneden i Eliot se pridružiše svom vođi.

Izgledali su kao čopor vukova

pred zbunjenim građanima Gan Hila.

Ljudi uzmakoshe, sa nejasnim predosećanjem u srcima.

Armus izvuče svoj kolt i otposlao nekoliko hitaca u prašinu pred čizme prvih redova okupljene mase. Majk Loford se saplete i pade na Enkramove ruke.

— Blagi bože! — prošaputao je konjušar. — Gde nam je šerif?

Niko nije umeo da mu nađe odgovor. Ali, slutili su najgore...

*

* *

Bankar Kol Harden spavao je dubokim snom celo jutro. Prespavao je i pucnje u gradu. Uostalom, do duboko u noć je sređivao neke račune, pa nije bilo čudo da je otvorio oči tek oko osam časova.

Prvo što je osetio bila je čudna napetost u vazduhu.

Pogledao je časovnik. Čudno, u ovo doba žagor ispod njegovog prozora imao je očaravajući poziv da odrema još neki minut.

Otvorio je oba krila prozora i pogledao ulicu.

Bila je pusta!

Kol Harden je odjednom izgubio volju za udisanjem čistog vazduha i protezanjem. Prva pomisao bila je njegova banka!

Ošamućen neobičnim prizorom opustelosti, jedva je pronašao pantalone i počeo da se uvlači u njih.

Bankar je bio gojazan, mlađi čovek. Možda je prevalio tek četrde-

setu, što je za takav posao bila retkost. Ugodan život i novac kojim je raspolagao učinili su Hardena malo lenjim, ležernim džentlmenom iz Gan Hila.

Imao je krupne oči, talasastu kratko podiššanu kosu i pune, glatke obraze redovno izbrijavane kod berberina Dankana Ambloka.

U svoju kancelariju išao bi utegnuto u crni frak, sa belom košuljom i kaučuk-poprskim, crnom leptir mašnom i sjajno izglacanim čizmama ručne izrade.

Teški, zlatni lanac džepnog sata visio je u blagom luku preko obe strane ljubičastog prsluka.

Kol Harden imao je običaj da se ujutru, pred polazak na brijanje i u banku, malo više zadrži pred ogledalom.

Sada odjednom za to nije imao vremena.

Obuzele su ga nejasne crne slutnje.

Dok je navlačio kaput, nije mu na pamet padalo da se zaustavi ispred ogledala i prekontroliše svoj izgled. Nežaljeno kao što je bio Harden, morao je da vodi računa o sebi kako bi sačuvao ugled svoje firme, ali i svoj sopstveni.

Banka koju je nasledio od svoga oca, Stiva Hardena, naglo mu je pribavila veliki broj gradskih devojaka i slobodnih žena. Međutim, Harden mlađi imao je nešto od očeve žice, pa je sve drugo pretpostavio uspešnom poslovanju.

Žene, krčme i piće — sve je to bilo zasada u drugom planu.

Ako je to moglo da se nazove zabava, -onda je uporno traganje za načinom kako da upropasti Rafa Kljeburna postalo Hardenova opsesija.

— Elmer! — pozvao je svog kućepazitelja.

Niko mu se ne odazva.

Harden pogleda u svoj džepni sat.

Potpuno je zaboravio da Elmer oko osam časova odlazi u njegov specijalni boks da nahrani konje i pripremi laku kočiju na dva točka.

To je radio čak i onda kada bankar nije imao nameru da se pomakne iz svoje sobe. Bila je to navika nasleđena iz vreme Stiva Hardena, pa je sin preuzeo na sebe i kućepazitelja i očeve manire.

Provukao je prstima kroz kosu i otvorio vrata.

Uskoro se našao na ulici...

Nije mogao da se sabere. Šta je to sa gradom? Gde su ljudi?

Berbernica Dankana Ambloka nalazila se u istom redu kuća gde i njegova banka.

Harden priđe vratima da ih otvori, ali ona ne popustiše pod njegovim naletom. Bila su zaključana, zavesu spuštene, iznutra se nije čulo ništa.

Bankar lupi nekoliko puta pesnicom po staklu.

— Amblok, gde si, do vraga! — opsovao je bankar, što mu se inače retko dešavalo.

Produžio je ulicom, sve brže.

Što je koračao dalje, konstatovao je da je sve veći broj vrata i prozora bio zastrven zavesama. Čak i po

kućama, koje su se inače jutrom širom otvarale prema suncu.

Pred „Solomonom” je ugledao pet osedlanih konja vezanih za gredu.

Za trenutak mu se učini da se na sedlarskoj radionici Majka Loforda pokrenuo platneni zastor.

Očekivao je da će ugledati sedlarovu pogrbljenu priliku i cvet bele kose na glavi.

Ali ništa od toga!

Kol Harden se odjednom osetio najusamljenijim čovekom na svetu.

Dotle je koračao žurno, sada je potrčao prema svojoj banci. Video je dobro poznati natpis, stubove na tremu, prozore okovane čvrstim, čeličnim rešetkama.

— Gejbi! Hamersone! — zvao je svoje službenike još sa vrata.

Uleteo je unutra kao gonjen stam-pedom.

Dočekala ga je tišina.

Iza dugačkog pulta sa šalterima ugledao je svoja dva blagajnika, ukočenih izrazā lica. Stajali su kao zakucani za pod. Ruke su držali ispred sebe, na ivici pulta, ne progovorivši uobičajen pozdrav.

— Šta se to do...

Kol Harden nije stigao da završi rečenicu.

Vrata su se iza njega sa treskom zatvorila i on tek tada postade svestan prisustva još nekih ljudi unutra.

Bojažljivo se okrenuo.

Prvo što je opazio bilo je lice Bentona Armusa.

Zatim mu je pogled prešao na Rikija Meldona i Stipa Kendona.

Obojica su držala koltove u šakama. Onaj mlađi čak dva!

— Pijačka?!

Kol Harden pomisli na šerifa Logana. Čuvar zakona je morao da vidi strance u gradu i da ih prati. Zar su mogli tako komotno da se ponašaju u njegovoj banci? Izgledalo je da se nalaze kod kuće!

Armus je zagledao Hardenov kaput, opipao mu leptir mašnu, kucnuo prstom po kragmi od kaučuka i iskezio se.

— Gde držiš ključ? — obratio mu se bandit sa ljubaznim smeškom na licu.

Harden je zatreptao, praveći se da ne razume.

— Kakav ključ? — upitao je hrpavim glasom.

Zar Gejbi ili Hamerson neće ništa pokušati? Obojica su ispod držali otkočene revolvere, zbog čega stoje tako kao kipovi.

Odgovor na to pitanje došao je sa škripom stolice iza šaltera.

Zavaljen u pokretnoj fotelji, ogromni Hork Big Li se zabavljao čisteći, vrhom cevi svoje, nokte!

— Ti si gazda? — dohvati ga Meldon za nos i žestoko povuče napred. Hardenu udariše suze na oči.

Armus ga povрати natrag, a onda udari ivicom šake po vratu.

Nesrećni bankar jeknu i posrnu. Riki Meldon napravi svojim revolverom krug u pravcu blagajnika, čije su kretnje postajale sve šumnije.

— Ja ćekam, momci! — kazao je ozarenog lica. — Znam da imate pu-

caljke ispod. Ko će od vas dvojice prvi?

Oba čoveka samo izmenjaše poglede, a onda utonuše u apatičnu ravnodušnost.

— Šta hoćete? — stenjao je Harden, uspravljajući svoje pozamašno telo uz zid.

— Ključ od kase. Propevali su da ga samo ti imaš — strpljivo mu je objasnio Armus.

— Ko ste vi?

— Delegacija doma za siročad — naruga mu se Armus. Potom mu oči bljesnuše opasnim sjajem a bore oko usta se još dublje usekoše.

— Ako misliš da će šerif zakucati na tvoja vrata — pogađao mu je misli — onda ćeš dočekati da ti pokuca tek na grob.

I ponovo udari.

Kol Harden se ovog puta prostro koliko je dug.

Riki Meldon ga dohvati za jednu nogu i počeo da vuče po podu, prema pulu.

Odgurnuo je niska vrata i ugurao bankara u prostoriju gde su se nalazili blagajnici, Big Li i velika kasa. Na čeličnim vratima nalazilo se ispisano „Stiv Harden i sin“, masnim, crnim kitnjastim slovima u polukrugu.

Desna strana Hardenovog lica bila je prosto poderana.

Meldon mu uputi udarac vrhom čizme u rebra.

Od ugladenog, izbrijanog i zategnutog dženlmena na podu nije ostalo ništa. Sada se tu previjao uplašeni i isprebijani čovek, koga je od

smrti i propasti delio samo jedan mali, račvasti ključ u unutrašnjem džepu kaputa.

Meldon ponovo zamahnu.

— Ne... — procvile bankar i podiže ruke u odbranu.

Lupež se iskezi.

— Izgleda da se odobrovoljio — reče.

Drhtavim prstima Kol Harden najzad pronađe ključ ispod kaputa i na kolenima odbaulja do velike kase.

Benton Armus je više gledao u čelična vrata nego u bankara.

Za to vreme, Hork Big Li je lenjim pokretima praznio fioke ispod pulta i trpao metalni i papirni novac u kožne torbe.

Plen nije bio bogzna kako obilan, ali vođa petorke je očekivao lavovski deo iza čeličnih vrata, koja su se sa teškom mukom otvarala pod Hardenovim prstima.

— Prokletstvo! — odbacio je Armus bankara u stranu i gurnuo ruku u pregrade.

Osmejak na Meldonovom licu za časak se istopi.

Armus je u rukama držao hrpu nekih papira i svega nekoliko povezanih svežnjeva sitnijih novčanica.

— Priznanice, obveznice? Gluposti... — procedio je uz grč besa na licu. — Kome ti to podvaljuješ, bankarčiću?

Harden je mogao da očekuje samo udarac, nikakvu drugu vrstu samilosti.

— Nema više — promućao je.

Kosa mu je padala na čelo, znoj

izbijao u svakoj pori, kolena klećala, ali je nešto od tvrdoglavosti još tinjalo u njemu i pored opasnosti koja ga je okruživala u liku trojice napasnika.

Benton Armus mu prisloni cev na čelo.

Od tog prohladnog dodira Hardenu zadrhta brada.

— Dakle? — čuo je kraj uha neumoljiv glas.

— Ne... Nema... — uporno je odbijao bankar.

Armus se odmače.

— Big Li! — pozvao je svog malog, ali u mišiće zaraslog pratioca.

Stolica zaškripa i čelavi bandit se približi svom gazdi, stiskajući uzput zglobove šaka.

Armus pokaza na bankara.

— Prvo mu slomi jednu ruku — reče mu — a ako ne odgovori, onda drugu.

— A ako i dalje bude ćutao? — pripita Big Li.

— Onda mu slomi kičmu.

Kol Harden je očajnički tražio neki izlaz.

— Nemam više — uzviknuo je, uzmičući pred Big Lijem. — Trenutno je banka isplatila neke plate za ljude na železnici u Ronsvilu!... Ako malo pričekate, ja ću...

Armus nije odgovorio ništa. Kao da je bio gluv.

Big Li dohvati bankara i okrenu ga licem prema izlazu. A zatim počeo da mu savija ruku do u ramenu, lagano, s uživanjem.

Kol Harden je trpeo dok je mogao.

Njegove muke za trenutak je odgodilo kucanje na ulazu.

Šerif, ponadao se bankar, s olakšanjem.

Riki Meldon smesta zauze mesto iza vrata i podiže revolver u visini brave.

Džems Eliot je proturio glavu, tražeći pogledom Armusa.

— Ima nešto? — javi mu se iza šaltera vođa bandita.

— Neki stranac — dobaci Eliot. — Sad je ujahao.

— Kako izgleda?

Čovek stisnu usta, namakavši šešir dublje na čelo. Izgledalo je da ne ume da nađe prave reči kojim bi ga opisao.

— Pa... nisam video sličnog. Sav je u crnom odelu a košulja bela. Ima šarca. Čini se da spava u sedlu...

Benton Armus nabra obrve.

— Da nisi ti malo pridremao? — upita ga. — Kuda se uputio?

— Nije prema hotelu...

— Ostani napolju! Ako se bude muvao ovuda, znaš šta treba da učiniš?

Eliot klimnu glavom i povuče se.

Hork Big Li nastavi svoj posao. Pritegao je bankarevo rame, i Harden je zaurao. Riki Meldon je najzad, sa gađenjem, izvadio upišak iz usta, pogledao ga, a onda bacio i zgazio petom. Onda je iz džepa izvukao novu cigaru, odgrizao joj vrh i sa zadovoljstvom smestio u zube.

— Popusti malo, Big Li! — dobaci Armus. — Zar ne vidiš da bankar daje znake života?

— Ili hoće nešto da nam kaže? — primeti Meldon.

Stip Kenden je stajao po strani, motreći na Hardenove službenike. On nije učestvovao u sličnim scenama, njemu je više odgovarala razmena vrelog olova nego pesnica.

Bankar se doteturio do kase, sa licem na kome su se ispisivali bol, očaj i gnev.

Zdravom rukom je napipao neko ispupčenje sa strane i pred iznenađenim Bentonom Armusom jedna pregrada kase odjednom spade iz svog ležišta!

— Nebesa! — promrmljao je Riki Meldon, zadržan.

Čim je pregrada spala, na njenom mestu su se ukazali svežnjevi dolara poređani vertikalno, uza stražnji zid kase i pričvršćeni dve- ma trakama da se ne raspu.

Svežnjevi su bili napakovani jedan uz drugi i ličili su na mali šareni komad prekrivača meksičkih šeona.

— Gle? — samo je izustio Armus, ali ne bez trijumfa.

Hork Big Li je odmak krenuo da skida male pakete novčanica i trpa u torbe.

Kol Harden je tupo gledao u razbojnikove ruke kako ulaze u unutrašnjost kase prazne, a izlaze pune njegovog novca!

Tajna pregrada koju nisu znali ni njegovi najodaniji blagajnici, bila je poslednja ušteđevina Kola Hardena. Nije se lako od njega rastajao, ali ovog trenutka nije imao ništa pametnije

na umu nego da im preda novac i da sačeka bolju priliku.

— To je sve? — prekide ga Benton Armus u razmišljanju.

Bankar ga je gledao kao da je sišao s uma.

— Možda je malo? — usudi se da odgovori sa gorčinom i prezirom.

Ovaj klimnu glavom.

— Do večeras nabavi još — preporuči mu Armus. — Šta je pedeset hiljada dolara za jednu banku? Mrvica. Iščačkaj bar još toliko, ako misliš da živiš. Inače... izgorećeš u svojoj kući, kao letnja trava!

Harden je buljio u lupeža ne shvatajući ga potpuno.

A onda mu najednom pade na um jedna misao. Skoro se nasmejao pri tome.

— Ako više volite zlato — predložio im je hrapavim glasom — onda malo obidite i Rafa Klejburna!

Međutim, to nije ostavio naročiti utisak na Armusa.

— Ne brini, bankarčiću — rekao mu je odmeravajući težinu kožnih torbi preko ruke — i on je na spisku.

— Po... poznajete ga?

— Čuli smo za njega — iscerio se Meldon na Hardena. — A sad se vuci napolje!

I dohvati ga za prsa.

— Zapamti — opomenuo ga je Armus — večeras nađi još pedeset hiljada dolara!

To je bilo poslednje što je bankar čuo. Onda ga je pogodila Meldonova čizma i izbacila na ulicu.

Pao je preko stepeništa u suvu,

žučkastu prašinu, pod sunce koje je počelo nemilosrdno da prži.

Pogledao je oko sebe, podižući se na laktove.

Kao i pre desetak minuta, i sada je ulica bila prazna.

Ali, osećao je, iza zastora i zavesa građani ga posmatraju. I možda mu se smeju.

Prvi put ga vide u prašini, prljavog, zgužvanog, jadnog.

Njega, Kola Hardena, bankara koji je važio za najuglađenijeg čoveka u Gan Hilu. Za najbogatijeg i najotmenijeg.

Odjednom oseti želju da zaplače od muke i poniženja.

Više mu se nije ni ustajalo sa ulice.

Bilo mu je svejedno.

Tada je čuo dobro poznati zvuk kočije. Njegove kočije!

Pravila je mali polukrug preko ulice sve dok se nije zaustavila blizu banke. Na sedištu, uparađen kao za popodnevnu šetnju sedeo je njegov kućepazitelj Elmer Homer.

Na glavi je imao neki starinski cilindar, na rukama bele rukavice, kaput u struk sa belim, velikim dugmadima i žute pantalone uvučene u visoke čizme.

Kol Harden samo što se, u svojoj svojoj hevolji, nije zasmejavao!

Elmer Homer kao da je pošao na paradu ili na bal u San Francisko.

Mršavo, spljošteno lice bilo je ozbiljno, oči nisu izražavale posebni sjaj koji bi morao da se pojavi u prilici kao što je ova, u kojoj se našao njegov gospodar. Sišao je sa

sedišta mirnim pokretima, zategao rukavice na prsima, jednu po jednu, a zatim se sagao da pomogne bankaru da ustane.

Elmer Homer je bio Englez i to se uočavalo u svakom njegovom pokretu.

Izgledalo je da ga ništa ne može uzbuditi i izbaciti iz ravnoteže.

Kao nekim čudom, u njegovoj ruci stvorila se mala četka i on izvežbanim pokretima počeo da skida prašinu sa Hardenovog kaputa.

Bankar se neljubazno ote.

— Do đavola sa tim, Elmeru! — prosiktao je, hitajući prema svojim kolima. — Opljačkan sam!

Ovaj ga je pratio u stopu.

— Zašto si došao? — obrecnu se bankar na njega, dok je otvarao mala vratanca kraj sedišta.

— Zaboravili ste kravatu, ser — odgovorio je on dubokim glasom — pa sam krenuo da vam donesem.

Harden se besno zavalio na sedišta.

— Uz put, svratio sam do berberina Ambloka — nastavi Elmer, zauzimajući svoje mesto na gornjem sedištu. Bič mu se već našao u ruci. — Jedva me je pustio unutra. Shvatio sam da se jutros niste ni obrijali?

Harden procedi neku psovku kroz zube.

— Ne želim kući — povika na Engleza.

— Kuda, ser?

— Bilo kuda... Hoću da razmislim.

Homer klimnu glavom i potera konje prema zapadnom delu grada.

Harden je preko ramena zurio u vrata svoje banke, ali napadači još nisu izlazili odande.

— Koliko su odneli, ser? — prenu ga Homerov glas.

— Sve — škripnu zubima bankar. — Još su mi i ruku skoro polomili...

— Divljaci! — prokomentariša Homer. — Ako niste znali, naš šerif je nestao iz grada...

— Nestao? Kako nestao?

— Tako priča berberin. Ušao je u hotel i više nikada iz njega nije izašao.

— Šta si još saznao, do vraga!

— Ljudi su zaplašeni. Kažu da ovo može da bude gore od terora braće Vernon. Njih ima pet, ne zna se koji je gori. Da li se i vi slažete s Amblokom?

— Do đavola s Amblokom — prasnu bankar. — Znaš li da sam bankrotirao?

— Mogu vam ja pomoći, ser?

— Samo bez onog „ser“, Elmer!

— U redu, ser.

Kol Harden uzdahnu.

Gde da nađe pedeset hiljada dolara do večeras?

*
* *

Kol Harden je imao pravo: iza zavesa ljudi su ga gledali i radovali se njegovom padu.

Svako je za sebe mislio, mene neće.

Stradaju oni najbogatiji, najviđeniji.

Slično je osećao i Brek Hadžis, vlasnik saluna „Desna potkovica“.

Događaj u hotelu „Solomon“ bar će za izvesno vreme uskratiti posetu udovici Manfred. Prema tome, ljudi će doći u njegov salon.

Na „Solomonu“ su vrata bila zatvorena, kod njega širom otvorena.

Tamo je, kažu, potekla krv, kod njega će viski.

Svako ko je došao u salon, imao je svoju priču o Bentonu Armusu i jutarnjim pucnjima.

Iza odškrinutih kuhinjskih vrata, plavokosa Džuli Houp je s urođenom ženskom radoznalošću gutala glasove sa druge strane. Na nju su svi zaboravili, čak i gazda. Gomila opranih sudova mogla je da sačeka krpu za brisanje. Džuli Houp je osluškivala, srećna da se gradu dešava nešto što se njoj često dešavalo, da ga ponižavaju i zastrašuju!

Niko nije sedeo u salunu osim jednog novog gosta.

A taj se, opet, povukao u najudaljeniji ugao i tamo zaneto ređao karte po stolu, ispijajući brendi.

Brek Hadžis je stajao iza šanka. Brzo je zaboravio došljaka sa čudnim, ledenoplavim očima koji je u prolazu naručio piće i seo za sto, da ispruži malo noge posle jahanja.

Kroz prozor se video veličanstveni šarac na kome je došao u Gan Hil.

Pravi potomak indijanskih konja sa divljih prostranstva između Kanzasa i Nevade.

Ljudi su bili previše zauzeti svojom nevoljom da bi poklonili pažnju

visokom, elegantnom strancu u tamnom odelu. On nije pripadao banditima i samim tim je izgubio naročiti značaj u očima zbunjenih, zaplašenih i ošamućenih građana Gan Hila.

Debeli konjušar, Forni Enkram, sa stomakom kao bačvom privezanom spreda, Majk Loford, sedlar, sa ven-cem duge bele kose oko glave, Dankan Amblok, berberin, sa još otvorenim brijačem u ruci, trgovac i oružar Dženiboj Braun, koji je žvakao duvan i dan i noć, i još nekolicina građana, svi su stajali kraj šanka, u jednom nizu i govorili.

Brek Hadžis je uglavnom slušao i iz njihovih priča izvlačio zaključke za sebe.

To je bio snažan, sredovečan muškarac, bivši drvoseča na Apalači planinama. Na Zapad je pošao da bi za sebe ugrabio kakav lakši posao, i dospeo je pukim slučajem u salunere. U jednoj gužvi spasao je vlasnika „Desne potkovice” Herlija Trumana, a ovaj ga je, u znak zahvalnosti, uzeo za ortaka. Truman je posle dve godine naprasno umro i Hadžis je nastavio da vodi krčmu sâm.

Hotel „Solmon” bio mu je trn u oku.

Nameravao je da nekako osvoji udovicu i ženidbom prigrabi taj veliki lokal, ali je Alisa Manfred na vreme osetila njegove namere i otpremila ga do đavola!

To joj nije mogao zaboraviti.

Ispod crnih, gustih veđa sjaktile

su mu oči tamne kao noć. Oštra brada pela mu se skoro do podočnjaka, najtvrdja brada koja se mogla naći pod Amblokovim brijačem u Gan Hilu. Imao je snažne vilice i velika usta. Utisak koji je stvarao oko sebe svojom pojavom, maljavim rukama i širokim prsima, bio je zastrašujuć.

Ali, Brek Hadžis nije imao srce koje bi opravdalo taj utisak.

U suštini bio je kukavica i snagu bi koristio samo u očajanju ili u pijanstvu.

Prva tura pića pala je na njegov račun.

Zatim su došle sledeće, svako za sebe. Viski je malo pomalo razvezao jezike i ljudima učinio jutro manje strašnim nego što im se činilo pre par minuta.

Majk Loford je gestikulirao rukama, podvlačeći time značaj svake svoje reči. Ali, njega su najmanje slušali, jer nije umeo da se zaustavi na vreme. I što je najgore, ponavljao je istu stvar po nekoliko puta.

To mu je i trgovac Dženiboj Braun stavio do znanja.

— Ako ne zaklopiš jednom, Majk — rekao mu je s očiglednim besom — napraviću od tebe sedlo! I pojedji ga za doručak!

Sedlar je zanemeo.

Nije to bila prilika za šalu, ali Braun je znao da ga podržavaju i ostali.

— Govorim ono što mi se desilo — rekao je Loford.

— Do vraga, valjda se u ovom gradu nešto dešava i drugima? —

upitao je Braun. — Šta misliš, šta se desilo Hardenu?

Kao po komandi, svi okrenuše glavu prema ulici kojom je maločas prošla bankareva kočija s Elmerom Homerom na sedištu.

— Opljačkan je! — potvrdi Enkram, konjušar.

— Nadam se da jeste! — zlobno primeti Hadžis. — Kod mene nema ju računa da dođu i troše čizme, zar ne? Šta sam ja prema jednom Kolu Hardenu? Nula! Širotinja!

— Nije ovde reč o Hardenu — galamio je Loford — nego o šerifu Loganu! Šta se desilo sa njim?

Enkram se počeo po glavi.

— Ko to zna? — reče. — Oni nam neće reći, a od nas se niko ne usuđuje da ode u hotel.

— Možda je pbegao? — umeša se Amblok.

— Logan? — sa prezirom mu se okrete Braun. — Taj se neće lako zaplašiti. Nešto drugo je posredi.

— Mrtav? — izusti Amblok reč koju niko nije hteo da obelodani, iako im se nalazila na vrhu jezika.

Za trenutak je zavladao tajac.

Brek Hadžis se izdiže iznad ostalih glava u pravcu usamljenog gosta u uglu. Bio je to za ostale znak da malo utišaju glasove.

Uostalom, ko zna, svaki stranac je, od jutros, mogao da u Gan Hilu bude nevolja...

— Još su u banci — javljao je svoja zapažanja Sam Langli, pomoćnik kod kovača Trečera. — Šta li toliko rade?

— A i voz kasni — progundao je Dženiboj Braun, vadeći iz džepa sat. — Čitavih petnaest minuta.

— Nešto treba učiniti — kočepario se Loford, okrenuvši svima leđa. Kao da je nameravao ovom rečenicom da izazove i pokrene stranca u uglu.

— Izlaze! — povika Langli.

Svi se sjatiše na prozor.

Pet mračnih došljaka lagano siđoše na ulice.

Hork Big Li je preko ramena nosio nabijene kožne torbe. Svi su to odlično videli.

— Koliko li ima unutra? — ne izdrža Hadžis, sa pakošću u glasu.

— Što tebe to brine, Brek? — ljutnu se Enkram. — Tamo nije tvoja uštedevina.

— A tvoja? — peonu ga krčmar.

— Moja jeste — obrecnu se vlasnik konjušnice. — Ali je nisam zaradio prodajući najgori viski na Zapadu...

— Dosta vas dvojica! — prekide ih Dženiboj Braun. — Šta oni tamo rade?

— Trojica uzjahuju — mrmljao je Amblok. — Dvojica ostaju. Izgleda da nemaju nameru da nas uskoro ostave na miru.

Zatim se svi udaljše od prozora i Hadžis dohvati novu bocu.

Ljudi kao da više nisu imali šta da kažu jedni drugima.

Vlasnik „Desne potkovice” nasuo je svima u čaše, ali po drugi put na svoj račun. Jednostavno, bilo mu je drago što su tog jutra nastradali i

hotel „Solomon” i banka Kola Hardena.

U tom raspoloženju uhvatio je neprimetan znak glavom neobičnog gosta za stolom u uglu.

Obišao je šank i krenuo krupnim koracima prema njemu.

— Brendi? — upitao je, nagnuvši se malo.

— Ne. Hteo bih konjušara — rekao je stranac mirno.

Brek Hadžis je zatreptao, iznenađen.

— Ne shvatam — priznao je.

Ne dižući glavu, čovek u crnom je nastavio:

— Hteo sam da ostavim konja, ali sam našao zatvorenu konjušnicu — objasnio je, podelivši karte pred sebe u tri reda.

Svi su čuli ovaj kratak razgovor. Forni Enkram je slegnuo ramenima.

— Poslao bih vam Mareja, mister — kazao je — ali se ne usuđujem da izidem napolje. A ne znam ni gde se smuca taj klip.

Hadžis pokaza palcem prema kuhinji.

— Džuli je unutra — reče.

Enkram ponovo slegnu ramenima.

— Nadam se da nećemo ovde ostati večito? — rekao je, pogledavši u ostale.

Na njihovim licima bila je ispisana nedoumica.

Majk Loford je zurio u stranca upadljivo dugo. Čak je zaboravio i na sopstveni jezik. Kao da su ga mučila neka pitanja na koja nije znao da nađe odgovor.

Kovačev pomoćnik Sam Langli

je i dalje stajao pored prozora i osmatrao ulicu.

Činilo se da svi očekuju da se nešto desi.

Niko se, međutim, nije pokrenuo da se izdvoji iz gomile i nastavi svoj uobičajeni posao.

Bez Pitera Logana osećali su se jedno i bespomoćno.

Sam Langli je izdužio svoj vrat. Bio je to dobar znak da se na ulici nešto menja.

— Neko trči ovamo! — uzviknuo je.

Ljudi se zgledaše.

Sada se i Brek Hadžis pobojavao za svoj bedni lokal.

— Ko je? — upita tiho Braun.

— Čini mi se... Harper. Šon Harper! — javi se Langli.

Bio je to telegrafista sa železničke stanice.

Išao je ulicom nesigurnim koracima, osvrćući se oko sebe kao da ga odnekud vrebaju lovci na skalpove.

Nosio je kartonski polukrug na čelu, privezan koncem na oba kraja oko glave. Široke pantalone izgledale su da će svakoga časa spasti s njega. Košulja i prsluk, povrnuti rukavi, smežurano lice i oči poduprte pravom naslagom podočnjaka, to je bio Šon Harper, telegrafista i stara ispičutura posle radnog vremena.

Kada se pojavio na ulazu „Desne potkovice”, svi su uočili modricu ispod oka i svežu brazgotinu preko levog obraza.

— Opet je pijan? — promrmljao je Loford, misleći da je Harper zaleteo na nešto i pao.

Drugi nisu bili tog mišljenja.
Šon Harper je odgurnuo nekoliko pruženih ruku i dokopao se šanka.

— Brek... samo jedan! — pokazao je palcem i kažiprstom količinu tečnosti u čaši. Barmen mu čutke nasu.

Harper je, začudno, ispio lagano. Zatim je u ostatak umočio prst i njime prevukao preko rane.

Dženiboj Braun se lupio šakom po čelu.

— To je ono! — povikao je.

Pošto su ga ostali pogledali s nezumevanjem, trgovac i otužar je nastavio.

— Poslaćemo poruku u Salinu — kazao je. — Ili u Kanzas Siti! Tražićemo pomoć, hitno! Eto šta ćemo uraditi, toga sam se dosetio čim sam ugledao Harpera! On će telegrafom obavestiti tamošnjeg šerifa...

Međutim, izraz Harperovog lica nije ulivao nadu da će to mnogo pomoći.

Telegrafista je primio drugu ponudenu čašu i odmahnuo rukom pre nego što je ceo zadržaj sasuo u grlo.

— Ne slažeš se, Harperu? — upitao je Braun, mršteći se.

— Sve je kasno! — rekao je ovaj, brišući usta nadlanicom.

— Kako?

— Nemam više telegrafa...

Dženiboj Braun mu ote čašu iz ruke.

— O čemu to brbljaš, Harperu?

— O telegrafu — nadvikivao se ovaj sa trgovcem. — Došli su i raz-

lupali ga... A meni ovo poklonili, za uspomenu.

I pokaza na modricu i ogrebotinu.

— Ko je došao?

— Đavoli, eto ko! Jednog su zvali Big Li, a onog glavnog Armus. Kad su sve slupali, pojahali su koње i otišli na sever!

— Na sever? — ozari se Braun.
— Znači da se neće brzo vratiti ovamo?

— Ne znam — sleže ramenima telegrafista. Onda kao da je postao svestan pažnje koju su mu ukazali.
— Zar su i ovde bili? Šta radi taj Logan?

— To niko ne zna — dočeka ga Enkram. — Šerif je nestao!

— Kako može tek tako da nestane zakon?

— Mene nemoj da gledaš — une se mu se trgovac u lice — nisam ga ja progutao!

I ponovo su na Hadžisov znak utišali glasove.

Stranac u uglu je zapalio svoju mirišljivu cigaretu i odbio prve dimove visoko, prema tavanici.

Sada, kad se malo zavalio i razgrnuo peševe kaputa, videli su drške njegova dva kolta kako belasaju u tami poput dva bela, velika zuba!

Bio je to, niko drugi nego, Dok Holidej!

Slavni kockar krenuo je rano iz Grenajt Sitija železnicom, ali nepredviđen kvar na lokomotivi naterao ga je da produži prema Gan Hilu jašući.

Voz je ostao na otvorenoj pruzi, umotan u paru i rano jutarnje sunce.

Mala mesta više nisu bila po kockarevom ukusu.

Žurio je za Topeku ili Siti, glavni grad države Kanzas na istoimenoj reči, nadomak Misurija.

Svrćao je u neupadljive krčme samo ako je morao. Žeđ za kockom obuzimala ga je najviše tamo gde su deljenja dostizala vrtoglave uloge.

Gan Hil nije imao takve partnere.

Njega, uostalom, ništa u tom gradu nije interesovalo, ni zadržavalo. Niti vezivalo.

Čak se trudio i da ne sluša ono što su oko njega pričali uznemireni građani.

Čekao je voz!

Čašica sa brendijem stajala je pred njim ispijena dopola. Što se tiče karata, loše su mu se otvarale. To je bio znak da ga čekaju nevolje na putu.

Kovačev pomoćnik Sam Langli ponovo je uzvikom trgao Hadžisove goste iz potištenosti. Ovoga puta glas mu je bio prodorniji, obojen panikom i užasom:

— Dolaze! Ovamol!

Dženiboj Braun se nije naročito uznemirio.

— Ko dolazi, Same, ovoga puta?

— Banditi!

Trgovac je odskočio kao oparen.

— Na konjima?

— Ne... ona dvojica što su ostala! Izlaze iz „Solomona“, gledaju ovamo i idu...

Brek Hadžis pritrča prozoru, praćen Lofordom, Enkramom, Braunom i ostalima.

— Imaš drugi izlaz? — upitao je Amblok, bleđ.

— Kroz kujnu — odgovori Hadžis, ali nezadovoljan berberinovim ponašanjem. — Zašto?

— Ja ih ne bih sačekao — rekao je ovaj.

— Ni ja! — stade uz njega Enkram. — A mislim da ni ostali to ne nameravaju...

Vlasnik saluna ih je redom posmatrao ispunjen besom i prezirom.

— Znači, ostavljate me samog? — zarežao je.

Ali berberin prođe pored njega prema malim vratima pored šanka.

Međutim, kada je pokušao da ih otvori, nije mogao.

Džuli Houp ih je bila zaključala iznutra!

Čula je da hoće da beže, da se rasprše pred dolaskom napasnika i zatvorila im je put za bekstvo. Neka se malo peku na vatri, rezonovala je, šćućurena u uglu, pored gomile opranih tanjira i čabra prljave, mlake vode.

Uzalud je Amblok lupao pesnicama i gurao ramenom.

— Otvori, Brek! — zvao je vlasnika.

Ovaj se zadovoljno cerekao. Bio je siguran da je devojkica zaključala vrata. Kao da je pitala njega.

— Otvori! — počeo je i Loford da paniči.

— Kako to mislite? — upitao ih je Hadžis. — Vrata su zaključana iznutra.

— Ko ih je zaključao?

— Devojkica... Verovatno spava.

— U ovo doba? — sumnjičavo ga upita Braun.

— Radila je noćas — spremno
uzvratiti Hadžis.

Oni su potrčali prema prozoru, u
nadi da će imati vremena da klišnu
na glavni ulaz.

Međutim, sve je bilo kasno.

Stip Kenden i Džems Eliot već su
stavljali čizme na trem.

*
* *

Ušli su unutra radoznalo odmera-
vajući red prebledelih lica za šan-
kom Breka Hadžisa.

Imali su košulje iste, drečavocrve-
ne boje i žute vratne marame. Mla-
di, Kenden, nosio je za razliku od
svog prijatelja, dva kolta za opasa-
čem. Klatio se u hodu u stilu ove-
janih revolveraša i ostavio u svojoj
senci ćutljivog Eliota da promatra
ostatak prostorije.

— Ovde je bučnije nego u „So-
lomonu"! — dobacio je Kenden
svom partneru.

— Valjda zato što su bez zašti-
te — zaključio je Eliot.

Kenden sa ciničnim smeškom
prođe pored ljudi, bezobzirno pilje-
ći svakome u lice. Oni su se, pak,
trudili da im se pogledi ne ukršte,

— O čemu ćaskate? — pitao je
Loforda.

Sedlar je nešto promucalo, ali ne-
razgovetno.

— Govori jasnije — podseti ga
Kenden i pljesnu dlanom po zubi-
ma.

Loford se zatetura i možda bi pao
da nije sa strane imao Enkrama i
Ambloka. Oni su ga zadržali na no-
gama.

— Pričamo... o svačemu — mu-
cao je sedlar.

— I o nama?

Loford klimnu glavom.

— Šta to, na primer?

— Pa... pitamo se gde nam je
šerif... to... — odgovorio je se-
dlar na opšte zaprepašćenje svojih
sugrađana.

Ali, Stip Kenden ostade gluv na
to.

Dženiboj Braun je Kendenovu
ravnodušnost protumačio kao sla-
bost.

— Možda vi znate nešto više o
šerifu? — dobacio je.

Bandit je zastao.

Džems Eliot je, na suprotnoj stra-
ni, motrio na usamljenog gosta za
stolom.

Bio je nagnut nad kartama i kao
da ga se ništa što se dešava oko
njega nije ticalo. Nije ni podigao
glavu kada su ulazili. Izgledalo je
da ih i ne primećuje.

Nešto se na tom strancu nije do-
padalo Eliotu. Suviše je bio miran,
suviše zauzet svojom igrom.

A tamo, kraj šanka, Stip Kenden
se vratio prema Braunu, s divljim
sjajem u očima. Trgovac je uvideo
da se zatrčao. Ali nije želeo da uz-
makne.

Brek Hadžis je pokušao da spa-
se situaciju pićem. Drtavom rukom
je nasuo iz boce u čistu čašu i pru-
žio prema Kendenu.

— Jedno piće, mister? — oslo-
vio ga je.

Kenden ga je odmerio kao psa.

— Ti si gazda? — upitao je.

— Jesam.

— Od danas ti je potrebna zaš-

tita — nastavio je momak, podbočivši se. — Izvadi sve iz kase i položi ovde.

— Nerazumem — razrogačio je Hadžis oči.

— Ni onaj u „Solomonu“ nije razumeo pa je dobio olovo — isceri se Kenden. — Ja te štitiš od pljačke, napada, paljevine, demoliranja... I ti ćeš to da platiš! Odmah!

— Da pričekamo Armusa? — javi se Eliot s druge strane.

Kenden se besno okrete.

— S ovim majmunima mogu i sam — prosiktao je.

Eliot sleže ramenima.

Razdraženi Kenden se zaustavi pred Dženibojem Braunom.

— Ti si se raspitivao za šerifa? — upita ga, skupljenih usta kao da će ga pljunuti.

— Ja... jesam i ja.

Stip Kenden izvuče iz džepa na košulji metalnu zvezdu i prikači je sebi na prsa.

— Evo ti šerifa — lupio je šakom po znački. — Uhapšen si!

Zatim se izmakao, obuhvatio sve jednim pogledom i proderao se.

— Svi ste uhapšeni! Stanite uza zid, tamo!

Kako su ga ljudi gledali tupo, on izvuče svoje revolvere i zamlatara pred njihovim očima.

— Neću više da ponavljam. već ću da pucam. Uza zid!

Dankan Amblok krenu prvi, a za njim i ostali.

Ali Kendenu to nije bilo dosta.

— A sad pod stol! Brzo!

I da bi potkrepio svoju zapovest, odasla nekoliko hitaca više njihovih glava. Kreč i iverje zasu ljude. Vre-

lina smrti kao da im je dala krila, počeli su da se zavlače pod stolove, padajući jedan preko drugog.

Kenden se cerekao, zadovoljan onim što je smislio.

— To važi i za tebe! — zalajao je na Hadžisa.

Vlasnik saluna je video da se For-ni Enkram natčovečanskim naporima ugurava pod sto i bi mu jasno da za njegovu konstrukciju tu nema mesta.

Ali ko će u to ubediti zaslepljenog revolveraša, kome se u očima nazirala krv?

— Nisi sve pokupio — ponovo se oglasi Eliot.

Stip Kenden uoči priliku u tamnom, za stolom. Najzad je mogao da se poigra sa nekim ravnopravnijim. Ova gomila zaplašanih ljudi podsećali su ga na ovce koje se zbiju na urlik vukova.

On vrati koltove natrag i lagano se približi kockaru.

Džems Eliot je dolazio s druge strane.

— Možda gospodin ne želi da isprlja kolena? — primeti Kenden, ocenjujući strančevo odelo kao prvoklasno, ali previše kicoško.

Nemir koji se useljavao u Eliota, pojačavao se za svakim korakom koji je pružio strancu u susret.

Zato je nameravao da ga malo zaobiđe i da mu se nađe za leđima.

Samo, to mu nije uspelo.

Kockar se okrenuo na stolicu i sad im je bio licem u lice.

Kenden zastade, prikovan hladnim pogledom od koga mu se kosa podigla pod šešircem.

Pakao!

Ni Eliot se nije osećao bolje.

Lice koje se isprečilo pred njima, bilo je kao od kamena. Ledenoplake oči delovale su poput hladnog dodira smrti. Toliko ledene mirnoće i satanskog prezira u zenicama nisu mogli da skupe ni njih petorica zajedno kroz sve ove godine!

Pod stolovima, ljudi su nemo posmatrali neobičan prizor: dva osionog bandita odjednom su izgubila nešto od svoje obesne silovitosti i sigurnosti.

Brek Hadžis nije stigao ni da ostavi šank.

— Imaš nešto protiv da se pridružiš zabavi pod stolom? — zapitao ga je Kenden s neskrivenom ironijom.

Džordžijanac je pogledao vrh svoje cigarete, a onda je vratio natrag, u zube.

— Ne — odgovorio je nemarno — samo izvoli.

Stip Kenden se naroguši.

— Imamo nesporazum, kicošu — izgovorio je reč po reč — pod stolom treba da se nađeš ti, a ne ja!

— Ja nisam ništa izgubio — uzvрати kockar hladno.

— Nisu ni oni, pa ipak su tamol!

— To je njihov problem — slegnuo je ramenima Dok.

Kenden stavi šake na drške svojih koltova.

— Samo polako, burazeru — preseče ga kockarev glas, ovog puta metalnohladan i preteći. — Ako budeš izvlačio, može da ti se desi da ih nikada ne vratiš natrag.

— Ti ćeš me tome naučiti? — nasmejao se nervozno Kenden i po-

gledao u Eliota. — Baš bih voleo to da vidim!

— Pa probaj — dobaci Holidej.

Kendenovo lice se zateže.

Nije naučio da mu se pruža otpor. Sada je, međutim, bio samo s Eliotom. U drugim prilikama oko njega su se nalazili Armus. Meldon i Big Li,iskusni lupeži koji su tačno znali šta treba u datom trenu da urade.

Brek Hadžis je otvorenih ustiju buljio u stranca.

Zar će se usuditi?

Kockar lagano ustade i uspravi se u svoj svojoj visini. Stip Kenden je užarenih očiju pratio svaki njegov pokret. Bio je na samoj ivici odluke: potegnuti ili sačekati.

— Dok se smisliš — dobaci mu Holidej u prolazu — popiću jedan brendi!

Mladi razbojnik preblede od srdžbe.

I on i Eliot istovremeno se dokopaše opasača. Bila je to idealna prilika, čovek im je okrenuo leđa i promašaja ne sme da bude.

Brek Hadžis nije imao nameru da natoči brendi. Svojim rođenim očima video je kako lupeži izvlače oružje dok je stranac koračao prema njemu!

A Džordžijanac je u krčmarevim očima pročitao opasnost i samo sjurio ruke niz telo.

Istog časa se iskrenuo s oba svoja „linkolna” u šakama.

Zagrmelo je, pakleno, u salunu „Desna potkovica”.

Stip Kenden je bio odbačen od najbližeg stola udarom zrna u rame i podlakticu. Ispustio je oba

svoja revolvera, vrisnuvši od iznenadnog bola.

Džems Eliot je stigao da svoje oružje izvuče dopola.

Odmah ga je spustio kada su se tamni otvori kockarevih koltova preneli u njegovom pravcu.

Nije imao nikakvih izgleda protiv ovakvog đavolskog strelca.

A malo je šansi davao i samom Bentonu Armusu, kad dođe.

Kenden je u padu zahvatio naslon jedne stolice, i uspeo nekako da se sruči u nju. Krv je odmah probila tkaninu, tamnija od boje košulje.

Džordžijanac obrnu svoje revolvere na prstima u nekoliko krugova, a zatim ih ubaci u futrole.

Barutni dim polako se peo uvis.

Brek Hadžis je otesao glavom, ne verujući sopstvenim očima.

Jedan demonski pokret, i uloge su se promenile!

— Jaši! — dobaci Džordžijanac Eliotu. — I ne vraćaj se!

Razbojnik brzo klimnu glavom i zaglavi na vrata. Stip Kenden ostade sam, ali prokleta siguran da će Eliot dovesti ostale da kicošu smrse konce!

Zato se otvoreno cerio svima oko lo. Naročito onima koji su se dizali ispod stolova, sa poda, prljavi, razbarušeni, bleđi.

Ranjeni Stip Kenden još uvek je za njih bila skrivena opasnost, pogotovu što im se smejaao u lice.

— Kuda ćete? — dreknuo je Majk Loford kada se Džordžijanac uputio izlazu.

Ali kockar ga ne udostoji odgovora.

Ljudi su se poređali pored šanka, piljeći u Kendenovo iscereno lice.

Ponovo su ostali nasamo sa banditom.

— Trebalo je da ga zadržimo — promrmljao je Dženiboj Braun, misleći na kockara.

Kendenovi koltovi ležali su na podu. Ali, ni on ni ljudi u salunu nisu imali tri čiste da ih podignu.

Tada su se ponovo začuli koraci i Holidej se vratio, sa torbom od krokodilske kože u ruci.

Na njihovo najveće zaprepašćenje on je prišao banditu i počeo da ga previja.

I Stip Kenden nije bio manje iznenađen od građana Gan Hila. Čovek koga je nameravao da ubije, sada mu pomaže. Bilo je to neshvatljivo za njegov mozak.

— Nisam znao da imam posla sa doktorom — rekao je Kenden, stežući zube pod bolovima. Kockar je naneo neku žestoku tečnost na njegove rane.

— Imam li olova unutra? — zapitao je potom, sav orošen znojem.

Džordžijanac odmahnu glavom.

— Ja bih njega pustio da crkne! — povikao je Majk Loford, zamlatajavši rukama.

Kockar oseti da ga ljudi okružuju, ali je nastavio mirno da radi.

Dankan Amblok, berberin, obilazio je oko Kendena i Holideja kao da proverava, radi li se taj posao dobro ili bi i on mogao dati kakav koristan savet. Međutim, strančevi prsti su ti izvodili savršeno, prosto umetnički i Amblok je bio zadržan.

— Zašto ste pustili onog drugog da pobegne? — upitao je trgovac Braun neljubaznim glasom. — Trebalo ga je vezati i obesiti!

— Tačno! — dodao je Loford. — I kakav ste vi to čovek, mister? Umesto da ih ubijete, vi ih ranjavate i puštate. A ovog ovde i previjate! Zna li šta će se desiti? On će čim prezdravi da dođe ponovo i da nam se svetli!

— I to neće doći sam — primetio je Enkram.

Džordžijanac zateže svoj improvizovan zavoj i uspravi se.

— Pitajte ga gde je šerif Logan! — išao je Loford za kockarom prema šanku, prateći ga u stopu. — Možda su ga ubili! Zašto samo čutite?

Brek Hadžis instinktivno pođe rukom prema boci brendija.

— Onaj drugi već jaše prema svojim pajtašima — brundao je Loford. — A vi ćete sigurno otići za to vreme, zar ne?

Berberin Amblok se najzad saže i pokupi Kendenove koltove. Držao ih je na dlanovima kao da ima usijano željezo, a ne hladni čelik.

Braun dohvati oba, jedan stavi za pojas a drugi uperi u iznemoglog bandita.

— Šta ćemo s njim? — pitao je, nikog određenog ali dovoljno glasno da ga svi čuju.

— Možeš da me uslikaš! — iskezi se Kenden na njega. — Ali pazi šta radiš kad dođe Armus... Možda ću samo za tebe da imam neku lepu reč?

Trgovac se odmače malo dalje.

Nije imao nameru da sam drži u šahu ranjenika.

Međutim, ljudi su počeli da se išuljavaju napolje. Niko nije želeo da snosi odgovornost za razbojnikovo ranjavanje. Svako je smatrao da će od svoje kuće biti najsigurniji.

Stip Kenden se cerio zadovoljno.

— Ko ste vi, uopšte? — pitao je Loford, videći da njegovo brbljanje ne smeta strancu. Činilo se, u stvari, da ovaj nije čuo ni reč od onoga što je sve vreme govorio.

Kockar se zagleda u sedlara, prvi put malo pažljivije.

— Pucate kao đavo, ali ste nas uvalili u grdnu nepriliku! Ne znamo gde nam je šerif, a...

— Ipak vam je bilo bolje pod stolom — prekide ga kockar metalnim glasom. — Zavucite se ponovo, možda ćete dobiti oprostaj?

Loford se isprsi.

— Bili smo nenaoružani... — reče.

— Sad niste — dobaci mu Holidaj — strpajte ga u zatvor i spremite se da dočekate ostale kako im dolikuje.

Sedlar uzmače, kao da ga je opekla vatra.

— Šalite se, mister? — zviknu.

— Mi smo mirni građani, a ne revolveraši.

— Onda ih mirno i sačekajte — predloži Dok i ispi ostatak brendija.

Forni Enkram se počesao po glavi, očigledno zbunjen rečima nepoznatog.

— Nama treba neko ko će to uraditi poput vas — javio se u jed-

nom dahu. — Neko ko im je dorastao. Ko će ih naučiti pameći.

— Tako je! — odmah se složi Loford. — Vi biste mogli da se pobri-
nete za to!

— Ja se brinem samo za svog konja — odgovori Holidej i skolni sedlara u stranu. Napravili su mu prolaz, mada nerado. On im je bio poslednja nada i žarko su želeli da ostanu posmatrači jednog takvog obračuna, ali da ne učestvuju u njemu.

To je znao i Holidej.

Ali njega se nije ticao Gan Hil. On je imao samo još da sačeka piks lokomotive na železničkoj stanici i da produži put za Kansas Siti.

— Ne možete nas tek tako napustiti! — doviknuo je za njim Majk Loford.

Ali kockar se nije osvrtao.

Odvezao je svog Miga i poveo prema konjušnici Fornija Enkrama.

Ovog puta velika drvena vrata bila su otvorena.

*
* *

Len Marej je primetio stranca u crnom kako dolazi.

Svi ovi pucnji ostali su za njega tajna. Uostalom, nije ni imao nameru da gura svoj nos u stvari koje se njega ne tiču.

Njegovo je bilo da radi i odvaja svaki cent koji dobije „na dlan“ od vlasnika konja. Trudio se da savsesno uradi sve što je bilo potrebno oko umornih životinja i nagrade su retko izostajale.

Ovog jutra se, međutim, dovoljno zaplašio da je na neke obaveze i zaboravljao.

Enkram nije bio u konjušnici, a sudeći po pucnjavi u „Desnoj potkovici“, mora da je i njegov gazda tamo s obzirom da ga nije video da izlazi.

Ko je na koga pucao — nije mogao da sazna.

Rošavo, bubuljičavo mladićevo lice kao da je zaboravljalo na osmeh. Strepnja se uselila u njegovo srce. Sedeo je na požutelej slami pored boksova, s bradom na kolenima i čekao.

Čovek koji je dolazio ličio mu je na revolveraša ili kockara. Samo oni mogu tako da izgledaju, pričali su mu prolaznici u Gan Hilu, dok im je rasedlavao konje.

Oštre gvozdene vile ležale su pored njega, na dohvatu ruke.

Len Marej nije bio hrabar momak, ni borac.

Tog jutra, međutim, imao je za koga da stavi život na kocku. I bio je rešen da sve učini ako mu zapreti opasnost bilo s koje strane.

Ako vatreno oružje nikad nije držao u rukama, vile su za njega bile prava igračka. I to nimalo bezopasna!

Čmi se Holidej ukazao na ulazu, Marej je po običaju ustao da prihvati uzde.

Džordžijancu je bio dovoljan samo jedan munjevit pogled kojim je obuhvatio Mareja i da ga proceni.

— Pobrini se za njega — rekao je, potapšavši Miga po sapima. — Brzo ćemo krenuti.

Rekavši to, on spusti na mladićevu šaku pet dolara.

Len Marej ispusti uzde.

Bio je ošamućen tolikim novcem, da je jedva došao do reči.

— To je neka greška, gospodine — rekao je i povukao ga za rukav.

— Meni je dosta i četvrt novčića...

I pruži ruku sa pet dolara.

Ali kockar nije ni pogledao novac.

Stajao je oslonjen na dvratak i posmatrao ulicu po kojoj bi protračao poneki čovek i brzo zamicao za ugao.

Momak je stavio šarca na svoje mesto, ispunjen radoznalošću više nego ikad.

— Imate li vi neke veze s pucnjavom u „Desnoj potkovici“? — pitao je, brišući dlanove o svoje pohabane pantalone.

— Pomalo — odgovori ovaj. — Neki su se pravili važni, a meni se žurilo.

Rekao je to mirno, jednostavno, kao da naručuje šolju kafe u nekom restoranu.

— Da li se... da li se nešto desilo mom gazdi? Forni Enkram... Ima stomak, znate, ovoliki...

— Nikome se ništa nije desilo — uteši ga kockar — osim što su isprljali kolena i malo svog obraza.

— Ne razumem — zatreptao je Marej, zbunjeno.

— Možda će ti gazda o tome pričati — reče Holidej.

Momak je stezao novac u šaci, još u dilemi da je zaista njegov. Pri tome je bacao poglede prema gor-

njem delu konjušnice odakle su počele da padaju trunovi slame.

Kockar se okrenuo prema Mareju.

— Koga imaš u Gan Hilu? — zapita.

— Nikoga — brzo odgovori mladić. A onda naglo pocrvene. — U stvari, nije da nemam...

— Devojk?

— Kako ste pogodili? — podiže on glavu, a osmeh mu se razli licem.

— Po tebi se odmah vidi — reče kockar, a onda izvuče levi kolt iz futrole i podiže uvis.

Len Marej razrogači oči.

— Nekog kriješ gore? — preseče ga kockar. — Da pucam ili ćeš ga pozvati da siđe?

— Ne! — povika momak, bacivši se pred kockara kao da je hteo telom da zaštititi nekoga. — To je ona!

— Ona?

— Ona... Moja devojka, Džuli!

Džordžijanac vrati oružje natrag.

— Čini se da joj je gore dosadno — reče.

Marej odahnu.

Džuli Houp je čula svaku reč i nije imala potrebe da se više krije. Šmugnula je iz „Desne potkovice“ čim je lupa na kuhinjskim vratima prestala i Kenden i Eliot stupili u salun. Znala je da se svašta može dogoditi pa je potražila Mareja.

A kada je momak ugledao stranca da se upućuje u pravcu konjušnice, strpao je devojku na tavan u slamu i naredio joj da se ne miče.

Sada je opasnost prošla.

Holidej nije izgledao nimalo za-

strašujuće, a napojnica od pet dolara raskrivila je Marejevo srce.

Džuli Houp je sišla rasklimatanim, drvenim stepenicama, ne razumevajući Marejeve znake. Onda je shvatila da je trebalo da se malo uredi, pa je brže-bolje zagladila kosu i povukla poderanu suknju prema kolenima.

Marej ispruži ruku i prihvati devojku, čvrsto joj stegnuvši šaku.

Čovek iz Dordžije zaključi da su im oči ispunjene samo ljubavlju.

Ona, u staroj, širokoj suknji još mokroj od sudova i bluzici sa rašivenim rukavčićima, neočešljana, zamazana, ali svetlih zenica. On, krakat, pantalone na kojima su se kolena već probijala napolje, otrcane košulje, bosonog, rošav, ali sa prijatnim osmejkom na usnama.

Nešto su imali na umu, čim su pred njim stajali zbunjeni i smeteni.

— Dakle? — podstaće ih on, vadeći iz zlatne tabakere jednu od svojih mirišljavih cigareta.

Len Marej provuče svoje prste kroz prljavu, gustu kosu.

— Ako nemate ništa protiv... — počeo je da muca.

— Protiv čega?

— Hteli bismo da se venčamo... Da nam budete svedok?

— Ja? — iznenadi se kockar.

— Da, vi. U Gan Hilu bi nam se smejali. Niko ne bi pristao na tako nešto, a i ako bi se neko našao, taj bi krenuo kod oca Lorensa samo da bi nam se smejao. A mi želimo da taj dan bude drukčiji od ostalih, eto...

Džordžijanac im za trenutak okrenu leđa.

Bila je to čudovišna ponuda od strane zaljubljenog, siromašnog para.

U svakoj drugoj situaciji on bi jednostavno otišao.

Ali, sjaj u Džulinim očima i molećiv Marejev pogled kao da su ga spržili. I to u konjušnici u kojoj je mirisalo na svežu balegu, svežu slamu i vazduh koji je strujao kroz mnogobrojne raspukline, sa Smoki Hila.

— Nećete? — čuo je razočarani glas Lena Mareja iza sebe.

Još se kolebao.

— Neće trajati dugo — čuo je i nju. — Otac Lorens će to završiti odmah. Ni on nas ne miriše, valjda su mu pred bogom jednake samo parajlije!

Oštar jezik, pomisli u sebi kockar i izbací kolut dima uvis. Voz je, čini se, kasnio više nego što je očekivao. On je iza svojih leđa osećao njihove ispitivačke poglede. Sve mu je govorilo: kreni dalje. Ne osvrći se. Ne daj da te srce odvuče tamo gde ti razum ne dopušta...

Ali Holidej se smejao svojoj sudbini u lice.

— Kako misliš na venčanje, bos? — upitao je oštro Mareja.

Momak je pogledao svoja velika stopala i slegao ramenima.

— Nemam čizme — rekao je, porcveneći. — A one što bi mi pristajale, preskupe su. Dženiboj Braun ih drži u izlogu samo da bi meni vadio dušu...

Kockar izvuče svežanj novčanica.

— Obuci se kako dolikuje — na-

redio mu je hladnim glasom i tutnuo mu gomilu dolara u šaku.

— Ne pristajem — pobuni se momak.

Međutim, devojka ga snažno stegne za ruku. Ona je u tom elegantnom, vitkom strancu videla neočekivanu šansu da veže svoj život za Mareja u boljim haljinama nego što je imala na sebi.

Kockar se približi Džuli i poturi joj lakat.

— Dama ide sa mnom — rekao je.

Osmehnula se, lepša nego ikad. Len Marej oseti kratak ubod ljubomore u srce: njemu se nikad nije smešila tako raskošno.

*
* *

Stipa Kendana su ipak odveli u ćeliju.

Nisu znali šta će drugo s njim. Čak se nisu potrudili ni da ostave nekoga u šerifovoj kancelariji, samo su zaključali vrata zatvora, okacili ključeve o veliki klin na dovratku i raspršili se na sve strane.

U hotel „Solomon” niko nije hteo da ode.

Kao da su očekivali da će ih тамо sačekati neki stravičan prizor i hteli su sebe da poštede toga.

Gan Hil nije imao pravog čoveka da ga štiti.

Međutim, novi šok doživeli su građani kada su kroz svoje prozore ugledali čudan trio na ulici.

Gosti „Desne potkovice” prepoznali su stranca koji se urođenom lakoćom obračunao sa dvojicom iz Ar-

musove bande, ali čovek i žena kraj njega?

Nisu mogli u prvi mah da prepoznaju Džuli Houp i Lena Mareja.

Takozvani gradski odbor, koji je imao ovlašćenja da naimenuje čuvare zakona u izuzetnim prilikama, sastao se kod Dženiboja Brauna. Tu su bili trgovca, konjušar Enkram, sedlar Loford, a nedostajali su bankar Harden i novopečeni vlasnik zlatnog rudnika Raf Klejburn.

I njih trojica su videli Holideja sa devojkom i mladićem. Forni Enkram nije verovao sopstvenim očima.

— Zar je ono Len? — zgranuo se. — Ko ga je onako obukao?

— Ja — odazva se trgovac Braun, koji je na sastanak stigao poslednji, prilično zaduvan i unezveren.

— Zar si poludeo? — promrmlja Enkram.

— Ja nisam, ali onaj stranac jeste — progundajući ovaj i sruči se u fotelju da malo uzme vazduha.

— Šta se desilo? — unese mu se Loford u lice. — Kakve su to maske?

— Venčavaju se, eto kakve!

— Ko?

— Marej i Houpova — odmahnu Braun rukom. — I nemoj da mi duvaš taj tvoj vazduh od belog luka u lice — opomenuo je sedlara.

— O čemu se radi? — interesovao se Enkram. — Je li to sa venčanjem neka šala ili...?

— Stranac je došao s njima i tražio sve najbolje u mojoj radnji. Pantalone, čizme, košulju i šešir za Mareja, a za Džuli dve haljine i jed-

nu venčanicu. Naravno, i cipele uz to!

Loford je otvorenih usta pratio svaku Braunovu reč.

— I on je sve to platio?

— Jest! Nije ni trepnuo, kao da plaća viski kod Breka. Da ste samo videli ono dvoje... priznajem, jedva sam ih prepoznao kad su izišli preobučeni od glave do pete! A onaj štrkljavi se pravio važan što ima stranca za venčanog kuma!

Forni Enkram je puktao kao lokomotiva.

— Izgleda da sam izgubio pomoćnika, ha! — procedio je. — A radio je dobro... i jeftino.

Braun odmahnu rukom.

— Rekao je da ne ide nikuda. Ostaje u Gan Hilu da zaradi neki dolar više, jer očekuje trećeg člana.

Lobord se trže.

— Nebesa — povikao je — zar je mala u drugom stanju?

— Izgleda.

— Hadžis će je oterati...

Trgovac se zavalio na naslon, zaklopivši za trenutak oči.

— Neće ni da radi više — rekao je posle male pauze. — Dobila je venčani dar u novcu, kao za deset godina unapred kod Hadžisa!

— Taj čovek je lud! — huktao je Loford. Njemu se nije dopadala tolika plemenitost jednog običnog stranca. A oni, koji su sebe smatrali prvim građanima Gan Hila, nisu ni prstom makli da se pokažu.

— Ko je on, do đavola? — graknu Enkram sa prozora.

— Marej ga zove „naš prijatelj Dok”. To je sve što znam.

— Dok? Mora da je neki lekar

koji u dokolici skita po Zapadu, pun para. Videli ste kako je previo onu bitangu u salunu? — Berberimu su oči ispale od zavisti!

— Ovaj dan je pravi pakao — huknuo je Braun. — Jedva sam čekao da pobegnem iz radnje. Oni banditi će svakog časa dojahati ovamo... i potražiće prvo svog prijatelja. A znate šta će on reći? Trgovac i sedlar su ga zaključali!

Majk Loford se uvuče u ramena.

— Ali ga nisam raniq! — pobuni se.

— Taj će već biti daleko — progundao je Braun. Zatim je zamišljeno gledao prema istoku, na kojoj su se stranci izgubili kockar i njegovi mladi prijatelji. — Nešto mi pade na pamet...

— Nešto u vezi šerifa? — izbulji se Loford.

— Ne — obrecnu se trgovac. — Ovaj momak, u crnom... Ima li on neke veze sa zlatom Bilija Holbruka?

U sobi je nastao tajac.

— Ali... niko ga ne poznaje ovde! — izusti Enkram.

— Pa šta? — odvrati Braun. — Svi znamo da je Holbruk dvema osobama u Gan Hilu stavio u amanet svoj kovčeg koji vredi na stotine hiljada dolara, da se podigne crkva godinu dana posle njegove smrti... A on je umro pre osam meseci. Možda je neko saznao za to i ugrabio zlato za sebe?

— Misliš da je taj „neko” prevario starog Holbruka i rešio da zlato uzme za sebe?

— Tako nekako...

Forni Enkram se počea po glavici.

— Poznavao sam starog Bilija. Taj ne bi svakoj bitangi poverio svoj kapital. Ne, ne verujem u to...

— Onda ko je taj kicoš? — mrštio se Braun.

— Možda samo jedan prolaznik?

— Ako je tako, zašto se petlja sa Marejom i Džuli?

Nisu mogli da nađu pravi odgovor na to.

U međuvremenu, zvona su oglašila venčanje.

Len Marej i Džuli Houp bili su sada pravi par. I to ne više u ritama, izloženj podsmesima građana Gan Hila. Iz drvene barake gradske crkve zvona su prestala da se klate, ali je zvuk još uvek brujaio usijanim vazduhom preko krovova i brda.

Loford, Braun i Enkram videli su kako stranac u crnom prolazi ulicom na svom veličanstvenom šarcu.

Dole, držeći se za ruke, Len Marej i Džuli Houp gledali su za njim.

Ostala je tajna šta su mislili tog časa.

Čovek iz Dordžije se okrenuo u sedlu, malo podigao ruku u znak pozdrava i nastavio prema zapadu.

Bilo je podne.

*

* *

Kočija, praćena šestoricom do zuba naoružanih jahača, kloparala je prašnjavim putem uporedo sa rekom Hil prema istoku.

Samo jedan putnik nalazio se u njoj.

Raf Klejburn.

Rančer iz Gan Hila skoro je potpuno zanemario radove na svom imanju. Užurbano je kopao zlatnu žicu koju je otkrio, crpeći iz nje poslednje zlatne rezerve.

Pošiljke njegovog zlata selile su se iz Gan Hila u Kanzas Siti. On ih je lično pratio, sa šest najamnika vičnih oružju. Nabavljao ih je svaki put iz drugog mesta, ne govoreći im zbog čega prate kočiju, ali ih je plaćao dobro.

Klejburn je bio oprezan.

Niko nije znao tačno kada će krenuti iz svog rudnika. Njegovi oružani stražari dolazili su na zakazano mesto u zakazano vreme i čekali njegovu zapovest da krenu.

Tog jutra došli su iz Hembroksa, preko, između Hejsa i Gan Hila. Lično ih je, tamo pokupio i dao im uputstva da dođu na njegov ranč i da čekaju njegovu poruku.

Šest beskućnika i prevejanaka sumnjičavo su prihvatili ponudu otmenog stranca, ali novac im je začepio usta. Polovina na početku, polovina kad se vrate, obećao im je.

Da su ljudi bili malo duže oko Gan Hila, možda bi čuli o Klejburnu da ima rudnik i brzo bi zaključili da, u stvari, prate zlatan tovar. U tom slučaju svašta bi im palo na pamet.

Međutim, rančer je računao na to. Zbog toga ih je dovodio pred sam polazak, ne dajući im vremena ni da čestitito stave koje zalogaj usta.

Imali su novac, trebalo je da čute i da ga prate.

Oni su to i činili. Sa sumnjom u svojim glavama, ali bez pogovora. Nagrada koju su za to dobijali, bila je ravna pljački neke sitne banke u gradovima duž Smoki Hila.

Raf Klejbrun je mislio na sve. Da bi se osigurao od iznenađenja, imena svoje pratnje slao bi prethodnog dana preporučenom pošiljkom u banku Kanzas Sitija. Tako se osigurao od nepredviđenih pobuda svoje oružane straže.

Tog prepodneva, rančer je krenuo kočijom udobno zavaljen u tapacirano, plišano sedište svoje kočije sa četvorospregom.

Njegov poverljivi čovek, Merl Čikoskito, polu Indijanac, vozio je na gornjem sedištu pogleda uprtog u put i brežuljke okolo.

Imao je lice kao od kamena isklešano, oštarih crta i povijenog nosa. Bronzanu boju kože još više je isticala kao gavran crna kosa pod šešinom malog okruglastog oboda.

Šest jahača oko kočije pre su ličili na bandu koja je pošla u haranje, nego na stražu čiji je zadatak bio da čuva Klejburnovu bezbednost.

Bili su to zapušteni, zabrađeni desperadosi sa puškama preko sedala i sa po jednim koltom na bedrima. Međusobno su se jedva poznavali, pa je i to bio Klejburnov način da se osigura.

Oni iza kočije stavili su marame preko usta, jer im je prašina od točkova prekrivala šešire i parala nozdrve.

Mali prozori na kočijama bili su prevučeni tamnocrvenim zavesicama. Jedini otvor nalazio se na krovu, odakle je Čikoskito mogao da čuje svog gospodara i da ga ima na oku, za svaki slučaj.

Predstojaše im je dug put, menjanje konja u Grenajt Sitiju i Havalonu, a posle toga rekom Kazas od Manhatana prema Topeki.

To je trebalo da traje otprilike četiri dana u najboljem slučaju.

Klejburnu se nije žurilo.

Sedeo je i dremuckao, osećajući kako ga sunce greje po kolenima.

Raf Klejburn više nije trošio novac po Gan Hilu. Bar kad se ticalo oblačenja i skupocenih stvari kojim je punio svoju novu dvospratnu kuću na iskraju grada.

U svemu je pretekao Kola Hardena. U svemu, osim u jednom, bio je oženjen.

A bankar je mogao još da čeka i da bira.

Raf Klejburn nije znao šta se sve desilo tog jutra u Gan Hilu.

Da su mu rekli kako se proveo bankar, kako je ležao u prašini glavne ulice, izubijan i opljačkan, rančer bi mu najverovatnije poslao ček da se malo oporavi. Naravno, poslao bi ga tako da svi znaju o tome. Nije važno što bi ga Harden pocepao...

Rančer je bio još snažan pedesetogodišnjak, glatko izbrijan, namirisani, sa podvalikom na beloj kruni kragi. Imao je duge, povijene obrve i veliki crni mladež na levom obrazu. Široke nozdrve nad tankim,

stisnutim ustima odavale su odlučnost koju godine i udoban život nisu izbrisali zauvek.

Klejburn je, na žalost, imao šake još uvek tvrde od žuljeva i rada. Zato je nosio tamne rukavice od tanke kože i štap sa kuglom od slonovače na vrhu.

Imao je, takođe, odela po poslednjoj modi, koja su nadmašivala garderobu bankara Kola Hardena.

Iz lakog dremeža trgao ga je poziv sa sedišta.

— Šta je, Čikoskito? — prenuo se rančer.

Vozač je preko ramena dobio samo dve reči:

— Brežuljci levo.

Klejburn je prstom pomakao zavesicu i razgledao oštre prevoje.

— Šta si opazio?

— Odsjaj.

— Sa puške? — progundao je Klejburn, sa nevericom.

— Ja ne vidim ništa... Ipak, reći ostalima da budu oprezni.

— Razumem.

Prokletstvo, opsovaio je rančer u sebi, taman sam lepo sanjario kako Hardena sabijam u njegove bankarske šaltere i smejem mu se u lice...

Čikoskito se retko varao, ali nije morao da ga uznemirava ako u nešto nije bio potpuno siguran. Odsjaj u brežuljcima mogao je da bude komad kakvog stakla ili tiganj nekog prolaznika koji u borovima loži vatru?

Klejburn podiže oči prema otvoru na krovu kočije.

— Vidiš ga još uvek? — pitao je. Čikoskito mu nije odgovorio.

Samo je zapucketao bičem i divlje poterao konje pred sobom. Od silnog zamaha, rančer je udario glavom o ivici sedišta i opsovaio prostački.

— Šta to radiš, budalo? — proderao se.

Odgovorio mu je pucanj!

Jasno je video kako se Marl Čikoskito zanosi natrag, kao ošinut munjem.

Pred užasnutim rančerom ukazao se stravičan prizor: njegov vozač, mrtav, pao je glavom u otvor i odzgo je buljio u njega staklastim očima. Iz usta se cedila krv...

Hteo je da pomakne zavesicu, ali je trgao ruku kada je oko njega počelo da vri kao u kotlu.

Grmljavina pušaka odjekivala je među brdima u desetinama odjeka.

Zrna su dobovala po kočiji, a neka su udarala u već nepokretno Čikoskitovo telo, pomerajući ga sve više u otvor.

Raf Klejburn se povuče u suprotan ugao.

Njištanje konja prekidali su pucnji i povici.

Kočija bez vozača vrtoglavo je grabila napred. Mogla je da ga odvuče u neku provaliju ili niz padinu, da mu se kosti raspadnu bez traga i glasa!

Skupio je hrabrost da odgurne kapak iza sebe.

Zaplašen, zragrnio je i zavesena pozoričima sa strane.

Ono što je ugledao ličilo je na ružan san.

Tri njegova pratioca udaljavala su se u bezglavom trku natrag, odbacujući puške od sebe.

Preostala trojica ležala su na zemlji, glava zabodenih u pesak i šljunak.

Zatim su se konji zaustavili i zavladao je muk.

Onda su kopita nekih životinja ponovo razbili tišinu i Klejburn je znao da dolaze po njega!

Cev jednog usijanog kolta promolila se na drugom kraju i jedan glas ga je zapovednički pozvao napolje:

— Izlazi!

Rančeru nije preostalo ništa drugo nego da posluša.

Sunce mu je udarilo u oči i trebalo mu je nekoliko trenutaka da se navikne na dnevnu svetlost. U tom blještavom prepodnevju, ugledao je tri nepoznata čoveka. Dvojica su bila u sedlima, treći ga je sačekao s uperenim oružjem. Bio je neobrijan, žućkastih očiju i ciničnog osmeha, sa polovinom neupaljene cigare u desnom kraju usta.

— Šta ovo znači? — pitao je rančer, stupajući nogom na zemlju.

U vazduhu se još osećao barut.

Oni na konjima nisu izgledali ništa prijatnije od svog pajtaša. Jedan je bio onizak, nabijen u salo i mišiće, glave obrijane do korena. Drugi je izigravao džentlmena sa kaputom zelenkaste boje i belom maramom uvučenom u crnu košulju.

Neko je provalio Klejburna. Kako

bi inače stranci u okolini znali za put kočije duž Smoki Hila? Ali ko?

Ili je sve bila puka slučajnost?

Osim njega i Čikoskita, ko je još mogao znati da će Raf Klejburn krenuti u zoru toga dana prema istoku? Ljudi su istina pričali o njegovim putovanjima, ali je samo on određivao datume i ličnu pratnju.

— Šta hoćete, momci? — upitao je što je mirnije mogao.

Benton Armus je pogledao u Meldonu i dao mu znak glavom.

Bandit je samo malo zamahnuo i cev njegovog kolta ošinula je Klejburnovo mesnato lice kao briač!

Rančer je zaurloao i uhvatio prstima bolno mesto. Onda je osetio toplinu kako se sliva niz lakat.

— Pokaži nam šta imaš — oslovi ga Meldon, zapinjući oroz. — I ne zbijaj viceve.

— Šta hoćete? — zastenjao je rančer.

— Zlato — obavesti ga Armus. — Treba da ga staviš u naše džepove, a ne u trezore Kanzas Sitija.

— Nema ništa — odgovorio je ovaj. — Proverite.

— Ma nemoj? — dočeka ga Meldon. — Čovek je pošao malo u šetnju, a prati ga šest momaka s topovima od 45 milimetara!

Hork Big Li sjaha i ispreže konje. Životinje odgalopiraše vitlajući uzdama i sponama, u oblaku prašine koja je zamućivala vidik.

Posle toga, snažni čelavko dohvati kočiju i iz dva pokreta je položi na bok!

Pala je sa treskom, kao da su po-

pucali klinovi koji je drže i zapretili da se raspadnu na sve strane.

Raf Klejburn je ustuknuo.

— Big Li lomi kočije, a tvoje košti, rančeru, lomiće mnogo lakše — dobacio je Meldon.

— Kažem vam da nemam ništa — odupirao se Klejburn, jer je to i bila istina izrečena sa njegove strane. Ali, oni su u to malo verovali.

I dok je Big Li pretraživao kočiju, komadiću delove, Raf Klejburn je dobijao žestoke udarce u predelu stomaka. Kao da su samo na to mesto tempirali svoj beš. Teturao se od jednog do drugog, poluonesvešćen, dok su mu Meldonove i Armusove pesnice kidale utrobu.

Onda je pao na kolena, obnevideo od bolova, povraćajući.

Sačekali su da malo predahne.

U međuvremenu, Big Li je ispod sedišta našao mali, drveni sandučić i podigao ga visoko iznad glave.

— Evo ga! — uzviknuo je.

Benton Armus razgiba zglobove svoje desne šake, utrnule od udaraca.

— Pusti mene, Big Li — rekao je i izvadio kolt.

Jednim hicem razneo je katanac.

Kada je obrijani bandit otvorio poklopac, imao je šta i da pokaže svom vođi: hrpu sitnog, običnog kamenja!

— Podvalio nam je! — izusti Big Li glupo se smešeći.

Benton Armus se vratio do rančera.

Levom šakom mu je naglo podigao glavu i naterao da gleda. Lice

mu je unakazila želja da ga ubije kao psa i Klejburn je to jasno video i pored bolova u želucu.

— Gde je? — prosiktao je Armus i prislonio cev na rančerovo ožnjeno čelo.

— U vozu — prostenjao je Klejburn. — Voz za Kanžas Siti...

Meldon i Armus izmenjaše poglede.

— Šta to znači? — pritisnu on jače vrh svog oružja na Klejburnovu glavu. — Govori, ili ću ti prosutiti mozak!

— Ovo je bila kamuflaža — govorio je rančer, isprekidano. — Lažna pošiljka. Pravi sanduk nosi jedan moj čovek... Ne možete ga stići!

— Njega možda ne — složili se Armus hrapavim glasom — ali ti ćeš sigurno stići u pakao!

I opali!

Zaglušujući prasak za trenutak je zagluveo Rafa Klejburna. Zrno je prohujalo uz njegov obraz i oprljilo mu kožu. Bio je to najbliži dah smrti koji je osetio u svom životu.

— Sledeći ide u mozak — obećao mu Armus. — Potpiši ovo.

Tutnuo mu je pod nos komad hartije, čija slova nije još mogao da razazna. Sa strane, Meldon mu poturi olovku.

— Šta je to...?

— Popisaćeš nam da smo novi vlasnici tvog rudnika, eto šta je! — objasni mu Meldon. — Prodao si nam ga za pet dolara! Da nije džabe.

— Nikada! — odbi Klejburn.

Ali Armus se ne obazre na to.

— To je samo početak — rekao je potom. — Kasnije ćeš povući svoj deo iz banke u Kansas Sitiiju i preneti ga u Gan Hil. Za nas!

— Nikada! — još upornije je odbio rančer.

— Ne nadaj se da će ti neko pomoći — nastavio je bandit. — U Gan Hilu nema zakona, sve telefonske veze su prekinute, a nas je petorica, ne trojica. Uskoro će doći još toliko. Kako ti se sviđa?

Rančer je ćutao.

— Potpisuj! — gurnu ga Meldon sa strane.

— Nikada! — odbio je po treći put Klejburn. — Možete me ubiti!

— Hajde, Big Li! — pozva Armus čelavka.

Snažni razbojnik dograbi rančera za obe ruke sa leđa, a koleno mu stavi na kičmu. Zatim počne da ga postepeno savija i lomi.

Dok je mogao da trpi, Raf Klejburn je pomislio na činjenicu da u njegovom rudniku i nema mnogo više šta da se traži. Mogao je mirne duše da potpiše dok oni ne uvide da su prevareni, a dotle će se naći izlaz iz ove iznenadne i glupe situacije.

Zauriao je kada mu je bol iz kičme prodro duboko u mozak i skoro onesvestio.

Big Li zastade.

— Potpisaću... — prostenjao je rančer.

Benton Armus je sačekao da se papir nađe u njegovom džepu, a onda se nacerio.

— Da ne misliš da se šalimo, kad stigneš u Gan Hil naći ćeš svoju kuću u pepelu. To će ti biti opomena da ti ništa nezgodno ne padne na um!

Klejburn je zurio u bandita razrogačenih očiju.

— Ne... — procvileo je. — To mi ne možete učiniti! Potpisao sam što ste tražili, nemojte moju kuću!

Armus je stavio nogu da se vine u sedlo kada je rančer poleteo na njega.

On ga udari drugom, u stomak, i obori na zemlju.

— Do Gan Hila ćeš malo pešačiti, rančeru — smejaio mu se Armus. — Šetaćeš ispred nas... Hajde, kreći!

Meldon ga podiže i gurnu napred.

Sunce je peklo đavolski.

— Kad se umoriš — čuo je Klejburn glas iza sebe — vezaćemo te za sedlo i vući. Zato gledaj da ne padneš...

Nisu mnogo odmakli kada se na vidiku pojavio oblak prašine.

Neki jahač je pakleno gonio svog konja njima u susret.

Meldonova ruka pade na bok. Hork Big Li učini isto.

— To je Eliot, do vraga! — javi se Benton Armus, sa prizvukom iskrenog iznenađenja u glasu. — Šta li se desilo?

Ćutke su ga sačekali.

Džems Eliot je zategao uzda kada se našao na nekoliko jardi od svojih prijatelja. U prvi mah nije prozborio ni reči, jer su mu usta bila

napunjena prašinom i osušena suncem.

— Zašto si napustio grad? — zagrme na njega Armus. — Gde je Stip?

Eliot pokaza rukom iza sebe.

— Onaj stranac...

— Kakav stranac? — obrecnu se Armus.

— Onaj što je dojahao, na šarcu, dok ste bili u banci. Stip ga je izazvao u salunu. Ništa nismo mogli...

— Kako? Vas dvojica?

Eliot skide šešir da malo rashladi teme.

— Bio je brži, do đavola! — uzvratio je istim tonom. — Kladim se brži od svih nas!

Benton Armus se osmehnu, što je moglo da znači da ga spopada pravi bes.

— Zaista? Smeš da se kladiš u to? — upita blago.

— U redu, bio je brži od nas dvojice — spusti glas Eliot. — Stipa je ranio na dva mesta, a mene pustio da odjašem.

— Gle? — nabra obrve Armus.

— Šta to treba da znači?

— Ne znam.

— Gde je Stip?

— Ne znam... Verovatno su ga strpali u zatvor.

— To će mi platiti — zareža Armus. — Nadam se da taj stranac nije otišao?

— Ne izgleda kao neko koga vezuje Gan Hil.

— Utoliko bolje za njega!

Zatim mu pogled pade na Rafa

Klejburna, koji se teturao od umora i bolova.

— Ako ne voli lešinare, neka se uzda u svoju sreću — rekao je Benton Armus bez trunke saosećanja. Međutim, Meldon nije delio njegovo mišljenje. Polako je progovorio:

— Ako crkne, kako ćemo dobiti zlato iz Kanzasa?

Armus klimnu glavom.

— Neka uzjaše sa Eliotom — reče. — I neka ga zbaci pred gradom.

Zatim, obode konja i jurnu, ne osvrćući se da proveri idu li ostali za njim.

*
* *

Upali su u grad poput vihora.

Vrelo olovo zasulo je prozorska stakla i izmamilo jauke i paniku iza zavesa.

Pucali su ne birajući cilj, u trku, poput pijanih kaubojja koji posle dugog puta dolaze u prvi grad na viski i devojke.

Samo, ovog puta to nisu bili kauboji već ubice, bande Bentona Armusa.

Pošto su do kraja ulice ispucali svoje doboše, zaustavili su se da ih ponovo napune. Pred njima, prašina i barutni dim su se sliki u koprenu kroz koju će ponovo projahati.

Onda su ponovo zabili pete svojih čizama konjima u bokove.

Staklo je prštalo na sve strane. Negde je planula neka oborena sve-

tiljka, negde su promakle senke ljudi, a oni nisu birali cilj.

Zatim su povadili puške.

Riki Meldon je pokazao rukom prema šerifovoj kancelariji.

— Da izvadimo Stipa? — predložili.

Armus se kolebao. Još ga bes nije prošao, iako je dobro čuo zapomagajanje i jauke ranjenih u kućama oko glavne ulice.

— To ćemo kasnije — rekao je muklo i prineo kundak obrazu.

Meldon pogleda na tu stranu.

Preko ulice je, u dugoj, svetloj haljini, trčala neka devojka. Plava, duga kosa vijorila je za njom, a rukama je podizala skutivice da bi lakše pružila korak.

Bila je to Džuli Houp!

Pucnji su je zatekli ispred saluna „Desna potkovica“, pošto je htela da sa Brekom Hadžisom razgovara o tome da nema nameru da napusti svoj posao.

Len Marej je, preko puta, tražio Fornija Enkrama sa sličnom name-rom.

Međutim, revolverski hici izrešetalili su izloge sedlarske radionice Majka Loforda i prozore vlasnika konjušnice iza kojih se, negde, nalazio i Marej!

Uplašena za njegov život, sa najcrnjim mislima, Džuli Houp je zaboravila na opasnost koja je vrebala na samoj ulici.

Benton Armus je želeo da ubije sve živo što se kreće gradom koji je hteo da mu prkosi.

Međutim, u pitanju je bila žena!

Bandit je pratio devojčino trčanje preko nišana, ali nije pritisnuo obarač.

Umesto toga, on obode svog konja i za tili čas joj prepreči put.

Pokušala je da promakne na drugu stranu, ali tamo se već nalazio Riki Meldon.

Džuli Houp je očajnički tražila prolaz za bekstvo među nemirnim konjima. Kada je već mislila da će uspeti da se dokopa jednog trema, Hork Big Li joj se cerio u lice.

Bila je okružena banditima kao lešinarima.

Tišina je obavila Gan Hil kao teški, tamni oblak.

Riki Meldon je bio iznenađen devojčinom lepotom, ali za Bentona Armusa ona je trebalo da posluži za primer ostalima da se nauče ponašanju.

Njega nisu mogli da ganu ni devojčina lepota, ni strah u očima, ni uzaludni pokušaji da izmakne konjima koji su sužavali krug oko nje.

Onda su sjahali.

Više nije znala na koju će stranu.

Gde god da se okrenula, neko bi joj preprečio put sa pakosnim osmehom na usnama.

Benton Armus je dobro znao da ih svi gledaju. Međutim, isto tako je dobro znao da je niko neće uzeti u zaštitu. Svako je gledao svoja posla i svoje porodice.

Džuli je bacila pogled prema Enkramovoj kući, ali Lena Mareja nije videla. Možda je bio ranjen? Ili mrtav?

Pogledala ih je sa mržnjom.

Neosetljiv na to, Armus joj se sasvim približi. Hteo je nečim da je uvredi, ali ga je ona preduhitrila pljunuvši mu u lice!

Zaprepášćen, vođa bandita je ustuknuo i dlanom zbrisao pljuvačku sa obraza.

— Gle, mačkica? — prokomentarisao je Meldon sve to.

Armus ispruži ruku i udari devojkicu po licu. Pala je kao pokošena.

Rubovi duge, široke haljine prostreže se po uzavreloj žučkastoj prašini ulice. Kada se pridigla, leva strana lica bila je zaprljana, dok su se na levoj širili otisci prstiju Bentona Armusa.

Pokušala je da se podigne, ali je bol pod grudima preseče.

Dete!

Samo da sačuva stomak... Da je tu ne udare.

Armus je stajao nad njom raskrečen, sa životinjskim izrazom u očima.

Meldon je premestio svoj patrljak cigare na drugi kraj, motreći zgrade okolo. Možda bi nekome palo na um da proturi cev nekog oružja na ulicu. U tom slučaju njegovo je bilo da se pobrine da ga skine odatle.

Hork Big Li je skinuo šešir i obрисao znoj sa svog obrijanog temena.

Kada je devojkica ustala, malo povijena, Benton Armus je dograbio za haljinu i naglim trzajem joj popeo gornji deo.

Džuli vrisnu.

Ali taj vrisak kao da nije dopro do ljudi u Gan Hilu.

Ostala je golih ramena i leđa, pokrivajući ostatkom haljine prsa.

Big Li se zadovoljno cerio, uživajući u prizoru.

Benton Armus odbaci komad odeće iz šake u stranu.

Novim udarcem bacio ju je ponovo natrag u prašinu. Ovog puta malo krvi izmiledo je kroz njene usne. Grčevito je stezala prsa, skupivši noge u klupko.

Ali nije pustila glasa.

Armus zamahnu čizmom...

Istog trenu prasnu hitac i razbojnik zaurila pogođen u nogu!

I Meldon i Big Li okrenuli su se na petama kao da su ih gromovi prostrelili.

Nebesa!

Ko se usudio...?

Šake im padoše na koltove, ali ne zadugo.

— Ne bih to pokušao! — dopre do njih glas kao od najhladnijeg metala skovan.

Nikako nisu mogli sebi da oprostite nepažnju. Bili su zauzeti devojkicom više nego što je trebalo, i čovek u crnom im se prikrao sa leđa, nečujno, ali neumoljivo prisutan sa svojim koltovima na oba boka.

Iznikao je kao iz zemlje.

Kao avet na koju su najmanje računali u tim trenucima zaslepljenosti i opijenosti svojom vladavinom nad gradom.

Nikada Riki Meldon nije više oklevao nego tada.

Njihov vođa nalazio se u prašini ustreljen u nogu, zatečen ne spreman.

— Ubijte ga! — zauriao je Armus, lica iskrivljenog od bola i gneva.

Kad je video da Meldon i Big Li oklevaju, mašio se svog revolvera.

Stranac u crnom oglasio se ponovo.

Desnom rukom istrgao je svoj „linkoln“ čudovišnom brzinom. Na suncu je bljesnula niklovana cev, a narandžasti plamen koji je iz nje buknuo, prosto je razneo Armusov kolt.

Nije stigao da povuče.

S njegove glave pao je šešir i duga kosa sa potiljka zalepila se za uši i obraze.

Vođa zloglasne petorke ležao je na zemlji onеспособljen za dalju bitku.

Poto je ispalio, stranac je ponovo stavio oružje za opasač.

I čekao.

Na devojkę više nisu obraćali pažnju i ona se odvukla prema najbližem tremu.

Riki Meldon je osetio kraj sebe Big Lia, napregnutog za skok.

Benton Armus je stenjao i kroz zube procedio.

— Na njega!... Smrvite ga!

Ali Riki Meldon kao da ga nije čuo.

Čovek koji je svoje oružje vratio u korice i spremno čekao da se odluče, mora da je imao veze sa samom satanom!

Meldon se odvoji od Big Lija.

Tako su mu bili teži za nišan.

Krenuli su paralelno sa redom kuća s obe strane ulice.

Čak je i sunce bilo na njihovoj strani: udaralo je strancu u oči.

Stajao je na sredini, s rukama prekrštenim na grudima.

U prašini, Benton Armus se dizao na noge, ali kao da ga je magnet vukao natrag, na tle. Šaka mu je krvarila, a topla tečnost natapala mu je stopalo u čizmi.

Psovka ma je pokušavao da zataška bol i bes, puzajući prema odbačenom revolveru.

Za to vreme, Meldon i Big Li su usporili svoje korake, jer je kockar krešao na drugu stranu, u hlad.

Izgledalo je da se povlači, prema širom otvorenim vratima Enkramove konjušnice.

— Ne vredi ti da bežiš! — doviknu mu Meldon, likujući. — Rastrgnućemo te!

Holidej zastade.

— Ti si taj koji je ranio Kendona, a? — nastavio je da dobacuje Meldon. Mimo običaja, iz usta je izvadio polovinu cigare i zadenuo za uho.

Big Li zaturi šešir na čelo.

— Treba da pomognemo gazdi — rekao je nestrpljivo.

— Brini se o svojoj koži, Big! — opomenu ga Meldon.

— Ubijmo ga i nastavimo svoj posao! Devojka još sedi na tremu, a gazda je samo ogreban.

— Misliš? — cinički ga zapita Meldon.

Holidej spusti ruke niz telo.

Bilo im je jasno da je koraćanju dosta. U Gan Hilu kao da je zamro svaki zvuk.

Senka oboda crnog kalifornija šešira skrivala je čeličnoplave kockareve oči.

On je više pažnje poklonio Mel-

donu. Pretpostavljao je da je brži, okretniji i precizniji od momka na drugoj strani.

Peševi dugog kaputa visili su iza drški ukrašenih slonovačom.

Bilo je pretoplo pod kanazaškim suncem.

Meldon je bio opasan.

Ali ko bi rekao za Big Lija da je lukav?

O nje već unapred smislio da spaše svoju kožu pred nemilosrdnim „linkolnima” Doka Holideja. A plan je bio prost: čekaće da Meldon prvi potegne i na sebe privuče protivnikovu vatru.

A on će pobeći!

Tako se nekako upravo i dogodilo.

Riki Meldon je istovremeno, kada je obuhvatio kundak svog kolta, pao na levi bok. U padu je izvukao oružje i osuo paljbu prema demonskoj silueti.

Kockar se nije pomakao.

Poput otrovnih insekata zrna su prozujala kraj njega.

On istrže oba kolta, računajući da mu je desni s manjim brojem metaka. Zato je upotrebio levi.

Jedan hitac prosvirao mu je rukav onog trenu kada je uputio svoj olovni tovar prema Meldonu.

Razbojnik se praćakanuo u prašini kao riba izbačena na suvo!

Hork Big Li je već zamakao za stub. Zamišljao je da gazi hitro, nesvestan da mu kockar nikada ne bi pucao u leđa. Najbliži i, činilo mu se, najpogodniji zaklon bio je „Solomon” hotel.

Nije znao da ga tamo čeka smrt.

Holidej je video Džuli Houp da se drži za stomak i pomislio je da je povređena.

To je bio redak propust za kockareve reflekske.

Jer, iza leđa je začuo poznati šum zapinjanja oroza i sav se skamenio.

— Gore ruke! — naredio je mukli glas. — Ili ću ti prosuti mozak!

Holidej je lagano podigao šake u visini svojih ramena.

Ispred njega, Riki Meldon je ležao nepokretan. Što se tiče Bentona Armusa, on je najzad uspeo da se uspravi na noge i da krene prema njemu klateći se.

Lice mu se kezilo u demonskom osmehu. Samo mržnja i natčovečanska želja za ubijanjem držala ga je na obema nogama, iako je svako oslanjanje na ranjeno stopalo pričinjavalo neopisiv bol.

— Drži ga, Eliote... — krkljao je Armus, šepajući napred. — Drži ga... dok ja ne dođem!

Kockar je ugledao senku napadača kako se kreće u polukrug.

Zatim je prepoznao napasnika iz saluna koga je onako velikodušno pustio da ode.

— Vratio si se? — mirno ga je upitao. — Šteta što nisi ostao u sedlu...

— Videćemo po koga je šteta — odgovorio je Džems Eliot, ne skidajući nišan sa Džordžijančevih prsiju.

I pored silne želje da im se približi, Benton Armus je morao da posrne i ostane na kolenima.

Ali njegov pad nije poremetio Eliota.

Na kockarevu žalost, on nije ni trepnuo, pa je šansa da potegne svoje „linkolne” i baci se u stranu, brzo iščezla.

— Da pucam, Bene? — pitao je Eliot čvrstim glasom.

— Ubij ga! — odazva se Armus iz prašine.

Eliota i Holideja delilo je samo nekoliko jardi, i za običnog strelca on je bio idealna meta. Ništa nije mogao da učini, a da ne rizikuje. Ubicina ruka već je grčila prste, a kockar ga je neustrašivao i, pomalo podrugljivo, gledao u oči.

Onda je vazduh zaparao neobičan šum. Ni kockar ni njegov protivnik nisu stigli da odrede poreklo tog zvuka, kada je Eliot dobio žestok udarac u leđa!

On je s užasom u očima odbacio svoj revolver i pokušao rukama da dohvati nešto na sebi, pozadi, ali očigledno da za to nije imao snage.

Krv mu je pokuljala na usta i ugušila svaki krik.

Pao je licem pred Džordžijančeve noge, dok je ovaj u rukama već imao svoje oružje.

Bila je to smrt na kojoj mu niko ne bi pozavideo.

Džems Eliot bio je, naprosto, proboden štalskim, gvozdenim vilama! Sva tri šiljaka bila su zarivena u leđa skoro do samog kraja, a drvena drška polako se smirivala u svom drhtaju.

Kockar skrenu pogled.

Na vratima konjušnice video je blede Marejevo lice.

Momak je imao sigurnu ruku i dobro oko. Iako svoj život nije smatrao naročito vrednim, Holidej mu je bio zahvalan. Ali, nije želeo da to izrazi nijednom rečju.

Len Marej je krupnim koracima hitao prema Džuli Houp, koja se lagano dizala, bleđa, ali već malo oporavljena. On skide sa sebe svoju novu, belu košulju i prebaci joj preko ramena.

Zatim su svi troje videli kako Benton Armus ulaže napore da uzjaše svoga konja.

— A on? — drhtavim glasom upita Marej. Kao da je izbegavao da pogleda u mrtvog Eliota.

Holidej je samo časak oklevao.

— Nije naoružan — reče. — Ne mogu da pucam.

Devojka je prislonila glavu na Marejevo rame.

— Stigli ste na vreme — rekla je. — Zašto ste se vratili, Dok?

— Voz još kasni — odgovorio je. Znala je da ne govori istinu.

Verovatno je kontrolisao povratak bandita, a onda krenuo za njima.

Holidej je pogledao u pravcu „Solomon” hotela.

— Jedan se još nalazi tamo — rekao je, zamišljeno. — Ti odvedi svoju ženu na sigurno mesto. I... ne motaj se oko konjušnice.

Len Marej klimnu glavom i povede Džuli.

Holidej ostade sam na ulici, okrenut prema vratima „Solomona”.

Malo dalje, ranjeni vođa bandita

je najzad uspeo da upravi konja u željenom pravcu.

Zatim se malo pridigao u sedlu.

— Vratću se! — povikao je i njegov glas se rasprotrio među zidove kao udar zvona. — Vratću se i sve ću vas poubijati! Sve!... I zapaliću ovo smrdljivo gnezdo!

Kockar podiže svoj kolt.

Kasnije su pričali da tako nešto nikad nisu videli!

Samo delić sekunde držao je ruku poravnatu sa jahačem, a onda je pritisnuo obarač. Plamen je suknuo, cev je odskočila posle pucnja, a sa razbojnikovog sedla sletele su torbe u kojima se nalazio opljačkani novac udovice Manfred i bankara Hardena!

Urlajući, Armus je okrenuo konja u krug, ali nije imao ni volje ni snage da se bori za svoj plen.

Verovao je da će doći ubrzo na čelu prave bande i pokupiti dvostruko veći zalogaj.

Prašnjava zavesa pokrila je jahača. Holidej pokupi torbe sa zemlje i prebaci ih preko ramena. Nije odustajao od puta prema hotelu.

Dva mrtva razbojnika na ulici bili su obazrivi poziv ljudima Gan Hila da se pojave na ulazima svojih kuća i prodavnica. Zavesa su se polako razmicale i podizale. I ljudski dah, pomešan sa glasovima i delovima rečenica ispunio je dotle avetinjsku ulicu grada.

Džordžijanac je zastao pred ulazom hotela i zabacio krajeve svog kaputa. Put do kundaka njegovih

legendarnih koltova bio je oslobođen.

Nogom je odgurnuo odškrinuta vrata i ušao. Polovina očevidaca se kladila da odatle neće izići.

Oni drugi su tvrdili suprotno.

Na drugom kraju ulice pojavila se dobro poznata kočija bankara Kola Hardena. Kućepazitelj Elmer Homer sedeo je na svom sedištu poput kralja i upravljao konje tačno po sredini.

Bankar nije sačekao da se kola zaustave.

Sa lakoćom je iskočio iz nje i pogledao leševa u prašini.

Trgovac Dženiboj Braun pretrča rastojanje od svog ulaza do bankara.

— Jedan je unutra! — povikao je, pokazujući prema hotelu.

Kol Harden, sad već malo mirniji i uređeniji, odmahnuo je glavom.

— Video sam njihovog vođu... Projahao je sav krvav, kao ludak, gologlav, prašnjav... Nije me ni pogledao! Šta se desilo?

— Bolje da se sklonimo — predloži Braun.

Bankar se i protiv svoje volje osmehnu.

— U redu, samo mi pomozite da iznesemo Rafa Klejburna.

Trgovac se zablenu u njega.

— Klejburna? Otkud on u vašim kolima?

Elmer Homer napusti svoje sedište, podignutih obrva.

— Davolski je težak, ser — progundao je uz put.

Dohvatili su iscrpljenog rančera

za ramena i noge i poneli preko ulice u zaklon.

— Našao sam ga na ulazu u grad —
— pričao je bankar ne bez trijumfa.
— Izgleda jadno, zar ne?

— Pretučen je — drhtao je Braun, saplićući se pod teretom.

— Onda smo obojica kvit — zaključio bankar.

Za to vreme, Holidej se već nalazio na stepeništu „Solomona”. Još nije opazio ništa sumnjivo.

Begunac je ili pobegao na neki drugi izlaz, ili se sakrio i čeka pravu priliku da iz zasede puca u progonitelja.

Na poslednjem stepeniku on je začuo slab šum iz hodnika. Odmah potom usledio je povik...

A onda i dva revolverska pucnja! „Deringer”!

Po zvuku je ocenio da se to oglasio mali džepni revolver, a ne kolt.

Onda su se jedna vrata sa treskom otvorila i Hork Big Li je, teturajući, izleteo iz prostorije, sve do ograde. Pod njegovim teretom popustile su tanke pregrade i zdepasto telo čelavog Armusovog pratioca sunovratilo se na stolove.

Kockar ga okrznu pogledom.

Imao je stravičnu ranu na čelu. Bio je mrtav pre nego što je stigao da uzdahne.

Zatim se kraj polomljene ograde zaustavila Alisa Manfred.

Šminka koja se davno istopila na njenom licu učinila ju je mnogo starijom i ružnijom. Čak se nije trudila ni kosu da dotera. U ruci je držala dvocevni „remington deringer”.

Nije ni obratila pažnju na njega kad joj iskliznuo iz prstiju.

— Prljavo... šmrđljivo kopile! — pljunula je u pravcu mrtvog bandita.

Onda je postala svesna prisustva elegantnog kockara. Nešto kao osmešak izbilo je u uglovima njenih umazanih usta. Popravila je ogrtač na ramenima, sklonila pramen plavo obojene kose sa čela i znalačkim pogledom odmerila Holideja.

Naročito njegove koltove.

— Od nekog je bežao — rekla je.
— Od vas?

— Izgleda — odvrati Dok.

— Prljava svinja! — planula je ponovo, bacivši pogled preko ograde.
— Jednom me je uprljao... Sad je dobio svoje! Mislio je da će biti siguran kod mene, sve dok nisam izvukla svoj revolver...

— Sad je zaista na sigurnom mestu — primeti Džordžijanae.

Ona se koketno iskosi u stranu.

— Ko ste vi? — upita. — Ne pripadate ovom gradu i ovom svetu. Šta vas zadržava u ovoj jazbini?

— Ništa.

— Toliko je pucnjave bilo danas da više ne znam ko je oko mene živ a ko mrtav...

Na ulazu su počele da se pomaljavu senke ljudi.

Ona tek tada primeti torbe preko Holidejevih ramena.

— To je... vaše?

— Ne. Skinuo sam sa sedla jednog razbojnika.

— Uzeli su mi uštedevinu. Deset hiljada dolara! I još su mi naredili da isto toliko spremim za popodne.

— Danas neće doći po ostatak.

Mrtvi su?

— Uglavnom! Ovde ima preko pedeset hiljada dolara. Verovatno ima i vašeg novca unutra?

Ona pohlepno pomilova očima torbe. Raspoloženje joj se brzo vratilo u zenice i obraze. Zaustila je nešto da kaže, ali je preduhitriše glasovi i bat čizama.

Gan Hil je bio na nogama.

U hotel „Solomon” došla je povećana grupa, sa bankarom i trgovcem na čelu.

Za trenutak su ustuknuli pred telom Hork Big Lija. Ali kad su uvideli da se ne pomera, da je mrtav, izvukli su svoje vratove i pljunuli prema lešu.

Kol Harden je ugledao torbe na kockarevim ramenima i odjednom je zadrhtao od potajne nade.

— Mister! — povikao je. — Moj novac... da li je unutra?

Počeo je da grabi stepenicama, preskačući po tri. Ipak je stao na pristojnu udaljenost, zadržan ledenim pogledom zagonetnog stranca.

— Ja nisam ničiji blagajnik — rekao je. — Ove torbe predaću šerifu...

— Šerif je nestao! — povikao je Majk Loford.

— Nisam video da ste ga tražili — dobaci zajedljivo kockar.

Ljudi počеше da gundaju. Trgovac Dženiboj Braun ih umiri pokretom ruke.

— Čuli ste šta je onaj bandit rekao? — pitao ih je sve, kružeći po-

gledom preko njihovih glava, tražeći znakove podrške u njihovim očima, nalazeći strah i nedoumicu... — Čuli ste? Doći će da nam se osveti! Da ubija! Da pali!

Kol Harden za trenutak zaboravi na svoj novac i pridruži se Braunu.

— Doći će ne sa petoricom nego sa desetoricom! Dvadesetoricom! A šta ćemo mi da radimo? Recite?

Gledali su ga iščekujući neku pravu reč.

— Moramo pronaći nekog — javio se Amblok. — Da nas štiti.

— Tačno! — klimnu glavom Braun. — Nekog poput ovog stranca. Videli ste kako ih je sredio? Stajao je pred njima kao božja kazna a iz koltova je sipao pravdu! Takav čovek nam je potreban ako hoćemo da živimo u miru!

Holidej lako dotače ramenom govornika.

— Bili ste nekad sveštenik? — zapita ga mirno.

— Ne — zbuni se trgovac. — Zašto?

— Držite propovedi, čoveče! Ostavite to ocu Lorensu.

I siđe pored njega, prema gomili.

— Moj novac — uplašeno je povikao bankar i pružio ruku.

Holidej spusti malo rame i torbe padoše na zemlju.

— Mojih deset hiljada su tu! — doviknu udovica odozgo i poče hitro da se spušta.

Braun se progura za Džordžijancem.

— Kuda ćete? — vikao je, praćen

gomilom. — Ostanite ovde i budite nam šerif!

— Ne interesuje me — odgovori on preko ramena.

— Platićemo koliko tražite!

— Vidim kako plaćate, šerife — podrugljivo mu se obrati kockar. — Čak ne znate da li je živ, ili umire negde teško ranjen.

— Naći ćemo ga! — obeća sa žarom Braun. — Ali, Piter Logan nije isto što i vil!

— Verovatno — složi se ovaj. — Inače bi odavno napustio ovaj grad kukavica!

Dženiboj Braun više nije imao šta da kaže.

Holidej se vinu na svog Miga i naglim pokretom ga okrenu na suprotnu stranu od hotela. Svi su videli kako se upućuje prema usamljenom paru na kraju ulice. Prema Lena Mareju i Džuli Houp.

Videli su kako ga ona poziva rukom i on se sažinje. Da li mu je nešto došapnula ili ga je poljubila pred odlazak? To je bila tajna za njih. A Marej je gologlav, vrteći šešir u rukama, tražio prave reči, i nije nalazio.

Zatim je odjahao.

Braun preskoči leš Džemsa Eliota, odgurnu dršku vila u stranu i potrča prema Mareju.

Mladi par je gledao za jahačem, ne obraćajući pažnju na trgovčevo prisustvo.

Trgovac im se pridružio, ali sa nešto drukčijim osećanjem.

— Džuli, ko je to? — upitao je

pošto su uglovi krajnjih zgrada zaklonili šarca i čoveka na njemu. — Ko je taj strelac?

Len Marej zagrlji svoju ženu.

— To je naš prijatelj — rekao je sa ponosom.

— Ma nemoj?! — ljutnu se Braun.

— A šta smo mi? Ništa? Uostalom... to nije važno! On je rasturio pandu, ali nam nije mnogo pomogao. Otišao je i mi smo opet prepušteni sami sebi...

— Možda je to najbolje — dodade Marej.

— Kako?

— Da sami nešto učinimo — porcvene on. — Mislite da mi je bilo lako da bacim one vile banditu u leđa? Nije... Ali, ako od nas bar svako treći tako učini, biće sve dobro. Niko nam ništa ne može.

— Šta trabunjaš, Mareje? — nasmeja se nervozno trgovac. — Mi imamo porodice, domove, ugled... A šta ti imaš?

— Imam nju — uzvratila mladić zagrlivši Džuli. — I dete koje će se roditi.

Braun začuta.

Njima su se već približavali Harden, Loford i Enkram. Ostali su se vukli za njima, ne znajući više šta da preduzmu. Gan Hil nije imao sudiju, jer je tu dužnost privremeno obavljao sam Logan.

— Izgleda da ni vi ne znate kako se taj zove — primeti Braun pokazavši u pravcu kojim je odjahao kockar.

— Znao da se zove Dok. Dok

Holidej, tako nam je rekao — poverila se Džuli.

Trgovac je jedva „ukopčao“ zbog čega mu je zvuk tog imena bljesnuo u mozgu kao odsjaj munje iz kišnog neba.

— Šta si rekao? — upiljio je u Mareja.

— Ona je rekla — ispravi ga mlađić.

— Znate li ko vam je prijatelj?

— upitao je tihim glasom, kao da se plaši da to ime ne ponovi više. — To je... revolveraš i kockar. Čuveni Dok Holidej, znate li?

Marej je slegnuo ramenima.

— On je za nas Dok — promrmlija je — i briga me za ono o čemu vi pričate.

— Ne verujete mi? — stisnutih usta je procedio trgovac. — Lepog ste prijatelja našli, pokeraša koji živi od pljačke u salunima!

I Marej i Džuli prebledеше.

— Nisam videla vas tamo, na ulici, da mi pomognete dok su me udarali — skoro je vrisnula Džuli. — Krili ste svoju stražnjicu iza prozora i čekali da neko drugi dođe i očisti grad od razbojnika!

— Hej, ali...

— Hajdemo, Lene! — pozvala je mlađića. A onda se poslednji put okrenula zaprepasčenom trgovcu. — Ako još jednom kažete neku lošu reč o njemu, ja ću uzeti vile i prebošću vas!

Dženiboj Braun izvadi svoju maramicu i obrisa čelo.

— Nebesa — promrmlija je — ta bi bila u stanju to da učini!

— Zašto ste bleđi? — upita ga Harden, prilazeći.

— Ništa — promuca trgovac. — Stranac je otišao, a mi...

— Neka ga! — odmahnu Harden. — Mi ćemo se već snaći. Dođite u banku da održimo sastanak. Nedostaje Klejburn — dodao je sa očiglednim podsmehom — ali on ionako nije sposoban ni za šta!

I gradski odbor u kome su se nalazili Harden, Braun, Enkram i Loford — krenuo je da rešava sudbinu Gan Hila.

Bila je to crna sudbina koju su skrojili...

Ni sâm ne znajući zašto, Dženiboj Braun je prećutao saznanje da im je pomogao legendarni kockar Dok Holidej. Možda zbog Džuline pretnje, a možda i zbog savesti koja se probudila tek kad mu je bacila u lice istinu o sopstvenom ponašanju.

A on mu je ponudio značku!

Kockar da bude šerif!

Elmer Homer je već čekao pred bankom, sa kočijom. Bio je to vreme kada je obično dolazio po bankara, vreme ručka.

Na ulici, ljudi su odvukli leševe razbojnika i dali se u potragu za Loganom i barmenom hotela Polom Dipijem.

Ovog drugog našli su pod šankom, smrskane glave.

*
* *

Blagajnici Hardenove banke mogli su samo da pored ispražnjene ka-

se čekaju kraj paklenog dana. Pucnji napolju nisu im dali da promole glavu izvan svojih šaltera.

A kada se Harden pojavio, istina zapušten, neobrijan i zaprljan ali raspoložen i sa torbama u ruci, bilo im je jasno da se sve ipak završilo dobro.

Bankar je širokim pokretom pozdravio svoje službenike i kucnuo po torbama.

— Banka opet radi — rekao je. — Mlao se uljudite, otvorite šaltere, vrata, a ovo stavite natrag u kasu.

Zatim se obratio najstarijem, Berdu Hamersonu.

— Ti stavi kolt za pojas i šetaj pored ulaza — tiho mu se obratio. — Imam važan razgovor. Nikog ne puštaj u moj kabinet.

Potom su sva četvorica ušla unutra.

Harden je iz malog sefa u zidu izvukao bocu najboljeg viskija.

Loford je užarenog pogleda pratio silazak tečnosti u svoju čašicu.

Harden je sačekao da svi otpiju, a onda ponovo nadio.

— Da ne dužimo — javio se potom. — Što se mene tiče, Logan je mrtav.

Enkram se zagrcnu.

— Kako znaš? — upita.

— Izrazio sam se malo neukusno — nasmejao se bankar. — Hoću da kažem, bilo da je živ ili ne, Piter Logan neće umeti da se suprotstavi banditima kad se vrata. Vidite i sami šta je učinio kad su došli jutros rano? Ili je pobegao... ili su ga ubili.

Bankar je govorio vrlo ubedljivo, ali sve dok ne budu lično videli Loganov leš, nadali su se da će on doći.

— Čak je i svoju značku ostavio onom banditu — podsetio ih je bankar, šetajući oko njih. Sedeli su oko okruglog stola, na čijem se kraju nalazila velika kutija sa finim, tankim cigarama.

Pogađajući im misli, Harden otvori poklopac i ponudi ih.

Loford je uspeo da uzme dva komada. Jedan je neprimetno strpao u džep.

— Čini mi se da nešto već imaš u glavi — primetio je trgovac Braun.

— Pogodili ste — reče Harden, kao da je primedba pala od svih njih, a ne samo od trgovca. — Potreban nam je vešt, odlučan čovek da nas brani!

— Onaj... stranac — upade mu u reč Braun — bio bi kao stvoren za to. Ali, nije mu se ostajalo.

— Znam boljeg — smeškao se Harden. — Zove se Debni Dover!

Kako su ostali ćutali, Harden je nastavio:

— Brz je, odličan strelac, nemilosrdan, pronicljiv — ubeđivao ih je, prateći svaku reč podizanjem kažiprsta uvis. — Naravno, treba mu platiti dobro i dati mu odrešene ruke!

— Plaćenik? — promrmljao je Enkram, češkajući se po glavi.

— Svi smo mi plaćenici — raširi ruke bankar. — Ako znate nekog boljeg, recite. Ili da se svi naoruža-

mo i stražari modok ne naiđu razbojnici. Hoćete li to?

— Harden je u pravu — javio se sedlar. — Bili smo spremni da prikačimo zvezdu ovom strancu koji je dvojicu ubio pred našim očima, iako ništa o njemu nismo znali. Harden bar poznaje tog Dovera. Moramo da odlučimo, odmah.

— Da glasamo? — predloži bankar.

— Ne — odbi Braun. — Nije vreme za glasanje. Potrebni su nam koltovi koji će umeti da nas sačuvaju. I to što pre.

Zatim se okrete prema vlasniku konjušnice.

— Šta ti kažeš na to, Forni?

— Što se mene tiče, ja sam uz vas. Samo...

— Samo?

— Taj Debni Dover... neka dođe sam. Ako povede još nekoga sa sobom, onda će mu možda pasti na pamet da zakon preokrene u svoju korist...

Harden je mrko pogledao Enkrama.

— Doći će sâm, obećavam — rekao je zatim.

— Kada?

— Možda još sutra.

— Kako? Telegraf ne radi. Kako ćete mu javiti? — raspitivao se trgovac.

Bankar se nasmejao.

— Znao sam da ćete pristati — rekao je pritvorno — pa sam bio slobodan da mu vozom pošaljem poruku u Salinu.

Braun izmenja poglede s Enkramom, ali ne reče ništa.

Harden ponovo nali viski. Izgledao je vrlo zadovoljan.

— Za miran, bogat Gan Hill! — nazdravio je, podižući čašu.

Tako je Debni Dover ušao u crne stranice ovog grada.

*
* *

Izgledao je jako visok, asketski građen, dugih ruku i prstiju. Elegantno prugasto odelo sastojalo se od kaputa uzano skrojenog i dugog skoro do kolena i isto tako uzanih pantalona ispod kojih se ivica čizama nazirala pri hođu.

Nosio je u levoj ruci kožnu putničku torbu, u desnoj uvlaku za pušku zakopčanu sa svih strana.

Preko bokova se nalazio opasač načičkan mecima i izlizana, smeđomrka futrola s isto tako izlizanom drškom kolta.

Lokomotiva je ispred njega pustila paru i za trenutak ga zaklonila ispred radoznalih očiju Kola Hardena, Majka Loforda, Forniја Enkrama, Rafa Klejburna i Dženiboja Brauna.

Kada se para razišla, on je ostao usamljen na peronu.

Svi ostali putnici, a nije ih bilo mnogo, imali su izgleda preča posla nego da razgledaju krovove grada.

— Izbor ti nije baš laskav, bankaru — dobacio je zajedljivo Raf Klejburna. On je stajao po strani, izdvojen od ostalih i s urođenom

sumnjičavošću primao sve ono što je bilo u vezi Kola Hardena.

— Nismo imali vremena da čekamo tvoj oporavak — primetio je bankar. — Uostalom, ne treba nam čovek za parādu, nego za akciju.

— Tako je — složi se Loford.

— Izgleda kao neko ko bi nas odmah zajahao da imamo sedla na ramenima.

— Bolje pazi na svoj jezik — ljutito mu uzvratī Harden.

Dugonja s licem askete je najzad odlučio da se pomeri sa mesta.

Činilo se da mu pri svakom pokretu škripe zglobovi.

Imao je izraženu donju vilicu i duboko usađene oči. Čelom mu se pružala samo jedna usečena bora, poput ožiljka. Upali obrazi još su više isticali jagodične kosti, pa je izgledalo da Debni Dover gladuje nedeljama!

Bilo je to lice mrtvaca. Da nije bilo sjaja u tamnim očima, neupućeni bi se mogli zakleti da su mu cdbrojani dani.!

— To je dakle on? — promrm-ljao je Forni Enkram.

— Debni Dover! — potvrdio je uzvikom i bankar. Na to se čovek okrenuo prema njima.

— Da mi je znati zbog čega sam oblačio svečano odelo? — pitao se vlasnik konjušnice, krenuvši za ostalima.

Klejburn je pošao poslednji.

Dover je mlitavo prihvatao pružene ruke u znak pozdrava. Svakoga je prostrelio svojim zlim, zmijskim očima i čute klimnuo glavom. Među

tim, rančer se nije pridružio dobrodošlici.

— I vi ste u odboru za doček? — upitao ga je pridošlica suvim glasom.

— Mogu vam odmah reći da mi se ne sviđate — rekao je Klejburn.

Umesto uobičajene reakcije za tu priliku, Dover je klimnuo glavom kao da je čuo neku prijatnu novost.

— Vi ste bar iskreni, mister...?

— Klejburn.

— ... mister Klejburne. Imaću to ubuduće u vidu.

Besni pogledi Kola Hardena bili su za rančera najveće zadovoljstvo.

Bankareva kočija s Elemrom Homerom na sedištu čekala je iza stanične zgrade. Ali to nije napravilo određeni utisak na gosta.

— Više volim sedlo — rekao je, kao odgovor na Hardenovu ruku pruženu prema sedištima dvospregā.

— Dobićete sve što vam treba — obećao je ovaj. — Imate rezervisanu sobu u „Solomonu“, odmorite se pa ćemo kasnije da se dogovorimo...

Dover prekide Hardena nestrpljivim pokretom ruke.

— Odmarao sam se u vozu — rekao je i pružio mu torbu da je unese u kočije. Bankar to prihvati, ali nerado. Osetio je da mu se Klejburn smejuļji iza leđa i, verovatno, dobacuje. „Nosaču!“ — Hoću da znam svoja ovlašćenja i svoj novac koji dobijam... A o ostalom ćemo posle.

Onda se okrenu prema ostalima.

— Treba li sa svima da brbljam,

ili ste ovlastili jednoga da se pogađa?

Trgovac Braun pokaza glavom prema bankaru.

— To će mister Harden u naše ime...

Dover uvuče svoje duge noge u kočiju i više ih ne pogleda nijednom.

Elmer Homer ošinu konje i veliki točkovi Hardenove kočije ucrtaše trag u debelom sloju žućkaste prašine.

— Imam utisak... — počeo je Enkram, ali ga Braun prekide pomalo uvređeno.

— Sad nisu važni utisci, Forni. Čovek je došao i, bogami, biće vruće onim banditima ako se vrate.

— Biće i nama — dobaci Klejburn sa strane. — Samo, ja sam za sebe doveo specijalne momke da čuvaju rudnik. Više neću nasesti.

— A onaj papir što ste potpisali? — podseti ga Loford.

Raf Klejburn se nasmeja.

— Potpisano je pod prinudom — odgovorio je. — Uostalom, zna se ko je ubica, a ko budući gradonačelnik!

I rekavši to, on se udalji.

Enkram je buljio za rančerom.

— Gradonačelnik? — procedio je. — Šta on to smerava?

— To što si čuo — reče mu Braun. — Uloge su podeljene: imamo šerifa, sad su na redu gradonačelnik, sudija... zavisí ko ima više dolara na gomili.

— To je nedostojno člana gradskog odbora! — podviknu sedlar. — ~~Svi~~ smo zajednički doneli odluku

da Harden nabavi čoveka kakav je potreban gradu.

— Jesmo — složi se Braun, ali neuverljivo.

— Pa? Čovek je došao, zar ne?

— Jeste — javi se i Enkram. — Samo... ovde će se izgleda više praviti mrtvački sanduci nego sedla...

*
*

Debni Dover je stavio svoje duge noge na sto i mrzovoljno odbio ponuđeno piće.

— Cigare? — nudio je bankar, prinoseći kutiju.

Dover odbi i to.

— Predi na stvar, Kole — predloži. — Nisi me ovdé pozvao da se šepurim po Gan Hilu s tom prokletom zvezdom ispod brade. Nešto ima veliko, a?

Harden se zavalí u svoju fotelju.

Nalazili su se u njegovom kabinetu kod kuće. Zavesa na prozorima bile su navučene skóro do dna, dok je Elmer Homer dobio zadatak da nikoga ne pušta u kuću, ni pod kakvim izgovorom.

— Još si u formi, naravno? — pitao je uzgred bankar.

Dover napravi pokret kao da će se dotaći šešira, ali munjevito spusti ruku prema boku, ne sklanjajući noge sa stola.

Pred iznenađenim Hardenom izbi cev kolta i zapinjanje oroza obli mu lice hladnim znojem.

— Do đavola... — promućao je, preneražen.

Debni Dover vrati oružje istom brzinom.

— U redu, ubedio si me! — huknu bankar.

— Više nemam nameru da ti se dokazujem — dobaci revolveraš. — Niko ovde ne zna da se poznamo? Harden odmahnu glavom.

— Ako neko bude posumnjao — reče — onda će to biti Raf Klejburn. Naravno, nadam se da će tada biti kasno.

— Kad se setim onih dana u Topeki...

— Tada sam pobegao sa studija u Klivlendu. Potrošili smo sve ono što sam od matorog dobio za godinu unapred. I, da znaš, nisam se nadao takvom dočeku kod kuće! Očekivao sam vik, psovke, ali me je stari Stiv primio mirno i odmah uveo u posao...

Dover se zagleda u svoje nokte.

— Bila su to dobra vremena — rekao je zamišljeno. — Naravno, nisi baš sve zaboravio, zar ne?

Bankar pocrvene.

— Znam na šta ciljaš — rekao je. — Kockarski dug!

— Tako je — složi se ovaj. — Ostao si mi „kratak” za čitavih trideset hiljada dolara i obećao da mi doneseš za dva dana.

— Nisam uspeo...

— Pobegao si! — podseti ga Dover. — Mislio si da te neću naći? Možda ne bih odmah, ali... tvoja je sreća da si znao gde sam i da si me pozvao.

Bankar je malo povratio svoje samopouzdanje.

— Poneo sam se kukavički — priznao je zatim — ali mislim da ćeš zaboraviti sve to.

— Daćeš mi trideset hiljada dolara odmah? — naže se Dover prema njemu.

— To je sitnica — odmahnu bankar. — Treba da uđemo u trag većoj lovini. U zlatu.

Dover ga pogleda prezrivo.

— U trag? — upita. — Nisam došao da tragam, već da pokupim. O kakvoj bajci je reč?

— O pola miliona dolara — odgovori Harden.

Debni Dover je jedan trenutak zurio u svog sagovornika kao da mu je trebalo vremena da „svari” izrečenu sumu. A onda je skinuo čizme sa stola i nalaktio se o ivicu.

— Pazi šta govoriš — opomenuo ga je.

— Upravo to i radim — odgovorio je bankar. — Možda je reč i o većoj sumi, to niko ne zna. tačno. Ali, manje, sigurno nije...

Revolveraš je hipnotičkim očima posmatrao zadebljalog bankara. Očigledno mu je dobro išlo, ali ne toliko dobro da ne bi mogao da se uplete u neki prijav posao i zaradi neku stotinu hiljada više.

— Počni da me zadržuješ — nagovesti Dover svoj pristanak. — Ali ukratko.

Harden je klimnuo glavom.

— Pre osam meseci umro je u Gan Hilu jedan stari kopač zlata, Bili Holbruk. Celog života se vradio po planinama Sangre De Kristo, u Koloradu. Proveo je tamo otprilike petnaestak godina. I vratio se u Gan Hil da umre. Stari ljudi

BESTSELLER

The illustration depicts a man in a dark, heavy coat and a hat, looking down at a calendar. The calendar is a grid showing the months from July to December. The man is holding a large, ornate key or a similar object. The background is dark and textured.

Month	Days
JULY	2 9 16 23 30 3 10 17 24 31 4 11 18 25 5 12 19 26 6 13 20 27 7 14 21 28 8 15 22 29
AUGUST	1 8 15 22 29 2 9 16 23 30 3 10 17 24 31 4 11 18 25 5 12 19 26
SEPTEMBER	3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26 6 13 20 27 7 14 21 28 8 15 22 29 9 16 23 30
OCTOBER	1 8 15 22 29 2 9 16 23 30 3 10 17 24 31 4 11 18 25 5 12 19 26 6 13 20 27 7 14 21 28
NOVEMBER	5 12 19 26 6 13 20 27 7 14 21 28 8 15 22 29 9 16 23 30 10 17 24 25
DECEMBER	3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26 6 13 20 27 7 14 21 28 8 15 22 29 9 16 23 30

valjda osete kad im se bliži kraj i vraćaju se u mesta svog detinjstva...

— Samo bez poezije — prekide ga ironično Dover.

— Sećam se, došao je na nekoj mazgici, sa dva stara sanduka o sedlu. Pola grada ga nije poznalo, ona druga polovina ga se klonila. A on, opet, nije ni tražio društvo. Bio je tu desetak dana sve dok iznenada nije pao u postelju. Pozvao je onda oca Lorensa, mene, trgovca Brana, Majka Loforda, Džesija Nortona i Fornija Enkrama, da nam nešto saopšti. Otišli smo, računamo: umreće, pa da mu ispunimo želju. A on, matori jarac, znaš šta nam je kazao?

— Oprilike pogađam.

— Jedan sanduk pun zlatnog grumenja zakopao je na određenom mestu. Krišom. Namenio ga je podizanju nove crkve! Naravno, otac Lorens je bio presrećan, jer sadašnja crkva je pre baraka za momke sa nekog ranča nego božja kuća. Ali, lice mu se smračilo kad je čuo uslov: zlato će se izvaditi godinu dana posle njegove smrti!

— Interesantno — dobacio je Dover. — Nezgoda je u mestu gde se taj sanduk nalazi, zar ne?

Harden klimnu glavom.

— Holbruk kao da nam se cerio u lice. Rekao je da za to mesto znaju samo dve osobe u gradu, ali da je siguran u njih da ga neće izneveriti! Dodao je, zatim, da će mu bog progledati kroz prste za sve njegove grehe pošto će u njegovu čast dati novac za veliku, lepu crkvu!

Debni Dover se pridigao sa stolice i prišao prozoru.

Ruke je držao na leđima. Izbočina od kundaka revolvera na kaputu ličila je na njegov treći kuk.

— Ništa više? — upitao je, kada je Harden začutao. — Niko ne zna o tom sanduku ništa? Niko nije onaj pravi, kome je tajna poverena?

— Niko.

Dover se okrenu prema bankaru.

— A ako je matori izmislio tu priču?

Harden odmahnu glavom.

— Imao je nekoliko grumenčića kod sebe kao dokaz. I overenu i potpisanu potvrdu banke u Dodž Sitiju da je izmereno četiri vrećice sa po 500 grama. Naravno, to nije bilo sve...

— Ipak...

Harden raširi ruke.

— Matori nije imao razloga ni kome da se sveti. Jednostavno je hteo da se osigura i malo poigra. Nije mi jasno zbog čega je trebalo da prođe godina dana od njegove smrti?

— Ja ću ti reći — dopuni ga revolveraš. — Bio je siguran da će puno budala tražiti taj sanduk. A među njima si ti... a i ja, od danas.

— Misliš, to mu je bilo poslednje zadovoljstvo posle pustinjačkih i mučnih godina u brdima?

— Tako to možeš nazvati — reče Dover. — U Gan Hilu svako sumnja na svakog, a? Matori je bio pravi genije, Kole! Građani će paziti jedan na drugog, kako bi uhvatili onog trećeg da otkopava sanduk za sebe!

Bankar nije odgovorio.

Lice Debnija Dovera dobilo je

malopredašnji sumoran, neprijateljski izraz. Odjednom je zaboravio na priču o Holbruku i upro prst u bankareva prsa.

— Svršimo s tim odmah, — kazao je. — Hoću zvezdu, konja, odrešene ruke i bez pomoćnika. Jasno?

— Kako ti kažeš...

— Baš tako. Da bih se dopao ostalima, tražiću mesečno samo pedeset dolara.

— Pedeset? Ali, to je u poređenju sa Loganovom platom...

— Ostale troškove pokrivaće mi tvoj kockarski dug, dok ne pronademo sanduk.

Harden nije imao nameru da mu protivureći.

— I zapamti: ne mešaj se. Ne poznajemo se, ne pokušavaj da mi staneš na senku, jer ću ubiti i tebe!

Bankar se osmehnuo. To je zvučalo kao šala. Međutim, Doverovo lice je bilo sasvim ozbiljno, šta više, zastrašujuće.

On se uputi prema vratima.

— Šta ćeš prvo preduzeti? — upita.

— Zabraniću nošenje oružja, u Gan Hilu — reče. — Za prekršaj sledi čelijsa, za odupiranje vlasti metak u čelo!

I on ostavi zbunjenog bankara nasred prostorije.

Koliko je poznavao Dovera, on će to i ostvariti. Da li je pogrešio što ga je doveo?

*

* *

Alisa Manfred nije uspeła da šarmira novog čuvara zakona.

Intimno, bio joj je u stvari odvratan, ali s obzirom je novog šerifa trebalo nekako privezati za sebe i svoj hotel, pokušala je osmehom i ponudom svog najboljeg viskija da ga raskvari.

Međutim, Debnijsa Dovera je bilo teško učiniti pristupačnim.

Novi barmen „Solomona” bio je Len Marej.

Smrt Pola Dipija ražalostila je vlasnicu hotela samo utoliko što nije znala u kome će naći dostojnu zamenu za njega.

Marej, koji se našao u blizini dok se udovica poveravala prijateljima da dobar barmen vredi i dvadeset dolara mesečno pored stana i hrane, hrabro je ponudio samoga sebe!

Udovica bi mladića verovatno odmah odbila da joj on nije predočio da ga stavi na probu nedelju dana, besplatno. To je prevagnulo. Što se tiče Fornija Enkrama, on je morao da se pomiri sa činjenicom da je posao barmena mnogo čistiji i bolje plaćen od posla štalskog momka.

Veče drugog dana, šerif Dover je obišao hotel, mereći prostoriju značkim okom.

Klavir je bio spreman za večernju predstavu, pozornica ukrašena zavesama, i cvećem, u vazduhu dobro poznati miris viskija i duvan-skog dima, zadah oznojenih tela i žagor ljudi koji su previše brzo zaboravili na dan kada je vladao Benton Armus...

Debni Dover je odbio piće i ignorisao udovičine zavodničke osmehe.

Prava razbojnička motka, mislila je o njemu Alisa Manfred.

Debela, matora podvodačica, bilo je Doverovo mišljenje.

Zatim je spustio na šank veliki plakat.

— Ovo obesite ujutro, da svi vide — rekao joj je suvim, oporim glasom.

— Šta je to?

— Proglas o zabrani nošenja oružja u gradu — obavesti je Dover, upijajući u nju svoj zmijske zenice, bezosećajne i ispitivačke.

— Ljudi će se teško navići na to, šerife — uzdahnula je udovica.

— Ja znam da hoće.

Rekao je to opasnim, pretećim glasom od koga se prosto uplašila.

U tome je klavir izbacio među goste prve zvuke. Bio je to ritam koji izmamljuje pljeskanje, a onda su na pozornicu istrčale golišave devojke u crnim, mrežastim čarapama i suknjicama od perja.

Alisa Manfred se ponadala da će šest pari lepih nogu bar malo omamiti Dovera. Međutim, na njemu se to nije uočavalo.

— Verovatno nemate lepo mišljenje o meni? — iznenada je upita.

Nije stigla da smisli prikladan odgovor.

— Da vam dokažem da se varate — nastavio je, približujući joj se kako bi ga bolje čula — neću vas uhapsiti večeras. Ali ako sutra vidim ovaj program, nadajte se zatvorul

Alisa Manfred je prestala da diše od iznenađenja. Sve je mogla da očekuje samo ne ovo!

— Zašto? — zakrešala je.

— Zato što širite nemoral — reče Dover.

— Nemoral? — nasmejala se kratko. — Ljudi ovo vole, pogledajte! Uživaju. Zar su šest igračica nemoral?

— A cure okolo? Šta su one?

— One su... više kao ukras — odgovorila je žena.

— Ukras od pet dolara na pola sata? — primeti nemarno Dover. — Imam dovoljno mesta u zatvoru za sve vaš — dodao je

— Čekajte — dotače ga ona za rukav. Osvrnula se oko sebe, nikog nije bilo u blizini. Za šankom Len Marej je sipao viski u čitav niz praznih čašica. — Možemo se nagoditi... Da zažmurite?

— Zavisi — odgovorio je šerif gledajući po sali.

— Davaću vam izvesnu sumu me sečno... Recimo, sto dolara?

Debni Dover je izgledao kao da razmišlja.

— Mogu vas uhapsiti za pokušaj podmićivanja predstavnika zakona — dobacio joj je preko ramena. Iako joj nije gledao u lice, znao je s kakvim ga izrazom sluša. — Ali, zaboraviću na tu uvredu ako petostručite.

I ostavi je.

Udovica je zurila za njim dok je prelazio preko sale. Glavom je skoro dodirivao svetiljke, ljudi su ga pozdravljali, klanjali se i pravili mu mesto da prođe. A on je gledao negde preko njihovih glava, kao da ne postoje.

Onda se zaustavio pored jednog stola za kojim su se kockala četvorica.

Nekoliko posmatrača se ćutke povuče u stranu.

Debni Dover dotače prvog za stolom, kad ovaj podiže oči, glavom mu pokaza prema izlazu.

— Briši! — naredio mu je tihim, ali ostrim glasom.

Čovek je pogledao ostale partnere, a kako su oni samo slegnuli ramenima, pokupio se i išunjao iz sale.

— Ja delim, gospodo — rekao je, uvlačeći svoje duge, mršave noge pod sto. — Ulažem svoju prvu platu, odmah.

Kockari su se pogledali, ali činilo se da nemaju ništa protiv. Međutim, morali su da ulože svoj gotov novac na šerifovu голу reč.

Igra koja je dalje tekla ličila je na sve drugo osim na poker!

Debni Dover je igrao upotrebljavajući zastarele trikove, „pakovao“ je karte, podmetao asove iz rukava, i sve to na način koji bi uočilo i malo dete.

Činilo se, u stvari, da on to radi namerno. Izazivao je svojom prostačkom igrom i svojom zvezdom.

Novac je s lakoćom prešao na nje govnu stranu.

— Nešto su vam kisela lica? — dobacio je, pogledavši ih svojim duboko usađenim očima, iz kojih bi sevnulo opasan plamičak. — Ne verujete u moju sreću?

Ljudi su pognuli glave.

— Izgubili ste jezik?

— Nismo... ali novac svakako — javio se partner zdesne strane. Ešli Kameron. Bio je to uzgajivač konja i organizator najvećeg rodeo-takmičenja u pokrajini, koje se u Gan Hilu održavalo krajem septembra svake godine.

— Žao vam je? — upita šerif nemarno.

— Još ne — odgovori čovek.

Karte su ponovo pale po stolu.

Sve je teklo po starom.

Kameron je stojički podnosio šerifove bezobrazluke, ali druga dvojica, Džef Ruben i Lindon Mekdonald, sve više su gubili strpljenje, uporedo s novcem.

S pakosnim, izazivačkim smeškom u uglovima ustiju, Debni Dover je fulom tukao Mekdonaldov triling. To je već prevršilo svaku meru, s obzirom da je Lindon Mekdonald tog časa izračunao da se u igri „okreće“ pet kraljeva!

— Meni je dosta — uzviknuo je i bacio karte. — Ne igram više!

Dover se zagleda u njega.

— Odustaješ? — upitao je kroz zube.

— Naravno. Ovo nije igra, nego sprdnja...

Novi šerif složi karte i špil, ne skidajući oka sa partnera.

— Prvo, nisam ti dozvolio da odustaješ — rekao je posve mirno i bezazleno — a drugo, imam utisak da me optužuješ da varam?

Poslednju rečenicu izrekao je prilično glasno. Samo zbog toga je Mekdonald oklevao sa pravim odgovorom.

Njemu se sve manje dopadalo šerifovo otvoreno insistiranje da ga neko od njih optuži. Ali, računao je da će ga i ostala dvojica podržati, pa je najzad progovorio.

— Bez obzira na značku koju nosite — čuo se njegov glas u tišini koja je nastupila — sramota je kako nas varate!

Dover se nije uzbudio. Samo je odbacio špil na drugi kraj stola.

— Vređaš zakon? — pridigao se malo sa stolice.

Mekdonald se namrštio na ovo.

— Kad igrate poker, vi ste kockar a ne šerif....

— Uhapšen si!

Čovek razrogači oči.

— Zašto? Svi će ovde potvrditi da ste varali! Pitajte ih!

Debni Dover pogleda Kameronu i Rubenu, svakog ponaosob. Oni su spustili poglede i ostali nemi. To je bio odgovor na čudan, ubilački sjaj u šerifovim očima.

— Šta? — planuo je Mekdonald.

— Odrao vas je do gole kože, a vi se ponašate kao babe?

— Polazil! — naredio je Dover razljućenom kockaru i uperio kolt u njega.

— Nećete me zaplašiti tom gvožđurijom — nasmejao mu se Mekdonald. — Ovo hapšenje je nezakonito. Odbijam da....

Nije završio rečenicu.

Kolt u rukama Debnija Dovern planuo je samo jednom. Pred zaprepasčenim gostima hotela „Solomon“, Lindon Mekdonald, službenik železničke kompanije „Santa Fe Trail“ — pao je licem na sto, bez glasa.

Ešli Kameron mu priskoči i uspravi ga. Međutim, telo mu je već bilo mlitavo, a na kaputu se širila velika, crvena mrlja.

Svi su unutra znali da Mekdonald nije nosio oružje.

Niti je imao nameru bilo čime da se suprotstavi zakonu osim rečima.

A šerif ga je ubio!

Raspoloženje u sali bilo je mučno. Tajac koji je nastupio i pogled koji su počivali na visokoj, pruga-stoj silueti Debnija Dovern, prekinuo je ponovo njegov kolt.

Opalio je u vazduh nekoliko puta i povikao.

— Gotovo za noćas! Razilazite se!

Kako ljudi nisu u prvi mah shvatili pravo značenje tih reči, on opali u lanac kojim se glavna svetiljka držala za tavanicu i gosti ispod nje se razbežaše u paničnom trku.

— Svi napolje! — urlao je Dover.

Više nisu čekali da im se to kaže dva puta.

Igračice su sa pozornice pobile prema zavesi, cipeći od užasa.

Skamenjena, bleđa, udovica Manfred je tupo gledala pustoš oko sebe i vatru koja se rasplamsavala na sredini od razlivanja gasa iz lampe.

Len Marej skida svoju kecelju i počeo da udara po plamenu.

Imao je sreće: vatra se još nije bila razbuktala.

Debni Dover je sačekao da se sala isprazni, a onda je i sâm krenuo prema izlazu, praćen mutnim pogledom Alise Manfred.

*
* *

Sveštenik Gan Hila, Gabrijel Lorens, stanovao je u stražnjem delu barake sa krstom koja se nazivala crkvom. Ljubi u ovom gradu kao da su imali vremena i novca za sve drugo osim za božju kuću. Obećavali su da će je podići, ali crkva se nije mogla graditi na praznim reči-

ma. Bankar Kol Harden je mislio na prijatnije ovozemaljske stvari, a Raf Klejburn je otvoreno rekao svešteniku da ne veruje u boga, jer da on postoji, onda bi rančer danas bio slobodan, bez svoje bolešljive i džan-grizave žene.

Naravno, to je bio samo „duhovit“ izgovor da se ne odreši kesa.

Verovatno su vernici bili zadovoljni onim što imaju. Baraka je bila dosta prostrana, imala je dvanaest redi klupa, malu kapelicu, ispovedaonicu i zvono podignuto na krovu, bez ograde, samo se onako na jednoj gredi klatilo...

Gabrijel Lorens je imao šezdeset dve godine tačno. Bio je ugojen toliko da je, idući ulicom, ličio na veliko bure koje se uspravljeno gega, presvučeno crnom tkaninom...

Salo na licu i oko lica činilo ga je dobroćudnim i smušenim, mada su lukave oči umele da bljesnu pri nekoj primedbi ili prilikom bogoslužnja kada je sa svoje predikaonice grmeo na okupljene ljude i pretio im kaznom na onom svetu zbog toga što oklevaju sa podizanjem crkve.

Venac kose, oko ćelave, okruglaste glave činio ga je još trapavijim i smešnjim. Srebrnasti krst sa raspećem, obešen lančićem oko masnog, zadriglog vrata, skakutao je pri hodu s jednog na drugi kraj ogromnog trbuha.

Otac Lorens je retko izlazio u grad, klonio se buke hotela i saluna i prekrstio bi se kad god bi se mi-moišao sa nekom „damom“ lakšeg morala.

Nikad se nije ženio, nikoga nije ni trpeo u svojoj blizini osim Konsuele.

A Konsuela je bila velika, bela mačka!

S njom je spavao na svom isposničkom ležaju s jednom prostirkom, razgovarao kao sa ljudskim bićem, delio obroke. Jednom rečju, bila je to neobična veza između čoveka i životinje, kakvu mogu da poseduju samo usamljenici okrenuti sebi a ne svetu.

Bilo je veče, pucnji u gradu nisu mogli da uznemire oca Lorensa, koji je odavno đavolu prepustio njegovu, a bogu svoje. Nevernici, bezbožnici i grešnici neka se ubijaju među sobom. Nebo je dar za ljude koji veruju i koji se drže božjih zapovesti.

A Gan Hil je već ogrezao u kol-tove, poslednjih dana naročito.

Mrtvi na ulicama, ranjenici, nestali šerif Logan, ubijeni Pol Dipi, bio je to košmar u kome se priglupi Gabrijel Lorens teško snalazio.

Zato se uvlačio u sebe i svoj sobičak u stražnjem delu crkve od da saka.

Mačka Konsuela se protekla na postelji, što je bio dobar znak da je vreme večeri.

Sveštenik pripali sveću i stavi je na sredinu stola.

— Ogladnila si, mala moja? — zabrundao je prema njoj, otvarajući veliki drveni sanduk u kome je držao bibliju, neke stare krpe, veliki krst i hranu.

Mačka je sišla sa postelje i krenula da obigrava oko Lorensovih nogu.

On je uhvati i poče da miluje.

— Naći ćemo mleka — tekao joj je, prelazeći dlanom od njenih ušiju sve do kraja repa. — A kad ovde bude velika prava crkva, za tebe ćemo naći specijalnu odaju. Moći ćeš da čuješ i orgulje, i hor malih dečaka obučenih u belo...

Konsuela je počela da prede pod sveštenikovom šakom.

Napolju je sevnula munja.

— I vreme se menja — promrm-lja on i spusti mačku na pod. — Svi hule boga, mala moja. A bog to ne zaboravlja. Videćeš!

On stavi hleb na sto i zdelu sa mlekom.

Napolju su se začuli koraci.

Mačka se okrenu prema vratima i mauknu.

Onda neko snažno zakuca na ulazu.

Otac Lorens odmahnu glavom nekoliko puta i priđe da skinu drveni zasun, kojim je iznutra zatvarao vrata.

Tada je udaljena svetlost bljesnula nebom i za trenutak obasjala ave tinjsko lice Debnija Dovera.

— Otac Lorens? — upitao je šupljim glasom.

Mačka se povuče natrag, nakostrešene dlake. Ni sveštenik se nije osećao bolje videći to uzano, upalo lice. Ali, zvezda na prsima bila je uverljiva preporuka da oćuti.

— Ja sam — rekao je on. — Čime mogu da...

Dover prođe pored njega, sažinjajući glavu da ne udari razapete konopce.

— Ja sam novi šerif — predstavio se Dover.

— Čuo sam, ali...

— Ova crkva vam ne liči ninašta — nastavio je ovaj da ga zasipa rečenicama. Tražio je put do Lorensovog srca i odmah ga je pronašao.

— U pravu ste — raskravi se sveštenik — ali nadam se da će biti bolje... uskoro..

— Uskoro? — ponovi Dover poslednju sveštenikovu reč. — Mislite na Holbrukovo zlato?

— Čuli ste? — uozbilji se Lorens, sastavljajući vrhove pristiju obe šake na svom stomaku. — Još nepuna četiri meseca...

— Predugo! — zaključio šerif i odgurnu nogom mačku.

Ovaj pokret je uplašio Lorensa. Brzo se sagao, koliko mu je stomak to dozvoljavao i uzeo Konsuelu u naručje. Debni Dover je to odmah zapazio i oči mu zasijaše.

— Crkva će biti vaša — nastavio je zatim, gledajući sveštenika pravo u oči. — Zašto biste čekali četiri meseca?

— Ne razumem — priznao je ovaj.

— Razumete vi dobro. To zlato, treba da nađete ranije. Može neko da vas preduhitri i odnese to u svoj džep?

— Ja sam tu nemoćan — odgovorio je Lorens. — Onaj ko zna mesto gde se nalazi Holbrukov sanduk, reći će to tek na godišnjicu Holbrukove smrti...

— Ko bi to mogao da zna? — prekide ga Dover.

Sveštenik slegnu ramenima.

— Ne znam. Niko ne zna...

— Treba da saznate — dobaci šerif.

Otac Lorens ga je gledao u nedoumici.

— Ne razumem... — rekao je ponovo.

— Treba da iziđite iz ove rupe — objašnjavao mu je Dover čudno strpljivim tonom; i da posetite svakog onog ko bi mogao da bude Holbrukov čovek od poverenja. Zakunite ga, kleknite ako je neophodno, plaćite, pretite, učinite sve da prizna. Moramo da pronađemo to zlato!

Lorens je malo uzmakao pred Doverovim izobličanim licem.

Plamen sveće lagano je lelujavao i šerifova senka ispunjavala je deo zida i tavanicu do sredine.

— Zašto? — promućao je. — Mogu da sačekam još četiri meseca.

— Zaista? — ironisao je šerif, fiksirajući sveštenikovu mačku. — Nije vam stalo da crkva bude gotova ranije?

— Pa...

— Osim toga, ovaj grad je počeo da bude leglo poroka.

— Tu ste u pravu...

Šerif se saže prema Lorensu.

— Ja ću da vam pomognem da to iskorenite — rekao je. — Već sam zabranio nošenje oružja po gradu.

— Oh, to je lepo od vas!

— I zabranio sam, takođe, one golišave devojke u „Solomonu“.

— Nemoguće? Zar je udovica pristala na to?

Dover klimnu glavom.

— A da bih sve to sproveo do kraja, morate imati pristojnu crkvu kojoj će se svi ti ljudi okrenuti. Zar

mislite da je ova daščara privlačnija od hotela?

— Užasna je. — odobravao je sveštenik.

— Eto vidite! — uspravio se šerif. — Velika, svetla crkva, sva u staklu, s uzdignutim zvonikom... Zatim dečaci koji vam pomažu, muzika!...

Sveštenik blaženo se smeškao, zamisljajući sve to sliveno u jednu sliku, velelepnu, ali ne nedostižnu.

Dover začuta, svestan da je napravio utisak na Lorensa.

— Sad samo da vi pođete — postavio je malo zatim — i pronađete one koji znaju tajnu.

Otac Lorens skupi svoja usta, koja su dotle bila razvučena u široki, zanesenjački smešak.

— Ali, šerife, pokojnikovu volju treba poštovati! — uzviknuo je.

Doverovo lice se zateže.

Sve je činio badava. On, koji je mrzeo dugo govore, sve reči je uludo istrošio pred ovim glupavim debelim popom!

— Vi to ozbiljno, oče? — upitao ga je slatkim glasom.

Lorens klimnu glavom, zatvorenih očiju.

Istog časa, Debni Dover istrže Konsuelu iz Lorensovog naručja i obavi prste oko njenog vrata. Nije uspela ni da maukne. Samo je zadnjim nogama pokušavala da nađe bilo kakav oslonac za sebe.

Međutim, šerif ju je držao ispruženu, svojom dugom rukom, bez mišlosti.

Sveštenik je prebledelo i nije mogao da prozbori ni reč.

Prosto se bio okamenio.

A kada je shvatio da se njegova Konsuela nalazi možda u smrtnoj opasnosti, počeo je da se trese.

— Ne... ne... — zavapio je tihim glasom, kao da se plaši da će, ako vikne, šerif stegnuti jače svoju šaku oko mačke — nemojte nju... nemojte da je povredite... ne...

— Udaviću je! — dobaci nemilosrdno Dover — ako ne učinite ono što kažem.

— Sve ću učiniti! — pristajao je Lorens.

— Zakunite se!

— Ja... Evo, kunem se svevišnjim! Neka me pakao sažee ako ne učinim sve što tražite!

Dover s gađenjem olabavi prste i Konsuela se praćaknu u vazduhu i dočeka na šape. Lorens pruži ruke prema njoj, ali pridavljena životinja pobeže i od njega.

Virila je iza postelje, nepoverljivo, otresajući glavom.

— Krenite još večeras — napomenu mu šerif. — Ako ne uradite ništa u roku od dva dana, doći ću i ubiti tu vašu mačku!

Zatim izađe i zalupi vrata za sobom.

Plamen sveće se povi, zatreperi nekoliko puta i utrne.

U mraku su samo svetlele Konsueline zenice.

Otac Lorens jedva napipa postelju i sede na njenu ivicu. Tihim, mekim glasom dozivao je svoju ljubimicu i bio je najsrećniji kada je čuo njeno maukanja kao odziv.

Za to vreme, Dební Dover je malo odstojavao kraj ulaza i oslušnuo.

Mislio je da je napravio odličan posao izborom sveštenika za svog

tragača. Pred njim će ljudi imati najviše poverenja, s obzirom da je božji sluga.

A što se mačke tiče, bio je to nepredviđeni adut za novopečenog čuvara zakona u Gan Hilu. Gabrijel Lorens je životinju voleo više od sebe.

I sve je ispalo jednostavnije nego što je predviđao.

Napolju su se nebom navlačili peljatzstosivi oblaci a između njih, kao zapaljeni zmijski repovi, provlačile su se s vremena na vreme munje.

Miris bufalo trave iz prerije uvlačio se u nozdrve najavljujući prohladni večernji povetarac sa brežuljaka i Smoki Hila.

Dební Dover zakoračio je na opustelu ulicu Gan Hila, s nekom potajnom nadom da će mu se ukazati prilika da još na nekome iskali svo je neraspoloženje.

Znao je da su počeli da ga mrze.

Znao je da su se svi, osim Kola Hardena, pokajali što su dali svoj pristanak da ga pozovu.

Podrugljivo se osmehnulo u sebi.

Njegova soba u hotelu „Solomon” nalazila se u mraku. Nije bilo kao u Salini, veliko društvo, namirisane devojke, piće zvano šampanjac koje je penilo... A onda je ponestalo para i došla je Hardenova poruka da dođe.

Da se nije uputio u ovaj zabačeni grad, verovatno bi zabrljao u Salini, natovarivši sebi na vrat zakon ili zaglavivši robiju. Ovde je, međutim, mogao sebi da dozvoli ono što u većem gradu izbegava: bio je sve, bio je najjači, najsuroviji, najbrži...

Bio je Debni Dover, revolveraš koji naplaćuje svoje usluge i sprovodi svoj zakon.

Ni do čega nije prezao. Ljude je delio na dve vrste: beskorisne i one druge.

Prve je gazio ili sklanjao ako mu se nađu na putu, drugima je podilazio samo dok se nije našao na sigurnom tlu i držao ih u šahu.

U Kansas je došao iz Minesote. Menjao je gradove posle svake gužve u kome je njemu podeljena glavna uloga. A mogao je da miruje samo kad spava. Njegova priroda bila je takva: da izaziva sudbinu i nanosi bol drugima.

U tome je uživao, kao u dobrom piću.

Bila je to noć koja mu je godila. Sevale su munje, počinjao je da pirkavetar, svet se sklanjao od njegove senke.

Gan Hil je imao demonskog šerifa.

Mogao je, te noći, da se zatvori u sobu i da se napije. Dosta je bilo bistre glave. Postigao je za početak ono što je trebalo. Lišio se viskija i cigara. Lišio se i žena. Jednog je poslao na onaj svet.

Još samo taj sanduk...

Otvorio je hotelska vrata i pogledao po sali.

Nikoga nije bilo.

Samo jedna svetiljka čkiljila je u uglu. Za šankom nije bilo ni barmena.

Bacio je pogled na police sa bocama. Jednu ili dve? Koliko će mu tečnosti biti potrebno da mirno sklopri oči? Ili je najbolje da od njih ok-

rene glavu, vrati se u crkvu i istera popa napolje, da počne sa svojom misijom.

Onda je iznenada zastao.

Odnekud su se čuli glasovi. Jedan muški... i jedan ženski!

Debni Dover se priljubi uza zid kraj ulaza. Bio je pokriven senkom.

Vrata bivše kuhinje, koja su se nalazila iza šanka i služila kao soba barmenu bila su odškrinuta.

Ni sâm ne znajući zašto, šerif na vrhovima čizama pređe još nekoliko jardi koje su ga od vrata delila do šanka.

Tu je ponovo zastao.

Neka žena je govorila, nežno, kao da se obraća detetu.

— .... imaj poverenja. Ako te nešto muči, kaži slobodno.

— Znam — javio se muški glas, skoro dečaćki — ali ni sâm ne znam odakle da počnem?

— Zar je tako strašno?

— Ne... ali sam nekome dao reč.

— Onda treba da održiš tu reč.

Nastala je mala pauza.

Doverovo lice počelo je da pokazuje neočekivanu znatiželju. Ruka mu se nalazila na kundaku kolta.

— Ali više ne mogu to da nosim u sebi. Možda je bolje da i ti to znaš...

Zatim opet ćutanje.

— Znaš za ono zlato? Holbrukovo zlato...?

— Da...?

Debni Dover se ukoči.

Skoro je prestao da diše. U ušima su počeli da mu lupaju doboši, a usta sasušuju.

Muški glas je nastavio tiho, tako tiho da je šerif morao da napravi

još neki korak više kako bi se približio vratima i čuo bolje.

— Stari je poverio mesto gde je zakopao dvema osobama u Gan Hillu.

Dover je otvorenih usta slušao.

— Čula sam za to, ali...

— Ja sam jedna od tih osoba — završi muškarac svoju misao.

— Ti?!

Zanet slušanjem, Dover malo izgubi ravnotežu i lupi kundakom kolta o ivicu šanka.

U maloj prostoriji je prestao razgovor.

— Čekaj... — čuo se muški glas.

— Nekoga ima u sali!

— I ja sam čula šum...

Šerif kleče na koleno, iza šanka.

Na vratima se pojavi lice Lena Mareja!

*

* *

Treći dan u Salini Dok Holidej igra poker.

Salun „Ruža Kanzasa” pre je ličio na pušnicu nego na krčmu u kojoj ljudi provode večeri.

Mnogi su ga poznavali u tom gradu.

Pa ipak, za njih je bio stranac koji poker igra isto tako dobro kao što vlada svojim koltovima.

Bila su dvojica.

Holidej i Čarli Anastazio.

I dvadesetak besposlenih, dokonih kibicera koji ovakvoj partiji mogu da prisustvuju samo jednom u životu.

Hiljade dolara prošlo je kroz ručke obojice kockara, dok treće večeri

Čarli Anastazio nije počeo da tiho psuje na španskom.

Njegov novac nestajao je poput dima.

Anastazio je bio profesionalac u tome poslu. Zalazio je u čuvene kockarske gradove i igrao samo u velike pare. Pelješio je svoje partnere sa šarmantnim osmehom na svom južnjačkom, crnpurastom licu. Dva niza kao sneg belih zuba sada su se, međutim, sve ređe pojavljivala iza punih, lepo skrojenih usta. Nešto poduži nos i ravno potkresani brkovi odavali su na prvi pogled salonškog kockara.

Nije oskudevao ni u manirima. Umeo je kavaljerski da gubi, ali do izvesnih granica.

Holidej kao da nije mario za te granice.

Bilo mu je već dosta dima i lakog nadmudrivanja sa bogatim i pomalo nadmenim Čarlijem.

Dolari koji su pred njim slagali morali su da budu zaliveni viskijem ili obavijeni barutom. Bila je to svota za koju bi neko drugi već odavno potegao oružje u grču poslednje nade da povрати izgubljeno.

Ali, Anastazio je podnosio gubitke s osmehom koji je više bio zaleđena maska nego spontani izraz.

Četrdeset hiljada nalazilo se na stolu.

Od toga, samo tri na Čarlijevoj strani.

A on je želeo da igra u sve.

Nije više imao gotovine, ni konja da uloži, ni skupoceno oružje da ponudi.

Sve što je posedovao bio je salun. „Ruža Kanzasa”.

Čarli Anastazio bio je vlasnik krčme koja se nalazila prva na udaru poštanskim kočijama i putnicima iz voza za Kanzas Siti. Lepo uređen lokal na jedan sprat, ali sa prostranim tremom i velikim prozorima u raznobojnom staklu.

Ogroman kružni luster načičkan tucetom svetiljki okolo nalazio se pričvršćen za strop na sredini sale, iznad dva reda okruglih stolova od finog, izglaćanog drveta.

Čuveni brendi, tri vrste, točio se samo u „Ruži Kanzasu“.

Čarli Anastazio je uzalud pokušavao da ulovi Džordžijančev pogled u senci njegovog šešira. Izgledalo je da uvek gleda prema kartama ili da drema.

Novi špil, tek raspakovan, stajao je na sredini stola.

Vlasnik „Ruže Kanzasu“ je izvađio divno izrezbaren zlatan prsten ukrašen dijamantima. Kada je stavio između dva prsta i podigao uvis, ljudima je prosto zasenio oči.

Onda ga je stavio pored karata.

— Verđi dvadeset hiljada dolara — rekao je Anastazio hrapavim glasom. Cigara je dogorevala između kažiprsta i palca. Hteo je da strese pepeo, ali je napregnuto očekivao Holidejev odgovor.

Ovaj je samo okrznuo pogledom skupoceni predmet.

— Recimo... trideset?

Vlasnik saluna je u prvi mah zatrepao, iznenađen, a onda klimnuo glavom s osmejkom na licu.

— Moram priznati da ste pravi džentlmen — rekao je i presekao karte.

Onda se između njih rasprostrlo ćutanje.

Holidej je odbacio dve.

Čarli Anastazio je jedva prigušio osmeh. Odlučio se za samo jednu kartu.

— Predlažem da se pogodimo — rekao je, pre nego što je kockar podelio.

— Da čujem — uzvratio je hladno Dok.

— Sve što imate za ono što ja imam?

Holidej je pogledao po stolu, a onda iz džepa izvukao novi svežanj novčanica.

— Ovde ima dvadeset hiljada — rekao je i spustio na sto, s ostalom hrpom. Zatim je sve to gurnuo na sredinu.

Ljudi oko njih su tiho zažamorili.

Anastazio je zaokružio pogledom po svom lokalu, malo olabavio kravatu i podigao palce.

— Ulažem svoj lokal — odjednom je kazao.

Kockar ga pogleda iznenađeno.

Mora da je imao đavolski dobre karte kada se usuđivao na jedan takav potez.

Mogao je mirno da ga odbije i, eventualno, spase propasti. Jer, čovek iz Džordžije nije mnogo cenio novac, osim u izuzetnim prilikama kada je njima trebalo da započne ili završi neku igru.

A ovo je ipak bila velika igra u Salini.

Kobna za Čarlija Anastazia ako izgubi.

— U redu — rekao je iznenada kockar. — Napišite to...

Anastazio spremno izvadi komad

hartije. Neko mu dodade pero i on nažvrlja nekoliko rečenica. Zatim se potpiše.

I ne gledajući, Holidej strpa papir u džep.

— Zar nećete pročitati? — upita ga vlasnik „Ruže Kanzasa”.

— Verujem vam — bio je njegov odgovor.

— Vi ste najčudniji čovek koga sam sreo u pokeru — dobacio je Anastazio. — Ali, i ja sam ovaj salun dobio na kocki. Ne mislite da će me zaboleti ako ga izgubim. Ovaj prsten mi je vredniji...

— Uspomena?

— Majčina. Ali, nemojte mi reći da ste još i sentimentalni — nasmeja se.

I protrlja prste desne šake, kojima je trebalo da podigne svoju jednu kartu.

Kockar uze svoje dve i priključi ostalima, ne mareći za njihovu vrednost.

Čekao je.

Čarli Anastazio je bio na pragu trijumfa. To mu se jasno videlo na licu, uprkos uobičajenoj navici da se savlađuje i ne odaje.

Sada je to prenebegnuo.

— Mislim da me nećete nadmašiti — uzviknuo je.

— Videćemo — slegnuo je ramenima kockar i nanizao svoje adute, jedan pored drugog.

Anastazio položi karte.

— Kare kečeva! — rekao je, izdignuvši ramena. Više od novca radovala bi ga pobeda nad legendarnim kockarom.

Svako drugi bi, u takvim prilikama, posegao za svojim dobitkom, si-

guran da njegov partner ne može imati ništa jače od tog.

Ali, Čarli je uspeo da se savlada i pričeka.

Kod Holideja se nikad ne zna sigurno.

Pa ni ovoga puta.

— Slabi ste — rekao je mirno kockar i u tišini koja ih je omotala, te reči su zazvučale kao pucnji u Čarlijevim ušima.

Nije mogao da poveruje.

— Fleš? — prošaptao je, izdignuvši se na stolici.

Zatim je nemoćno klonuo.

Od tog časa više nije bio vlasnik. Bio je običan gost...

Osetio je da malaksava. Bol oko srca odjednom mu je oduzeo snagu u udovima i mišićima. Svi su videli kako mu je glava pala na prsa, a telo ostalo u stolici kao smlavljeno.

— Umire! — viknu neko.

Džordžijanac odgurnu zbunjene posmatrače i hitro raskopča Anastaziovljevu košulju.

— Sklonite se — oštro je naredio ljudima — treba mu malo vazduha!

Zatim je odgurnuo novac u stranu i napravio mesta da ga postave u ležećem položaju. Veštim pokretima počeo je da mu masira grudi u predelu srca.

Malo zatim, kada je Anastazio otvorio oči i počeo da dolazi sebi, Holidej oseti trzaj na rukavu svog kaputa. Neko ga je bezobzirno vukao u stranu.

Okrenuo se i ugledao — Fornija Enkrama, iz Gan Hila.

— Najzad — dahtao je vlasnik konjušnice — da vas nađem. Čuo sam u Havalonu da se u Salini da-

nima igra poker i znao sam da je o vama reč...

— Otkud znate ko sam?

— Trgovac Braun mi je rekao... Strašne stvari se dešavaju u Gan Hilu...

— Zašto to pričate meni? — prekide ga ovaj i uputi se prema šanku. Barmen iza njega već je čuo da salun pripada novom gazdi i smeškom je nameravao da zadrži svoje mesto.

— Brendi — naruči kockar.

— Viski — odmah za njim se uplete gojazni Enkram: — Morate me saslušati...

— Ne moram...

— Ali vas molim... Tiče se i Džuli i Mareja...

Holidej nabra obrve. Bilo mu je krivo što je Enkram naslutio da će ga ovim naterati da ostane.

— Šta je s njima? — upita.

Vlasnik konjušnice obrisa znoj i izručio sadržinu do vrha napunjene čašice u grlo. To ga malo povratilo i okuraži.

— Bankar Kol Harden nam je doveo novog šerifa. Znae kakvog? Sve nas je zavio u crno! Gori je skoro od one petorice zajedno... Ubio je za kockarskim stolom nedužnog čoveka, zabranio udovici da drži devojke, okačio plakate o zabrani nošenja oružja, uzima mito i za svaku reč protiv hapsi. Prava napast!

— A Marej? — nestrpljivo upita kockar.

— Nestao je! — izbaci ovaj. — Džuli je očajna, samo što ne čupa nosu! I stalno ponavlja: Naš prijatelj

Dok će da dođe i pronađe Lenal!...

— Kako može da nestane čovek?

— upitao je Džordžijanac. — Zbog čega baš on?

— Ne znam... Ali mogu vam reći da je i u to umešan taj prokleti šerif, i bankar. Oni zajedno duvaju u isti rog!

Holidej odloži svoju čašu. Više mu se nije pilo.

— Kako se zove taj vaš zakon?

— upita.

— Dover. Debni Dover! Pravi revolveraš, opasan tip, ludak!

— Nisam čuo za njega.

— Ali on za vas sigurno jeste — primeti Enkram.

— Zar sam najavljen? — s gorčinom se okrenu kockar.

Enkram odmahnu glavom.

— Ne... Samo znamo Braun i ja. I Marej, naravno. Mene je trgovac u stvari poslao da vas tražim. Samo ste vi u stanju...

— Prekinite, čoveče! — preseče ga kockar. — Zar vi u gradu baš ništa niste u stanju?

— Priznajem da nismo — promrmlja Enkram.

Holidej se okrenu prema barmenu i položi na šank nekoliko novčanica.

— Odmori se nekoliko dana i završi salun — reče. — Novi gazda će možda uskoro doći, i to ne sam.

— Kako vi kažete — odgovorio je momak.

Ne pogledavši više Enkrama, Džordžijanac izađe u noć.

Za stolom, Čarli Anastazio je već došao sebi.

Međutim, nikako mu nije bilo ja-

sno otkud prsten njegove majke ponovo kod njega?

Potražio je pogledom Holideja za odgovor, ali ovaj je već bio izašao.

*
* *

Benton Armus je održao svoju reč.

Vraćao se u Gan Hil, s osvetničkom željom i pratnjom od sedam pustahija.

Primećen je blizu grada od strane jednog derana koji je u konjušnici privremeno radio poslove koje je nekad obavljao Len Marej.

Mališan je našao Debnija Dovera u šerifovoj kancelariji, dok je slušao besomučnu viku ogladnelog i ranjenog Stipa Kendena.

Zavoji na banditovom telu bili su u dronjcima, prljavi i prepletani, a lice, zaraslo u bradu, kao da se pretvorilo samo u gladne oči. Poslednji put mu je šerif ubacio hranu pre dva dana. Otada ga je mučio pitanjima o Armusu, njegovim osobinama i manama, njegovim prijateljima, budućim namerama...

Stip Kenden je dobijao groznicu, tražio lekara, vikao, urlao, plakao, i za sve to dobijao ciničko smeškavanje novog šerifa Gan Hila.

Najzad je klonuo i zapao u apatiju.

Živnuo je tek kada je deran sa vrata povikao.

— Šerife... dolaze neki jahači!

Dover se nije mnogo uzbudio na to.

— Možda znaš i kako izgledaju?

— upitao je. motreći sjaj u Kenedenovim zenicama.

— Jedan je već bio ovde... pre vas! On jaše napred.

— Armus! — zaurao je Kenden radosno i skočio na noge.

Debni Dover se okrete prema banditu.

— Njega neću dovesti da ti pravi društvo — dobacio je. — Njemu sam odredio mesto na groblju.

A posle tih reči izide, ostavljajući iza rešetaka razdraženog Stipa Kendena.

Bez žurbe, šerif Gan Hila je iz svoje hotelske sobe doneo uvlaku za pušku, otkopčao je i lagano raspremio po stolu. Napolju su se čuli uzbuđeni povici, trčanje ljudi, bat konja, a onda se na ulazu „Solomoma” pojavio usplahiren bankar.

— Jesi li čuo? — zapitao je još s vrata. Sećanje na upad Armusovih hulja u njegovu banku još je bilo sveže. — Oni dolaze.

— Čuo sam — odgovorio je Dover.

Harden je buljio u specijalno izrađen dogled koji je Dover nameštao na pušku. Bila je to ručna izrada, ali korisna za strelca izdaleka.

— Nameravaš sâm protiv njih? — javi se bankar.

— Samo protiv jednog — suvo uzvрати Dover. — Onda neka biraju šta će: napred ili natrag.

Bankar je bio neraspoložen.

— Poslednjih dana me izbegavaš — primeti. — Da li si nešto saznao o onome?

— Ništa.

ZABAVNE ROMANE FORUMA

— Kažeš to sasvim mirno...

Revolveraš podiže svoje hladne, zmijske oči prema njemu.

— Rekao sam ti da mi ne stojiš na putu — opomenuo ga je. — Još uvek se ne poznajemo.

Harden je zaklimao glavom, kri-veći usta.

— Izgleda da hoćeš sve sâm za sebe, a? — pošao je za njim prema izlazu. — Nemoj da zaboraviš da sam ja...

— Ništa ja ne zaboravljam! — prekide ga Dover naglo se okrenuvši. Cev njegove puške zabode se bankaru u stomak. — Seti se mojih reči: ne stoj na putu. A počeo si da staješ, Kole!

Zatim izađe na svetlo popodneva. Gledali su ga.

Kao da se ceo grad slegao da posmatra predstavu, u kojoj je njihov šerif trebalo da se suprotstavi bandi Bentona Armusa.

Niko nije bio načisto na čijoj su strani. Ali, intimno su priželjkivali da se svi poubijaju među sobom.

Dover zaobiđe hotel i stražnjim, rezervnim stepeništem počeo da se penje prema krovu.

Jasno su ga videli kako stoji, onako visok i mršav, poput zabodne telegrafske bandere.

Onda je Debri Dover lagano složio svoje udove na tle i prišlonio kundak puške na obraz.

Na početku glavne ulice ugledao je grupu jahača.

Tek tada je pogledao kroz dogled. Izbor je bio vrlo jednostavan: po opisu, to je bio Armus. Proćelav, neobrijan, crne košulje i bele marame. Sitnice u odevanju koje

su ga mogle koštati života tog dana.

Dover je sačekao još malo.

Jahači su se zaustavili tek kad su pred sobom imali ulicu kao na dlanu. Bila je pusta, dopola prekrivena hladom od kuća s leve strane. Nekoliko nerasedlanih konja nalazilo se pred „Desnom potkovi-com”.

I to je bilo sve!

Benton Armus podiže ruku da izda naređenje za galop.

Tada je Dover pritisnuo svoj obarač.

Vođa gomile napasnika zaneo se pogoden u srce. Za trenutak je široko otvorio oči pune iznenađenja i očaja, a onda se strmoglavio u prašinu.

Više se nije ni pomakao.

Jahači su počeli da gestikuliraju, umirujući konje pod sobom. Dole, na zemlji, Benton Armus je završavao svoj zločinački put, ustreljen od ruke isto tako okorelog ubice.

Debni Dover odabra još jednog i opali.

Novi jauk, novi pad, i ljudima je bilo dosta.

Ostavši bez vođe i jednog od svojih, pred gradom, o kome su malo znali, počeli su da okreću konje. Izgledalo je da su došli do zaključka da im se tamo sprema klopka, i da je jedan Benton Armus dovoljan puškama koje tako daleko dobro ciljaju.

Uskoro, samo je prašina bila dokaz da su se tu zaustavili Armusovi pajtaši, skupljeni pod njegovu zastavu lepim obećanjima. Mrtvom mu više nisu verovali.

Dover se uspravio na krovu „Solomona” i iscerio se.

A odmah potom mu se osmeh zalio na licu.

S druge strane grada ujahao je usamljen čovek na divnom, šarenom ždrepcu.

*
* *

— U ime zakona...

Bilo je smešno čuti te reči iz usta Debnijsa Dovera.

A izrečene su upravo na mestu gde je, od strane njegovog zakona, pao Lindon Mekdonald pre neko vreme, za kockarskim stolom.

Popodnevno sunce iskosa se usunjavalo u prostoriju „Solomona”. Samo nekih pola sata delilo ga je od gladnih brda, spremnih da ga progutaju i zamene ga za suton.

Stajao je oslonjen o šank, okrenut ulazu.

Udovica Manfred bila je na stepeništu. Za stolovima, malo podalje, nalazili su se Majk Loford, Dženiboj Braun, berberin Amblok, Ešli Kamëron, polupijani telegrafista Šon Harper i još nekoliko lica koje nije pamtio.

Nije mu bilo jasno kad su se pre okupili.

Kao da je u grad došla svetlost oko koje se skupljaju leptirice.

Stranac u hotelu odskakao je od svih svojim izgledom i svojim licem.

Bilo je hladno, odbojno, skamenjeno. Ledenoplave oči mirno su dočekale rasklimatanu šerifovu pri-

liku, čija je senka padala preko poda do samih strančevih čizama.

Čudan osećaj nesigurnosti uselio se u Doverovo srce, prvi put posle toliko godina. Osetio je neprijateljske poglede na sebi, a od stranca u tamnom odelu kao da je udarao ledeni kanadski vetar.

Pogled mu je pao na koltove: dva „linkolna” sa dršakama ukrašenim šlonovačom. Skupoceno, dobro oružje za pravog čoveka. A sudeći po vlasniku, pristajale su mu kao pravi broj čizme uz nogu.

— U ime zakona... uhapšeni ste!
— dobacio je Debni Dover sa vrata.

— Zašto? — odazvao se Dok Holidej, nemarno iskrenuvši glavu na jednu stranu. Izgledalo je da slabo čuje, ili se to Doveru samo učinilo?

— Nošenje oružja je zabranjeno u Gan Hilu — obavesti ga novi šerif.

— Nisam to pročitao — uzvratilo kockar.

Dover počeo lagano da se približava.

U svakoj drugoj prilici umeo bi da se na jednostavan način ophodi sa protivnicima.

Ali, elegantni stranac bio je neka posebna vrsta.

Bio je to splet najtvrdih živaca i čelika.

Kao da je odjednom udario u nevidljivi zid i zastao ošamućen.

— Piše krupnim slovima — rekao je Dover s ironijom.

— Ja kažem da ne piše — odgovori ovaj.

Dover pogleda prema udovici, ali

naide na prezir. Ostali su odjednom okrenuli glave prema svojim čašama. Tišina u hotelu nije slutila na dobro.

— Ako ne piše, ja to sad propisujem — rekao je Dover i spustio ruke prema opasaču.

Majk Loford se odšulja dalje prema zidu, za svaki slučaj.

— Svi napolje! — povišio je Dover glas, okrenuvši se prema ostalima. Obračun sa strancem sada je bio njegova lična stvar, bez svedoka.

Ljudi su preletali očima od njega do stranca, i obratno. Doverov autoritet odjednom je nestao. Morao je da ih podseti na sebe, a to je umeo samo putem oružja.

Nameravao je da iznad njihovih glava ispali nekoliko hitaca i dohvatio se kolta.

Ali čekalo ga je silno iznenađenje.

Stranac kraj šanka već je oba svoja držao uperena u njega.

Bila je to očaravajuća brzina!

Debni Dover je raširio prste i kolt skliznu natrag.

— Ne potežite tako na zakon, mister — obratio mu se suvim, pretećim glasom.

— Mali nesporazum — skoro ljubazno mu odgovori kockar, obrnu revolvere oko kažiprstiju i veličanstvenom brzinom ih vrati za opasač. Pri tome su mr. se samo krajevi dugog kaputa lako zanjihali.

— Rekao sam da se čistite! — ponovo je naredio Dover.

— Ostajemo sa Holidejem — javi se Dženiboj Braun snažnim glasom.

To je, valjda, i upališ.

Ime legendarnog kockara urezalo se u Doverov mozak kao oštro sečivo. Uspeo je da se savlada i ne oda. Ali je pod grlom osetio da mu otkucava srce.

Dok Holidej!

Usred grada, kao među svojima! Očigledno da su ga poznavali, da su se sretali s njim, da ga ne mrze...

Protiv kockara Dover nije imao nameru da iskušava sudbinu.

Više nego na sebe mislio je na Holbrukovo zlato koje mu se nalazilo da dohvatu.

Nekoliko časaka su se gledali.

Svi u hotelu su znali da je Dover potučen.

— Kad se vratim — kazao je polako, ali ne baš ubedljivo — ne želim da vas zateknem u gradu.

— Kad se vratite — ponovio je kockar. Zvučalo je kao „ako se vratite“.

Nabeđeni šerif Gan Hila se okrenuo i dugim koracima napustio „Solomon“.

Odozgo, sa stepeništa, oduševljena Alisa Manfred je zapljeskala svojim kratkim ali oblim rukama. Nedostajalo je samo jedno gromoglasno „bravo!“ i cirkus oko čoveka iz Džordžije mogao je da nastavi svoj program...

— Isprašen je! — likovao je trgovac Braun. — Osećam se tako... tako...

— Lako? — dopuni ga Amblok. — Jeste li videli kako se pokupio podvijena repa? Ono s imenom bilo je odlično, stari moj Dženiboj! Kad si pomenuo Holideja, noge su mu se odsekle!

— I meni, bi, da sam na njegovom mestu — smeškao se Ešli Kameron. — Ali, za sirotog Lindona...

Začutili su za trenutak, kao da odaju poštu ubijenom sugrađaninu.

— Negde je opasno požurio — primeti Loford.

— Mislite da je pobegao? — pitao je ostale, a i samog sebe Dankan Amblok.

Braun zavrte glavom.

— Ne verujem — reče. — Nije on tako mekan kao što hoće sada da se prikaže. Podlac je to!

— Momci — javila se udovica Manfred spuštajući svoje pozamašno telo niz stepenice — ja častim jednu turu.

— To može — prenu se telegrafista Harper, koji je dotle bučio u praznu čašu.

— I brendi za Holideja! — doviknu Braun.

— Tako je! Ali... gde je?

— Kako gde je? Sad je tu bio!...

Napolju se začuo topot konja.

— Otišao je! — razočarano će Loford. — A bio sam raspoložen da malo popričam s njim.

— Verovatno je zato i otišao — ne izdrža Braun.

Svi se nasmejaše.

Mali deo Gan Hila počeo je da diše slobodnije.

*
* *

Debni Dover je divlje mamuzao svog konja na zapad.

Osvrtao se, ispunjen neobičnom siutnjom da ga neko prati.

Međutim, ma koliko gledao iza sebe, zastajkivao i osluškivao, tišine predvečerja bila je odgovor na njegove predosećaje.

Onda je nastavio da jaše.

Bleda svetla grada uskoro su iščezla u noći.

Zaustavio se nadomak stare, naherene kolibice, koju je prekrivala mahovina. Pola krova odnele su oluje i zub vremena. Korov oko trošnih, sasušenih zidova dosezao je do malih prozora bez stakla.

Dover razgrnu paučinu s ulaza i nogom otvori vrata.

Kao odjek na škripu zardalih šarki odazvao se šerifov konj.

Bleda svetlost dana koji se mešao sa sutonom preplavila je tesnu, memljivu prostoriju.

Na sredini se nalazi samo jedan sto.

U uglu gomila slame prekrivena nekim smrdljivim, olinjalim prekrivačem.

Debni Dover se približi slami, dohvati jedan kraj čebeta i naglo ga zadiže.

Ispod njega se ukaza čovek

Bio je vezanih ruku i nogu, s prijavom krpom preko ustiju, pri kraju snaga. Jedva je disao, a kolutao je očima čim je osetio više vazduha i svetlosti oko sebe.

Doverovo lice nije obećavalo ništa dobro.

— Više nema odlaganja, momče — obratio mu se besno. — Progovorićeš ovog puta, obećavam ti!

Uhvatio ga je za okovratnik i povukao uvis.

Ali, nije bilo jednostavno uspraviti čoveka koji je dugo vremena proveo na zemlji, utrnutih udova i lica.

Bila je to mršava, koščata prilika duge zapuštene kose, u pantalonama koje su probijala gola kolebna. Na nogama nije imao ništa, bio je, dakle, bos, jer je jedine čizme čuvao za praznične dane.

Takav je i uhvaćen i odvučen u pustaru pored Gan Hila.

Neki su govorili: Len Marej ne može da bude vezan za ženu i decu, zato je pobegao.

Drugi su tvrdili da je, verovatno, ukrao nešto para od udovice Manfred i zbrisao, a da ova to neće da prizna, jer iznos nije veliki.

Oni najmalobrojniji posumnjali su da bi Len Marej mogao da ode svojom voljom. Znali su šta oseća prema Džuli, a znali su i da je dete na putu.

— Ne možeš da govoriš — dosetio se Dover, strgao mu krpnu s usta i odvezao noge. — Zar ti nije dosadilo dva dana čamovanja?

Mladić nije odgovorio.

Lice su mu prekrivale rane i modrice. Bio je izubijan, krv na uglovima usta već je počela da sasušuje.

Uputio se prema prozorčetu, odakle se video veliki komad bledog, zvezdanog neba.

— Misliš na ženu? — dotakao ga je Dover ovim rečima kao žeravicom po koži.

Len Marej uzdrhta. Zar bi i mogao nešto da odgovori?

— Priznaj, ako misliš da je uopšte vidiš — nastavio je polako. —

Zašto da izgubiš život zbog nekog ludog starca, zbog zlata koje ti nikad neće ni pripasti... A ja ću ti dati deo!

Marej je ćutao.

Čak i da je imao nameru da mu oda tajnu skrivenog Holbrukovog zlata, sada mu to više nikada ne bi rekao. Iz prkosu.

Debni Dover stade kraj drugog prozora.

— Žuri mi se — rekao je. — Znam da si izdržljiv, ali ja mogu da nađem načina da ti razvežem jezik.

Kako nije dobio odgovor, on mu priđe i jednim preciznim udarcem ga posla na pod. Zatim ga uhvati za noge i odvuče na isto mesto odakle ga je pridigao.

Pošto mu je ponovo vezao noge, otrešao je dlanove i iscerio se u mraku.

— Ako ne progovoriš — kazao je — više nećeš videti ženu! Niti će ti dete ikada ugledati svet...

Marejeve oči se raširiše od užasa.

Nebesa!

Zar je ovo čovek? Zar će nedužna žena da ispašta zbog njegove odanosti reći zadatoj jednom starom čoveku pred smrt? Prokleti ubica, služio se najprljavijim sredstvima da dođe do cilja. Prvo ga je premlatio, polomio mu rebra, a sada je okrenuo drugi, opasniji list.

— Izgleda da se kolebaš — podsmevao mu se Dover. — Pričekaću još samo minut. Samo minut!

I iziđe pred vrata.

Neko vreme se zabavljao okreću-

či obod svog šešira u ruci. Bio je uveren da će Marej progovoriti. Išao je na tu kartu kao i kod oca Lorensa. Tamo je zapretio voljenom mačkom, ovde voljenom ženom.

Obojica su bili dovoljno glupi da nasednu na to.

Ali, Gabrijel Lorens je imao više sreće. Nije morao da pođe u traganje za Holbrukovom tajnom. Na nju je Debni Dover naleteo slučajno u hotelu „Solomon“, kada su Džuli i Len Marej o tome razgovarali.

Bio je na samom cilju.

Bankaru Kolu Hardenu neće ostati ni mrvica. Šta više, ako ne bude držao jezik za zubima, dobiće ono što odavno zaslužuje. Metak u srce!

Okrenuo se prema mračnoj prostoriji, ali ga nešto zadrža da bolje osmotri šibljak.

Pakao!

Tamo se neko nalazio!

U stvari, neko se skoro bešumno kretao prema njemu.

Doverova šaka pade na dršku kolta.

Onda pretrnu, prepoznavši došljaka. Crni šešir, crno odelo, kao sneg bela košulja i koltovi čiji se kundaci belasaju pod kaputom...

Izbio je pred njega pre nego što je uspeo da donese bilo kakvu odluku za akciju.

Unutra, Len Marej se nalazio na podu, iscrpljen i isprebijan, ali bez krpe na ustima. Nadao se da neće imati snage da ga izda pozivom za pomoć.

Dok Holidej se zaustavi na svega nekoliko jaradi od šerifa Gan Hila.

— Čudno mesto za noćni boravak, šerife? — dobacio je kockar ledenim glasom.

— Čudan način da me to baš ovde pitate, mister... mister Holideje? — rugao se Dover, misleći da će time uspeti da prekrije talas hladnoće koja mu se pela uz kičmu.

— Možda imate kafe?

— Ne — odbi Dover, nestrpljivo. Iza njega, čuli su se šumovi. Len Marej je nogama i rukama grebao po podu, u želji da se dokopa vratiju.

— Pratili ste me? — upita Dover.

— Maločas sam u hotelu zaboravio da vas nešto pitam.

— Ako je u vezi zabrane nošenja oružja...

Holidej ga mirno prekide.

— Ne. U vezi Lena Mareja. Nestao je pod čudnim okolnostima iz grada...

Dover iza sebe začu još jače šumove. Morao je da ih utiša svojim glasom.

— Šta se to mene tiče? — upitao je.

— Zato što je to vaš posao.

— Nije moje da jurim skitnice i budale. I kakve veze vi imate sa ljudima u Gan Hilu, Holideje?

— Govorili smo o Mareju...

— Idite do đavola! — prasnu Dover.

— S njim drugujem odavno — uzvрати kockar. — Sami ste u toj kolibi, šerife?

Neočekivano, Debni Dover izvu-

će svoj kolt i trijumfalno ga uperi u Džordžijanca.

— Pretekao sam vas! — zarežao je, raskrečivši noge tako da je mogao mirno da nanišani. — Nije trebalo da se udaljujete od hotela... prokleti kockaru! Sad možeš da se pridružiš đavolima u paklu.

— Ne bih to uradio da sam na tvom mestu — kao hladnim sečivom zaustavi mu dah Džordžijanac.

— Ne dajem ni centa na tvoje priče!

Dover povuče obarač.

Holidej jednostavno izgubi tle pod nogama i izbaci svoje vitko telo u stranu.

Njegov pad propratila je grmljavina šerifovog kolta i kockarevih „linkolna“.

Duge šerifove noge bile su razumnije od glave: čim su iz kolta ispaljeni prvi hici, nabeđeni čuvar zakona Gan Hila glavačke je uleteo u kolibu. Iza njega, rasipajući iverje od ragastova, vrelo olovo čoveka iz Džordžije opasno blizu ispratilo je Doverov beg u mrak.

Kockar se mačjim skokom ponovo nađe na nogama i krenu za šerifom.

Ono što je i mislio, desilo se.

Debni Dover je uspeo da svoje mršavo, dugo telo nekako sklopi i provuče se kroz jedan od prozorčića na drugoj strani.

Kada se Džordžijančeva silueta ocrtala na ulazu poput nekog fantoma, lukavi revolveraš je već bio u sedlu. Nekoliko časaka nalazio se na nišanu niklovane cevi desnog Holidejevog kolta, no strelac iz ko-

libe nije poslao svoj smrtonosni hitac prema jahaču.

Bio je mrak, bio je nepoverljiv prema sopstvenom oku: mogao ga je ubiti umesto raniti.

Iz ugla je do njega doprlo stezanje.

Kockar kresnu šibicu.

Pri slabačnoj svetlosti prepoznao je Marejevo blede, umazano i pomodrelo lice.

Skinuo mu je krpu s usta i nastavio da odvezuje ruke i noge.

— Džuli? — bilo je prvo što je uspeo da istisne iz sebe.

— Dobro je — odgovorio je Holidej. — Ona misli da ću te ja sigurno naći...

Marej pokuša da se nasmeje, ali to mu je pričinjavalo bol.

— Dobro je... mislila — rekao je, slog po slog.

— Tukao te?

— Ništa mu... nisam... rekao — promucao je mladić.

— Verovao sam u to.

— Kako ste znali... z aovo mesto?...

Kockar mu pomože da se pridigne. Njegovu levu ruku stavi preko svog ramena.

— Nije bilo teško — odgovorio je nešto kasnije. — On je jurio, a ja sam ga samo pratio.

— Vi ste pravi... prijatelj, Dok...

— Nisam ja nikome prijatelj! — odgovori kockar hladnim tonom.

Ždrebac je disciplinovano čekao na mestu gde ga je kockar ostavio. Lakoćom kojom je nosio svog gospodara, sada je nosio jednog više. Jer, Mareja što se tiče, on je

jedva brojao šezdesetak i nešto kilala...

— Ako nas... šerif sačeka? — pitao je mladić isprekidanim glasom.

— To bih i voleo — uzvratil Ho- lidej glasom od koga Mareja podi- doše žmarci.

Preostali deo puta jahali su ču- tke.

U opusteli Gan Hil ujahali su po- sle četvrt časa.

Umesto prema hotelu ili nekom salunu, kockar je svog Miga upra- vio prema maloj kućici na kraju gra- da. Pripadala je nekada Grafu Ten- deru, koji ju je ostavio u nasled- stvo udovici. Žena se odselila na ist- tok, a kućicu poverila advokatu Kingu Belu da je proda.

Sada su u nju ulazili i kockar i Marej.

Mladiću ništa više nije bilo jas- no. Oklevao je na pragu, sa hiljadu pitanja na ustima.

I pre nego što je makar jedno stigao da uputi, vrata su se otvo- rila i na njima se pojavila Džuli.

Bez povika, bez velikih izliva iz- nenadenja ili nežnosti, bivša su- dopera samo je raširila ruke i pri- mila u svoj zagrljaj umorno telo Lena Mareja.

— Džuli... — procedio je on ka- da je malo došao do daha — gde si se ovo smestila...?

— Uđi u svoj, dom, Lene Mare- j... — zapretila mu je prstom.

— Svoj... dom? — zabezeknuo se ovaj, zaboravljajući na bolove u kostima i na licu. — Šta to zna- či?

— Ja sam se bunila — slegla je

ona ramenima, propuštajući ga da uđe u svetlu, nameštenu kuhinju, ali on mi je odmah zapuštao usta.

— Ali, ko „on“, do đavola?

— Pa naš prijatelj Dok!

Marej se okrete, ali kockara vi- še nije bilo na pragu.

— Džuli, selimo se odavde! — rekao je odlučno.

— Nikada! — odgovorila je ona žarom koji nije poznavao.

— Ali, ne želim da mi se pok- lanja! — počeo je da je ubeđuje. — Shvataš li? Hoću da zaradim!

— Kada? — upitala ga je. — Kad se rodi beba, i kad budem prala povoje po glavnoj ulici? Ili iza tvog šanka u „Solomonu“?

— Ali...

— Uđi da ti malo operem to li- ce, ne liči ni na šta! Zar se tako dolazi dragoj ženici u kuću? Gde si bio?

Marej se namršti.

— Ne okoliši — otresao se od nje. — U redu, prijatelj je, ali ne- dostojno je primati od...

— Zašto? Poveo si ga na venča- nje, jedini je on pristao, iako ga ni- kad u životu nismo videli? Učinio je toliko za mene, za tebe? Šta ho- ćeš? Da napiše priznanicu? Zar ni- šta ne shvataš?

— Ne — priznao je mladić.

— Ako uspeš da još malo budeš s njim, možda će ti sinuti. U među- vremenu, dođi da te pogledam.

— Kuda je nestao?

— Ne znam. On je takav. Ti ga ne možeš izmeniti... a zabranjujem ti da ga uvrediš!

Len Marej se predao.

Nije čestito ni spustio svoje telo

na postelju, kada su se na tremu začuli novi koraci.

Šerif?

On potraži po kuhinji neki predmet kojim bi mogao da mu smrskava glavu, ali ne nađe ništa prikladno. U tom se spolja začuo glas.

— Leni? Tu si?

Poznali su Dženiboja Brauna. Džuli otvori vrata.

Trgovac prvo odmeri Mareja, ali se uzdrža od pitanja. Kao da je odjednom počeo da okleva da otkrije razlog svoje iznenadne posete.

— Holidej — rekao je, stisnutih usta.

Džuli se uhvati za srce.

— Šta se desilo?

— Ništa — odmahnu Braun viđeci da se žena uplašila. Uspeo je i da se osmehne. — Samo sam hteo da vam kažem... Debni Dover je u „Solomonu”. Izgleda da ga čeka.

— Čeka? Kako to mislite?

— Pa, poredao je karte po stolu, zauzeo stolicu odakle ima pogled na ulaz i tako je jezivo natušen da ga svi obilaze ili se vraćaju još s vrata.

Džuli pokretom ruke preseče Mareja da nešto progovori.

— To je prilika — pogledala je pravo trgovcu u oči — da se ovaj grad oduži Holideju.

Braun podiže obrve.

— Ne razumem?

— On je više puta vadio kestenje za vas. Sad izvucite vi puške i koltove iz sanduka i poredajte se ispred ubice koga nazivate šerifom. I presudite mu!

Braunu je bilo neprijatno, ali nije

SVAKE SUBOTE VAJAT ERP

★
AVANTURE
LEGENDARNOG
ŠERIFA
VAJAT ERPA
★

mogao da se ne divi Džulinim rečima.

— Džuli — kazao je posle kraćeg ćutanja — nikada ranije ne bih slutio koliko imaš mozga u glavi! Zaista.

— Tada su me pokrivali dronjci — rekla je ona. — Sad izgledam drukčije, zar ne?

Trgovac se povuče prema vratima.

— U svakom slučaju želim vam sve najbolje — kazao je i izišao.

— Ni ja se toga nisam dosetio — promrmljao je Marej i zagrlio ženu. — A sad, što se tiče onog sanduka...

— Pssst! — zaustavi ga ona, stavivši mu dlan na usta. — Da i ja tebi nešto kažem, Leni. Znam ko je druga osoba kojoj je stari Holbruk poverio tajnu...

— Zaista? — iznenadi se mlađić. — Ko je to?

— Ja!

Marej je ošamućen zurio u Džuli. To mu još nije ulazilo u glavu, nikako. Najzad je bio siguran da je posredi neka ženska vragolija.

— Bez šale, Džuli...

— Bez šale.

Sad je već počeo da veruje. I da ga spopada smeh.

— Nas dvoje... — smejaio se, sve jače — nas dvoje smo... znali za tajnu?... Nas dvoje?! Ha-ha-ha-ha-ha!...

— Prestani! — povikala je.

— Ali, Džuli — nije uspevalo mladiću da se zaustavi — ceo grad se mesecima pitao, mi se zabavljali, dete raslo u stomaku — i tek sa

da za to znamo! Pa to je... da puknem!

— Zašto baš mi? — pitala je ona. — Jeste da sam ga prala i čistila poslednjih dana...

— A ja donosio hranu i pričao mu o događajima u gradu...

— Zar je to razlog da nam poveri?

Marej sleže ramenima.

— Više ništa ne znam...

Džuli mu nežno obrisala lice.

— Nije ništa izvuкао od tebe, prokletnik? — upita. — Trpeo si?

— Mislio sam na tebe — priznade on iskreno. — Ali mi nije jasno zbog čega se Dok Holidej vratio u Gan Hil?

— Ne znam — slagala je ona. — Možda je nešto načuo?

*
* *

Veče.

Svetla u „Solomonu“ kao da nikada nisu tako blještala.

Čovek iz Džordžije lagano korača prema svojoj sudbini.

A njegova sudbina bili su poker, koltovi i barutni dim na palim protivnicima...

Već je bio obavešten da ga Debni Dover čeka.

Sedeo je sam u prostoriji, okrenut prema ulazu. Lice mu je bilo avetinjski blede pod sjajem svetiljki.

Ulazna vrata, prozori, ceo sprat hotela i stolovi u najudaljenijim uglovima bili su krcati posmatračima. Dok Holidej protiv Debni

Dovera, kockar protiv revolveraša, džentimen protiv ubice.

Šerif je prosto osećao dah tih ljudi. Znao je da ga ne podnose, da bi ga mnogi najradije mrtvog ispljuvali... Ali još nisu smeli. Čekali su da neko drugi, opet, dođe i sredi tu stvar za njih.

Njemu je, uostalom, bilo pomalo i svejedno.

Holbrukov sanduk zlata sad je bio udaljeniji nego ikad. Jer, na putu do njega stajao je Džordžijanac. Sve dok se on bude nalazio između njega i Lena Mareja, stotine hiljada dolara pripašće ocu Lorensu i njegovoj crkvi!

Bio je to zalogaj koga se nije mogao lako odreći.

Šansa života!

Misli mu prekidoše nepovezane reči gostiju na spratu. On se okrete i razgovor istog časa zamre.

Debni Dover izvuče svoj kolt i uperi prema njima.

— Napolje — rekao je tiho, ali razgovetno.

Neki poustajaše, ali oklevajući.

On zape oroz.

To je već bilo dovoljno.

Ljudi zaglaviše niz stepenište kao da je u hotelu izbio požar. Nekolicina pade po stepeništu, a ostali predoše preko njih u bezobzirnom trku.

Posle toga je Debni Dover zaista ostao sam u hotelu.

Tek tada je vratio oružje za opasač.

Sve to vreme lice mu se nije izmenilo ni za dlaku: ostalo je skamenjeno, samrtnički mršavo i bezizražajno.

Njegove duge noge bile su ispod stola zauzele i drugu polovinu poda. Desna je bila ispruženija od leve, pošto mu je futrola oružja morala da bude na dohvatu.

Zatim je i napolju, ispred ulaza, zamro žagor.

Ljudi su polako pravili prolaz kockaru odevenom u tamno odelo i kao sneg belu košulju.

Išao je raskopčan, zabacivši peševu dugog kaputa iza drški svojih „linkolna“.

Trgovac Dženiboj Braun nalazio uz sam ulaz. Sa njim su bili Loford, Kameron i King Bel, advokat. Ispod kaputa, kockar je učio odmah, nalazile su se cevi pušaka.

— Pošli ste u lov, gospodo? — upitao ih je nehajno.

Braun se iskašlja.

— Ovo je naš posao — rekao je u ime svih. — Mi ćemo se pobrinuti za njega.

I pokazao prema prostoriji u kojoj se nalazio Debni Dover.

Holidejevo lice nalazilo se u seneci pa trgovac nije mogao da opazi ironičan bljesak u njegovim plavim zenicama.

— Kako to zamišljate? — upitao je.

— Upašćemo nas četvorica — objašnjavao je Braun — s uperenim puškama i narediti mu da preda oružje... A onda...

— Onda?

— Reći ćemo mu da napusti grad!

— Zaista? Neće biti suđenja za ubistvo u hotelu?

Braun podiže obrve, izmenivši pogled sa svojim ljudima.

— Nemamo sudiju... Neka ga đavo nosi! Ali, mislimo da je ovo sad trenutak da pokažemo da Gan Hil nije tako bespomoćan!

— Baš tako — složi se Loford.

Holidej klimnu glavom, vadeći cigaretu.

— U redu — reče. — Ja ću sačekati da sve to vidim. Samo — dođao je potom — on će ubiti bar trojicu iz prve. Četvrti još ima šanse da pobegne. Ko ulazi poslednji?

— Vi... Šalite se? — promuća Ešli Kameron.

— Izgleda ne — primeti Loford. — Možda bi nam se mister Holidej pridružio?

— Ja nisam građanin ovog grada — odgovorio je kockar.

— Ima nas malo, zaista — klimnuo je glavom Dženiboj Braun. — Možda još neko želi da oružjem izbacimo ubicu-šerifa sa naše ulice?

Niko mu se ne odazva.

Lica okupljenih ljudi bila su u senci i nije se videlo crvene li ili blede. Ali se jasno čulo, po škriputanju čizama, da se razilaze uz hiljadu izgovora.

Uostalom, oni nisu došli na bitku, već na predstavu.

Dženiboj Braun ne izdrža, a da glasno ne otpljune.

— U redu je, gospodo — javi se Džordžijanac — pustite me da odigram svoj poslednji poker u Gan Hilu.

Napravili su mu mesta.

Vrata se nisu čestito ni vratila natrag, jer su ih zadržala tela zamenelih građana. Da li će šerif pucati? Ko će biti brži? Na koga se nadati?

Ništa se od svega toga nije desilo.

Doverova ruka samo se ispružila prema stolici preko puta.

Holidej sede, sa nezapaljenom cigarom u zubima.

— Vi i ja? — upita Dover, uslužno.

Kockar dohvati špil. Dobro je stegao, karte, a onda naglo ispuštio. Napravile su dugu, uzanu harmoniku između njegovih prstiju i munjevito se vratile u isti položaj, u špil.

— Presecite.

Prvih pet karata palo je na sto.

Debni Dover izbroja dvadeset hiljada dolara, dve trećine koje je izvukao od Kola Hardena na ime kockarskog duga u Kanzas Sitiju.

Holidej pridruži i svojih dvadeset.

— Jednu — poruči Dover.

— Meni je dosta — odgovori kockar i podeli kartu šerifu.

Zatim kresnu šibicu i zapali svoju mirišljivu „virdžiniju”.

Debni Dover nije mogao da poveruje da Holidej ima odjednom dobrih pet karata.

— Blefirate? — suvo mu se obrati on.

— To je moje pravo.

Dover izvadi još deset hiljada. Poslednji dolari koji su mu se našli pri ruci. Sitnica u poređenju sa Halbrukovim zlatom! — To mi je poslednje...

— Shvatam — nemarno se odazva Dok. — Platiol!

— Nemojte mi reći da imate četiri asa — obrati mu se, položivši na sto četiri kralja. Lice mu je

bilo napregnuto, kao u grabljivice koja se sprema na let.

— Nema četiri asa — slegnuo je Džordžijanac ramenima. Doverovo liče se ozari. — Ali... imam fleš! Po drugi put poslednjih dana...

— To nije fleš — muklo je rekao Debni Dover — to se zove sreća! Razumete šta hoću da kažem?

I istrže svoj kolt.

Pucnji su ispunili praznu dvoranu hotela „Solomon”.

Oni koji su imali živce da ostanu na svojim mestima kraj ulaza i prozora, pričali su kasnije da su naranđasti plamenovi iz Doverovog i Holidejevog oružja ličili na vatrene mačeve koji se ukrštaju u smrtonosnom musketirskom obračunu.

Onda su, isto kako su počeli neumoljivo brzo, tako i zamukli.

Barutni dim lebdeo je iznad koc-karevog šešira i avetinjskog lica Debnija Dovera.

Gledali su se nekoliko dugih sekundi.

Zatim je šerif Gan Hila pao licem o sto.

Bio je mrtav!

Ljudi provališe u hotel...

*
* *

Len Marej je držao glavu u šakama. Džuli je sve vreme prestojala na vratima, zabranjujući mu da iziđe.

Kad su se te večeri gradom razlegli prigušeni pucnji. Marej je ponovo skočio.

— Do đavola — povikao je —

moram napolje! Možda mu je potrebna pomoć...

— Ne — istim tonom mu je uzvratila Džuli. — Potreban si meni, detetu... On je Holidej. Dok Holidej, čuješ li?

— Čujem — proderao se i Marej. — Kakve to veze ima?

— Rekao je da ostaneš ovde, po svaku cenu. Da ostaneš sa mnom... Sa mnom!

Marej se ponovo vrati prema postelji.

— Misliš da sam balavac? — rekao je mirnim, ali ojađenim glasom. — Da ne umem da brinem o sebi?

— Znaš da nije tako, mili...

— Znam da je tako! — viknuo je. — Ali, možda si u pravu! Znaš li šta često sanjam? One vile Fornija Enkrama! Onako zabodene u leđa onog zlikovca... I sve mi se čini da mrtvac ustaje, kreće se prema meni i smeje se, sa vilama u ledima...

— Ne budali — pomilovala ga je po glavi. — Sad je važno da zajednički sačuvamo Holbrukovu tajnu. Možemo li?

— I znaš šta još mislim? Nikad se ne možemo odužiti Doku.

— On to i ne traži...

— I znaš šta još mislim? — nastavio je nervozno. — Da odem iz ovog prokletog grada, makar korak bliže istoku. Samo da odemo!

Na vratima se začu kucanje.

Dženiboj Braun uđe praćen advokatom Kingom Belom. Obojica su nosili puške.

— Vi ste... pucali?

Braun odmahnu rukom.

— Ne... Samo smo se šepurili pred hotelom.

— Dok? — priđe im Džuli.

— Igrali su poker, on i Dover. Holidej ga je nadigrao i šerif je potegao revolver. Izmenjali su vatru... i tako...

— Kako tako? — namršti se Marej. — Šta je sa Dokom?

— Šta bi bilo? — začudi se Braun. — Odjahao je. Dover je pao mrtav, naravno...

— Odjahao? — u jedan glas povikaše Džuli i Marej.

King Bel klimnu glavom i pruži im neki papir.

— Pozdravio vas je... i ostavio vam ovo.

— Šta je to?

Len Marej razvi papir i poče da sriče slova.

— Postali ste vlasnici „Ruže Kan zasa” u Salini — objasnio im je advokat. — Znam taj salun, na odličnom je mestu i vrlo je lepo uređen.

— Ali... ali kako... — mucala je Džuli, osećajući da će je suze nadvladati. — Ne razumem...

King Bel ni sam nije mnogo shvatio.

— Ako sam razumeo, taj salun je dobio na kocki. Kao advokat, znam da je sve uredno potpisano i preneto na vaše ime. Pa, srećan vam put i... sve najbolje!

— I ja tako mislim — složi se Braun i iziđe za advokatom.

Len Marej se skljacka na postelju, sasvim ošamućen.

Izgledao je bled, oduzet, šokiran.

Džuli se prva pribrala i dotakla mu rame.

— Leni?

On se i ne pomače.

— Leni? Osvesti se, naš prijatelj Dok nam je ovo...

Tada se mladić pokrenu.

Skočio je kao uboden i zavitlao rukama po vazduhu, obarajući vazus sa cvećem, gazeći jastuke i urlajući.

— Huraaaa! Idemo! Idemo za Salinuuuu!...

I nastavio je da igra poput Indijanaca na plesu oko stuba za mučenje. Džuli odahnu i zauze mesto u uglu.

Bilo je to previše i za nju.

Nesvesno je stavila dlan na stomak.

Ako bude muškarčić, zaklela se, svaće ga Dok. Dok Leni Marej...

*
* *

Usamljeni kockar besciljno je jahao kroz noć. Pustio je da ga Mig nosi u sedlu zamišljenog, s upaljenom cigaretom na kraju ustiju, šesira namaknutog na čelo.

Ništa sobom nije doneo u Gan Hil, ništa vredno nije ni poneo.

Baš ništa!

Vrlo važno... to dvoje, Marej, Džuli... Sve te gluposti od kojih je bežao. Dao im je novac, kupio kućicu, lokal, ali šta se to njega tiče?

— Zašto bi na to mislio?

Ko su oni?

Samo uspomene. A i njih će pustinjski vetar razvejati za kopitama njegovog ždrepcu.

Zaustavio se na brežuljku i okrenuo.

Do vruga, koji su njihovi prozori što svetle?

Oni tamo?

Ili tamo?

Odbacio je opušk daleko od sebe. Još u vazduhu, žar se rasuo u desetine varnica i iščezao pre nego što je dotakao tle.

Zatim obode konja.

Samo su ga zvezde pratile i nadnosile nad njim.

Crni šešir i kaput stopili su sa tamom, neko vreme belasale su se sapi verne životinje, a onda je sve nestalo.

Da bi se u nekom drugom kraju, u cik zore, pojavio na ulazu u novi grad. Tamo su ga čekali, olovo i poker.

I usamljenost koja legende prati na njihovom putu.

K R A J

LJUBAVNI VIKEND ROMAN

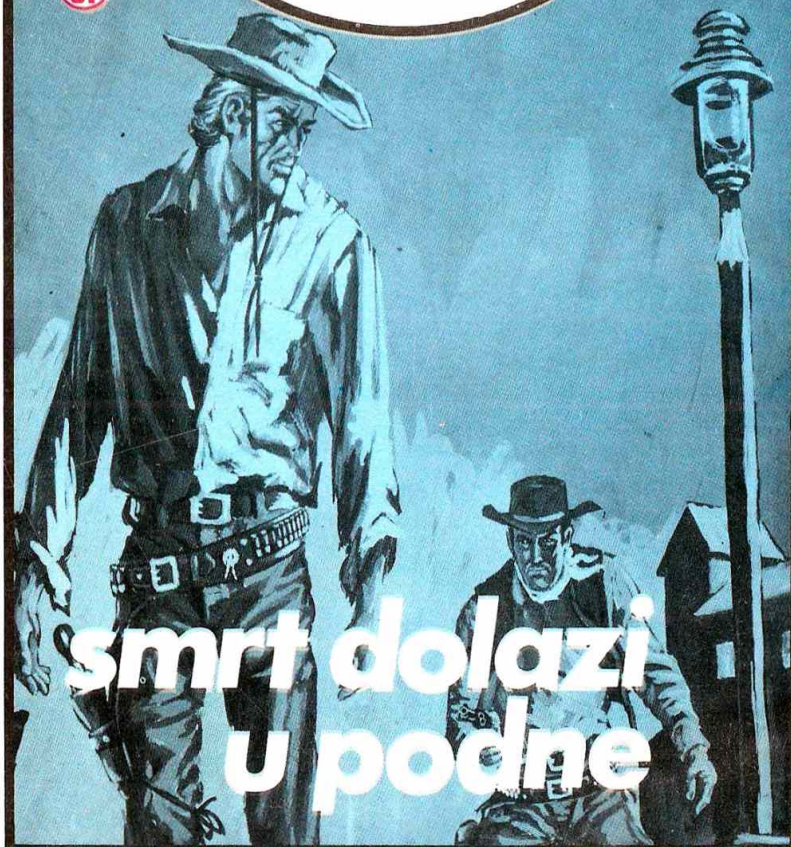
•
**UTORKOM
I PETKOM**

DOK HOLIDAY

broj
31

SVAKOG 1. U MESECU

novembar 1974.